

Vy jste světlo světa

3/2016

PRŮVODCE STUDIEM BIBLE

Obsah

1. Obnova všech věcí
2. Obnova moudré vlády
3. Spravedlnost a milosrdenství ve Starém zákoně
4. Boží milosrdenství pro tento svět
5. Ježíšův vliv na společnost
6. Kristova metoda
7. Ježíš a dobro lidí
8. Ježíš projevoval soucit
9. Ježíš naplňoval potřeby lidí
10. Ježíš si získával důvěru lidí
11. Následujte mě!
12. Služba ve městech
13. Jak máme čekat na Krista?

Za materiály ke studiu sobotní školy je zodpovědné oddělení sobotní školy při Generální konferenci Církve adventistů sedmého dne a oddělení sobotní školy při Česko-Slovenské unii. Text materiálů byl při překladu upraven podle pravidel dohodnutých s oddělením sobotní školy při Generální konferenci.

Vy jste světlo světa

Průvodce studiem Bible

Autoři: Gaspar Colón, Ellen Colónová

Šéfredaktor: Clifford R. Goldstein

3. čtvrtletí 2016

Foto: Lars Uhlmann; churchphoto.de

Grafická úprava a sazba Stanislav Staněk

Vydala Církev adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Vydání první, Praha 2016

ISBN 978-80-88026-08-2

ISSN 0409-3208

Úvod

Plné evangelium

Na jednom shromáždění ukázal kazatel lidem Bibli. Na první pohled s ní nebylo něco v pořádku. Když v ní zalistoval, objevila se spousta děr, z mnoha stránek zbyly jen části. Společně s přáteli totiž odstranil všechna místa, která se týkala chudoby a bohatství, útlaku a spravedlnosti, svobody a milosrdenství. Potom všechny tyto části vystřihli – a z Bible zůstaly jen zbytky.

Hlavním poselstvím Bible je zprostředkovat lidem evangelium – dobrou zprávu o tom, jaký je Bůh. Protože Bůh je láska a je plný milosrdenství, Písmo velmi často mluví o vzpomínaných tématech. Vždyť právě milosrdenství a svoboda jsou pro Boha velmi důležité.

Jaké poselství nám přináší příběh Bible s vystřiženými texty? Velmi důležité. Existuje výzkum, který říká, že pouze přibližně třicet procent adventistů je zapojených do aktivní pomoci těm, kteří ji potřebují, a do naplňování potřeb lidí mimo církev. A co ostatních sedmdesát procent? Ježíš povolává celou církev, aby žila podle „věčného evangelia“ (Zj 14,6) a hlásala ho.

Co je plné evangelium? Ježíšovo poslání a jeho služba, která je popsána v L 4,16–21, ukazují, že plné evangelium je mnohem více než jen pravda o ospravedlnění z víry. A to i přesto, že z této dobré zprávy vychází vše, co děláme. Ježíš nám ukázal, že hlásání evangelia v sobě zahrnuje praktické, hmatatelné vyjádření lásky, soucitu a milosrdenství vůči chudým, hladovým, nemocným, zraněným, utlačovaným, vyděděným i vězněným. Neoddělitelnou součástí evangelia je úsilí o spravedlnost a odstraňování důsledků zla – alespoň do té míry, jíž jsme schopni při očekávání slavného příchodu Ježíše Krista na konci věků.

Toto čtvrtletí se budeme věnovat holistickému (celostnímu) náhledu na „věčné evangelium“. Budeme sledovat církev a její úsilí o zasažení celé společnosti evangeliem. Pod pojmem „církev“ budeme vnímat společenství lidí, kteří neexistují jen sami pro sebe, ale kteří vnímají, že jsou povoláni k tomu, aby žili a hlásali věčné evangelium tak, jak je představeno v Ježíšově službě. To znamená, že ho budeme hlásat nejen slovy, ale také prostřednictvím služby těm, kteří to v našem okolí potřebují.

Jak tvůj sbor naplňuje tyto potřeby? Všechna oddělení církve (například oddělení zdraví, křesťanského domova, mládeže, sobotní školy či diakonie) existují proto, aby mohla společně sloužit členům církve a místním komunitám. V mnohých oblastech funguje oddělení sociální služby. Humanitární organizace ADRA je důležitou součástí naší služby těm, kteří to potřebují.

Jak ty osobně vyjadřuješ vděčnost za vše, co pro tebe Bůh v Kristu učinil? Jeden člen církve to vystihl takto:

Na ulici jsem potkal malé děvčátko. Bylo umazané, chvělo se v lehkém oblečení, nemělo příliš nadějí, že se nají. Zlobil jsem se a řekl Bohu: „Proč jsi to dovolil? Proč s tím něco neuděláš?“ Bůh nejprve dlouho mlčel a potom mi potichu řekl: „Přece jsem něco udělal. Stvořil jsem tě.“ (Dwight Nelson: Pursuing the Passion of Jesus, Pacific Press, 2005, str. 78)

Gaspar Colón působí jako vedoucí katedry teologie ve Washington Adventist University v USA.

May Ellen Colónová je asistentkou vedoucího oddělení sobotní školy a osobní služby při Generální konferenci a vedoucí Adventist Community Services International.

Společně sloužili jako misionáři v Africe a bývalém Sovětském svazu.

Obnova všech věcí

Texty na tento týden

Gn 1,26.27.31; 3,7-19; Ga 4,19; 6,1.2; 1K 15,47-49; 1J 3,2; J 10,10

Základní verš

„Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.“ (Gn 1,27)

Každý, kdo sleduje svět, své okolí i sama sebe, tuší, že „něco“ není v pořádku.

To „něco“ se nazývá pád, hřích, vzpoura, velký spor.

Dobrou zprávou je, že tento stav není neměnný. Nebude trvat navždy. Ježíš přišel, zemřel za hříchy světa a zaslíbil, že znovu přijde. A až se vrátí, z tohoto světa nic nezůstane. Započne nové království, jeho věčné království. „Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno navěky, a to království nebude předáno jinému lidu. Rozdrtí a učiní konec všem těm královstvím, avšak samo zůstane navěky“ (Da 2,44).

Úžasná změna a obnova!

Na začátek této obnovy však nemusíme čekat až do Ježíšova druhého příchodu. Ti, kteří jsou v Kristu, jsou už nyní novým stvořením (2K 5,17). Bůh v nás obnoví svůj obraz, k němuž jsme byli stvořeni, abychom mohli přijmout podobu jeho Syna (Ř 8,29). Kromě toho nás Bůh povolal a zmocnil jako svoji církev, abychom s ním spolupracovali na obnově druhých.

Boží obraz

²⁶I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ ²⁷Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. ... ³¹Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. Byl večer a bylo jitro, den šestý. (Gn 1,26.27.31)

Osobní studium

Bible konstatuje, že „Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem“ (Gn 1,27). Obraz může být dvojrozměrný – jako například odraz v zrcadle či fotografie. Může však být i trojrozměrný – jako třeba socha či hologram. Obraz může být i nepostižitelný smysly – příkladem může být duševní obraz, představa, kterou máme ve své mysli. Jaký druh „obrazu“ zmiňuje Písmo?

Co podle Gn 1,26.27.31; Dt 6,5 a 1Te 5,23 znamená být stvořen k Božimu obrazu?

Bůh dal stvořením našich prarodičů životu na zemi nový rozměr – muže a ženu. Jen oni byli – uprostřed celého stvoření na zemi, které v tom čase Bůh formoval – stvoření, aby byli obrazem Božím. Nebyli to nějakí vyvinutí lidoopi. Jako lidské bytosti jsme velmi odlišní od všech ostatních forem života na zemi. Každý světonázor, který chce tento rozdíl umenšit, lidstvo degraduje.

Bůh dal prvním lidem jméno „Adam“ (Gn 5,2; v hebrejštině to znamená člověk). Oba – muž i žena – byli navzdory odlišnostem jedno. Spolu ve své plnosti a celosti představovali Boží obraz.

Podstata Božího obrazu je celostní (holistická). „Když Adam vyšel z rukou Stvořitele, nesl ve své fyzické, duševní i duchovní oblasti podobu svého Tvůrce.“ (ED 15, VYCH 10)

V Gn 1,26 jsou pro vystižení této skutečnosti použita dvě slova: „obraz“ (hebrejsky „celem“) a „podoba“ (hebrejsky „demut“). Tato slova mohou znamenat vnější podobu – tedy tělesnou („celem“), ale i vnitřní („demut“), která zahrnuje duchovní i duševní složku lidstva.

V Dt 6,5 jsou zmiňovány některé rozměry lidské bytosti: duše (duchovní rozměr), srdce (mysl, duševní složka) a síla (tělesný rozměr). Podobné rozdělení je použito i v 1Te 5,23. Lidská bytost stvořená k Božimu obrazu v sobě bude přirozeně zahrnovat všechny tyto úrovně.

Aplikace

Přestože je pravda o stvoření člověka k obrazu Božimu mnohem širší, než bylo zmíněno, Bible jasně konstatuje, že lidské bytosti jsou na zemi jedinečným stvořením, které je odlišné od všeho ostatního. Proč je důležité uvědomovat si tento rozdíl?

Pád a jeho následky

⁷Oběma se otevřely oči: poznali, že jsou nazí. Spletli tedy fíkové listy a přepásali se jimi. ⁸Tu uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se po zahradě za denního vánku. I ukryli se člověk a jeho žena před Hospodinem Bohem uprostřed stromoví v zahradě. ⁹Hospodin Bůh zavola na člověka: „Kde jsi?“ ¹⁰On odpověděl: „Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se.“ ¹¹Bůh mu řekl: „Kdo ti pověděl, že jsi nahý? Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?“ ¹²Člověk odpověděl: „Žena, kterou jsi mi dal, aby při mně stála, ta mi dala z toho stromu a já jsem jedl.“ ¹³Proto řekl Hospodin Bůh ženě: „Cos to učinila?“ Žena odpověděla: „Had mě podvedl a já jsem jedla.“ ¹⁴I řekl Hospodin Bůh hadovi: „Protožeš to učinil, budeš proklet, odvržen ode všech zvířat a ode vší polní zvěře. Polezeš po břiše, po všechny dny svého života žrát budeš prach. ¹⁵Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.“ ¹⁶Ženě řekl: „Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.“ ¹⁷Adamovi řekl: „Uposlechl jsi hlasu své ženy a jedl jsi ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst. Kvůli tobě nechť je země prokleta; po celý svůj život z ní budeš jíst v trápení. ¹⁸Vydá ti jenom trní a hloží a budeš jíst polní byliny. ¹⁹V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš.“ (Gn 3,7–19)

Osobní studium

Bible nikde nezmiňuje, jak dlouhé časové období proběhlo od Božího stvoření po pád do hříchu. Nevíme, zda to byly dny, týdny, měsíce či roky. Víme však, že došlo k pádu do hříchu a jeho důsledky se okamžitě projevíly.

Prvním důsledkem, který je uveden v souvislosti se snědením plodu ze stromu poznání dobrého a zlého, bylo náhlé uvědomění si Adama a Evy, že jsou nazí (Gn 3,7). Chtěli se proto před Boží přítomností ukryt. Ocitli se totiž bez oděvu ze světla, který je doposud zahaloval (PP 26; NUD 20). Jejich důvěrný vztah s Bohem byl zničen – to vše pro jejich sblížení se zlem. Bůh potom prvním lidem popsal důsledky, které jim přinesl pád do hříchu.

Jak jsou v následujících textech zmíněny bezprostřední důsledky hříchu Adama a Evy? Jak se tyto důsledky projevují dodnes?

Gn 3,8–10

Gn 3,12,13

Gn 3,16

Gn 3,17–19

Je jasné, že hřích byl skutečný, nelibostný a celému lidstvu přinesl hrozné následky. Lidské dějiny odhalují dlouhý a smutný příběh tragických důsledků hříchu.

Jak vděční můžeme být za vše, co Bůh učinil pro naši záchranu! Jak vzácné je zaslíbení, že tragédie hříchu bude jednoho dne ukončena a již se nikdy nezopakuje!

Aplikace

Jak se v tvém každodenním životě projevují následky tvých vlastních hříchů?

Nepřátelství a smíření

¹⁴I řekl Hospodin Bůh hadovi: „Protože to učinil, budeš proklet, odvržen ode všech zvířat a ode vsí polní zvěře. Polezeš po břiše, po všechny dny svého života žrát budeš prach. ¹⁵Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi sítě tvé a sítě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.“ (Gn 3,14.15)

Osobní studium

Jakou přinášejí slova v Gn 3,15 naději?

Slovo „nepřátelství“ pochází v hebrejštině ze stejného základu jako výraz „nenávidět“ či „nepřítel“. Tím, že Adam s Evou snědli plody ze stromu poznání dobrého a zlého, postavili sami sebe i celé lidstvo do nepřátelské pozice vůči Bohu (Ř 5,10; Ko 1,21; Jk 4,4). Zaslíbení, které je zaznamenáno v Gn 3,15, odhaluje, že Bůh připravil plán, díky němuž chce přivést lidstvo zpět k sobě. Bůh není nepřítelem lidí, tím je satan. Bůh otevírá cestu, díky níž může lidstvo zachránit a zároveň se nezpronevěří principům své vlády. To je podstatou smíření. Bůh jedná, aby v konečném důsledku obnovil to, co se v ráji pokazilo a ztratilo.

Co je možné se z následujících textů dozvědět o smíření?

Lv 1,3,4

1K 5,7

1J 1,9

Princip smíření je možné osvětlit různými obrazy. Jedním z nich je obraz odčinění či nápravy. Hlavní myšlenkou je náhrada, odškodnění za špatné skutky. Někdo se dopustil něčeho zlého, porušil zákon a spravedlnost si žádá, aby za své zlé činy zaplatil. I my někdy – podle konkrétního činu, který hodnotíme – mluvíme o tom, že osoba, která se dopustila tohoto činu, má „dluh vůči společnosti“.

Jako lidé jsme zhřešili. Plán spasení však ukazuje na smíření – na Kristovu smrt. Jeho obětí nás osvobozuje od právních důsledků našeho hříchu. Kristus nesl trest místo nás. Trest, který měl podle zákona patřit nám, nesl místo nás Ježíš. Tak byly uspokojeny požadavky spravedlnosti – bylo nám odpuštěno a v Božích očích jsme ospravedlněni. To je nejdůležitější a rozhodující krok k obnově všech věcí (Sk 3,21).

Aplikace

Vzpomeň si na dobu ve svém životě, když jsi Boha vnímal jako nepřítele, resp. když jsi vnímal „nepřátelství“ mezi tebou a Bohem. Co způsobilo změnu tvého postoje k Bohu, že jsi ho začal vnímat jako Přítel?

Obnova v Ježíši

Mé děti, které opět v bolestech rodím, dokud ve vás nebude zformován Kristus. (Ga 4,19)

⁴⁷První člověk byl z prachu země, druhý člověk z nebe. ⁴⁸Jaký byl ten pozemský, taková jsou i ostatní na zemi, a jaký je ten nebeský, taková i ostatní v nebesích. ⁴⁹A jako jsme nesli podobu pozemského, tak ponese i podobu nebeského. (1K 15,47–49)

Milovaní, nyní jsme děti Boží; a ještě nevyšlo najevo, co budeme! Víme však, až se zjeví, že mu budeme podobni, protože ho spatříme takového, jaký jest. (1J 3,2)

Osobní studium

Na počátku byli lidé stvořeni jako dokonalé a bezchybné bytosti v dokonalém a bezchybném světě. Žel jsme pádem do hříchu o tento rajský svět přišli. Svět, který vidíme dnes, je naplněn smrtí, násilím, utrpením, strachem a nezájmem. Plán spasení Bůh vytvořil, abychom mohli přijmout původní dokonalost. Kristus přišel, aby znova vydobyl to, o co jsme jako lidstvo přišli.

„Na počátku stvořil Bůh člověka k podobenství svému. Obdařil ho ušlechtilými vlastnostmi. Jeho mysl byla vyrovnaná a všechny síly jeho bytosti byly v souladu. Pád člověka způsobený hříchem a jeho následky však zvrátil tyto dary. Hřích tento Boží obraz v člověku téměř smazal. Aby mohl být znovu vytvořen, byl připraven plán vykoupení a člověku byla poskytnuta zkušební doba. Vrátit člověku dokonalost, v jaké byl poprvé stvořen, je hlavním cílem života, cílem, jemuž je podřízeno vše ostatní.“ (PP 595; PP 448; NUD 291) A přestože obnova bude završena až příchodem nového nebe a nové země, tento proces začal už nyní.

Pokud se nebudeme zaměřovat na problémy, které v Ga 4,19 apoštol Pavel řeší, o jakém duchovním cíli v tomto textu mluví?

V Žd 1,3 je Kristus představen jako „odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty“ (J 14,9; 2K 4,4; Ko 1,15). Ježíš touží po tom, aby v nás mohl obnovit Boží obraz. Pokud mu to dovolíme, tak v nás bude přebývat. Apoštol Pavel zmiňuje, že se jedná o tajemství, jež bylo zjeveno těm, kteří uvěřili. Tím tajemstvím je „Kristus ve vás, naděje slávy“ (Ko 1,27).

Naše úplná obnova k Božím obrazu se uskuteční při druhém příchodu Ježíše Krista (1K 15,49; 1J 3,2). Pokud je však Kristus v nás a my patříme Kristu, tak proces obnovy k Božím obrazu začíná už dnes. Pokud se to děje, budeme toužit po tom, abychom lidi v našem okolí vedli k tomu, aby Kristus mohl obnovit i je.

Aplikace

Přestože se proces obnovy v nás odehrává již nyní, proč je tak důležité uvědomovat si, že úplně obnoveni budeme až při druhém příchodu Ježíše Krista?

Úloha církve při obnově

¹Bratří, upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mírnosti a každý si dej pozor sám na sebe, abys také nepodlehli pokušení. ²Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův. (Ga 6,1.2)

Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby [ovce] měly život a měly ho v hojnosti. (J 10,10)

Osobní studium

Přestože byl náš svět stvořen dokonalý, hřích měl devastující důsledky. Bůh nás však neopustil. Nenechal nás napospas věčnému zániku (osud, který by nás podle některých vědců tak jako tak na základě zákonů entropie čekal). Bůh pro nás má plán. Už před stvořením světa připravil plán spasení (1Pt 1,20). Ježíš přinesl velkou oběť – přišel na tento svět, prošel utrpením kříže a slíbil, že se vrátí. V čase, kdy přijde konec a hřích bude zničen, bude ztracený svět úplně obnoven.

Je úžasné, že Bůh povolává dnes i nás – svou církev – abychom se podíleli na této obnově.

V Mk 2,1–12 je zaznamenán příběh, v němž několik přátel vynaložilo velkou námahu, aby přinesli ochrnutého člověka k Ježíši. Jak je možné rozumět tomuto příběhu v kontextu úlohy církve uzdravovat lidi a vést je k obnově?

Ježíšova láska přitahovala zástupy lidí. V příběhu je zmíněno, že Ježíš učil v domě, který byl zcela zaplněn. Čtyři muži proto vynesli ochrnutého na plochou střechu, ve stropě udělali díru a spustili před Ježíše člověka, který byl nemocný – duchovně i tělesně. Kristus tohoto muže uzdravil – nejprve duchovně, když mu odpustil hříchy, a potom tělesně, když ho vyzval, aby vzal své lehátko a začal chodit. Ježíš tím ukázal, že člověk není uzdraven, dokud není obnoven celostně – tedy duchovně i fyzicky.

Jak apoštol Jan popisuje důvod, proč Ježíš přišel na tuto zem? Jakou naději je možné najít v těchto zaslíbeních?

J 10,10

1J 3,8

Někdo řekl, že J 10,10 vystihuje podstatu adventistického poselství. Tento text charakterizuje Kristovo poslání. Hlavní úlohou Kristova těla – jeho církve – je kráčet v jeho stopách (1J 2,6). Církev je povolána k tomu, aby spolupracovala s Kristem a pomáhala lidem přijít k Bohu, který jediný je může přetvořit k svému obrazu – tělesně, duševně i duchovně.

Aplikace

Kdo z tvého okolí potřebuje právě nyní tvou pomoc?

Podněty k zamyšlení

Bůh nás povolal, abychom sloužili druhým, abychom usilovali o jejich dobro, abychom zaměřovali jejich pozornost na zaslíbení naděje a obnovy, kterou jsme v Kristu obdrželi. Bůh nás může použít různým způsobem, abychom tento cíl naplnili. Některá sborová společenství zprostředkovávají lidem tělesnou obnovu prostřednictvím zdravotních programů. V některých částech světa přináší církve tuto pomoc prostřednictvím svých nemocnic a zdravotnických zařízení. Duševní obnovu a rozvoj je možné uskutečňovat přes různé kurzy, které mohou lidi v našem okolí naučit, jak zvládat různé životní okolnosti. Některé sbory zakládají školy, jiné pomáhají lidem se vzděláváním či provozují různé druhy poradenství. Díky takové službě, která vede k obnově a kvalitnějšímu životu, si mnozí lidé ve společnosti mohou uvědomit, že jejich nejdůležitější potřebou je duchovní a morální obnova – přestože o tomto rozměru původně vůbec neuvažovali. Je to jedním z hlavních aspektů obnovy k Božímu obrazu, který se v nás děje (Ef 4,22–24). Církve má jedinečné místo a obdarování, aby lidem pomohla naplňovat jejich duchovní potřeby.

Uvažujte o dalších biblických textech, které mluví o obnově Božího obrazu v člověku: Ř 8,29; Ko 1,15; 3,9–11; 2K 3,18; 5,17. K tématu je také možné přečíst si kapitoly Na úsvitu dějin, Nedůvěra a její důsledky a Zaslíbení záchranu z knihy Na úsvitu dějin.

Otázky k rozhovoru

- 1. Jakým způsobem se váš sbor podílí na tom, aby lidé ve vašem okolí mohli prožít tělesnou, duševní i duchovní obnovu? Uvažujte společně, jak by váš sbor mohl rozšířit službu obnovy v místě vašeho působení.*
- 2. Co znamená tělesná obnova? Je třeba uvědomit si, že bez ohledu na to, co děláme, tak pokud Kristus nepřijde ještě za našeho života, všichni nakonec podlehneme nemocem či důsledkům stárnutí. V čem je to důkazem, že úplná obnova může nastat až po Kristově příchodu?*
- 3. Uvažujte společně, co znamená, že jsme už nyní obnovováni k Božímu obrazu. Jak to probíhá? Jak můžeme vědět, zda rosteme? Proč potřebujeme co nejlépe poznat Boží charakter, aby se tato obnova mohla uskutečňovat? Jak se můžeme vyhnout tomu, že se necháme odradit, když proces obnovy neprobíhá tak, jak bychom si přáli?*

Obnova moudré vlády

Texty na tento týden

Gn 1,26–28; 2,15; Iz 43,6.7; Dt 6,24; Jk 1,17.27; Zj 4,11

Základní verš

„I řekl Bůh: ‚Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.‘“ (Gn 1,26)

Po pádu do hříchu se mnoho věcí velmi změnilo. „Nejen člověk, ale i země se dopuštěním hříchu dostala pod moc bezbožníka a měla být opět získána skrze plán vykoupení. Při svém stvoření byl Adam učiněn vládcem nad zemí. Tím, že podlehl pokušení, upadl však v moc satanovu. ... Když byl Adam stvořen, byla mu svěřena vláda nad zemí. Když však podlehl pokušení, stal se satanovým zajatcem. Vláda přešla na jeho přemोžitele. Satan se stal ‚bohem tohoto světa‘ (2K 4,4). Avšak Kristus svou obětí nejenže člověka vykoupí, ale obnoví i vládu, o kterou přišel. Vše, co bylo prvním Adamem ztraceno, bude druhým obnoveno.“ (PP 67; PP 39; NUD 24.25)

Kromě jiného lidé přišli o vládu, která jim byla při stvoření svěřena.

Co je myšleno panováním či vládnutím? Dnes má slovo „panování“ či „vládnutí“ často negativní zabarvení, avšak v zahradě Eden tomu tak nebylo. Co to znamenalo, když lidé na počátku dostali příkaz, aby „panovali“ nad zemí? Jak může dnes církev pomoci lidem znovu nabýt něco z toho, o čem jsme přišli při tragickém pádu našich prvních rodičů?

Panování k Boží slávě

I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ (Gn 1,26)

‘Severu poručím: „Vydej!“ a jihu: „Nezadržuj!“ Přiveď mé syny zdaleka a mé dcery od končin země, každého, kdo se nazývá mým jménem a koho jsem stvořil ke své slávě, koho jsem vytvořil a učinil. (Iz 43,6.7)

Osobní studium

Jedna přesvědčená ateistka nedávno prohlásila: „Občas se probudím uprostřed noci a tíží mě otázka: Je tento svět opravdu výsledkem náhodného vesmírného velkého třesku? Opravdu naše životy a vesmír, v němž žijeme, nemají žádný vyšší smysl a cíl? Je to opravdu tak, že naše životy – včetně toho mého a životů mého manžela a dvou dětí – jsou nepodstatné a bez významu?“

Po pádu do hříchu se mnoho věcí změnilo. Lidé se odcizili nejen Bohu, ale také mezi sebou navzájem. Změnil se i vztah lidí k zemi. A jak naznačuje zmíněný příběh, zápasíme i o to, abychom pochopili, kým vlastně jsme a jaký je smysl našeho života. Pro mnohé jsou tyto otázky ještě těžší, protože převládá všeobecný názor, že naše existence je výsledkem náhody a nestojí za ní žádný cíl, který by do ní vložil Stvořitel.

Co se v následujících textech říká o cíli stvoření?

Gn 1,26–28

Ž 8,3–8

V Gn 1,26–28 je zaznamenáno, že Božím záměrem při stvoření lidí bylo, aby panovali nad zemí. U Adama a Evy bylo viditelné, že byli stvořeni k Božím obrazu. Odráželi Boží slávu a jeho charakter. Prostřednictvím prvních lidí se chtěl Bůh, jemuž patří moc i sláva (Zj 1,5.6), starat o pozemské stvoření, rozvíjet ho a spravovat. Jak by se asi zjevovala Boží sláva skrze vládu lidí na zemi, kdyby se na zemi nerozmohl hřích?

Ve víře v Krista a prostřednictvím našeho podřízení se Bohu můžeme spolu s Davidem vyznat: „Hospodin dokoná se mnou své záměry“ (Ž 138,8; B21). Bůh pro nás má plán. To je důvodem pro důvěru, odvahu a radost. Když se mu v našich životech podřídíme, může se naplňovat jeho vůle.

Aplikace

Jaká by byla tvá odpověď, kdyby ti někdo položil otázku: Jsi křesťan. Řekni mi, jaký je smysl tvého života?

Výsada panování

26 I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ 27 Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. 28 A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“ (Gn 1,26–28)

Osobní studium

Jak je možné rozumět vyjádření, že lidé mají „panovat“ nad celou zemí i nad tím, co na ní je?

Výraz „panovat“ či „vládnout“ je překladem hebrejského kořene slovesa „rdh“, které je spojeno s právem a zodpovědností vládnutí. V tomto kontextu ukazuje na moc a autoritu, která lidi staví nad ostatní stvoření. A přestože je sloveso „rdh“ použito ve Starém zákoně mnohokrát, nikde není přesně určeno, zda se toto panování má uskutečňovat v duchu štědrosti a velkorysosti, nebo panovačností a síly. Jen kontext dokonalého a bezhříšného stvoření ukazuje, že „panování“ nad přírodou má být založeno na základě laskavosti, starostlivosti a ušlechtilosti.

Podobný závěr je možné udělat i u příkazu „podmaňte“ zemi (Gn 1,28). Sloveso „kbš“ vyjadřuje hierarchický vztah, v němž je lidem dána moc vládnout nad zemí a ovládat ji. Na jiných místech Starého zákona toto slovo ještě silněji popisuje podrobení si či podmanění si někoho druhého (Nu 32,22.29; Jr 34,11.16; Est 7,8; Neh 5,5). V některých případech jde o zneužití síly a moci, na které Bůh reaguje velmi důrazně. Avšak v souvislosti s příběhem stvoření, kde je bezhříšným lidem stvořeným k Božímu obrazu svěřena zodpovědnost za správu země, je třeba toto „podmanění“ chápat jako laskavou službu stvoření. Určitě nešlo o zneužívání a drancování země.

Další rozměr „panování“ je zmíněn v Gn 2,15. Bůh umísťuje člověka do zahrady, aby ji „obdělával“ (hebrejsky „abd“ – pracoval v ní, sloužil a zveleboval ji) a „střežil“ (hebrejsky „šmr“ – ochraňoval ji, věnoval jí pozornost).

Na základě těchto textů můžeme shrnout, že „panovat“ či „vládnout“ znamená v příběhu stvoření starostlivé a laskavé správcovství. Díky vztahu s Bohem měli mít naši první rodiče všechny dostupné prostředky a autoritu k uskutečňování vlády, která by odrážela Boží lásku ke stvoření.

Aplikace

Přestože dnes mají slova „panovat“ či „vládnout“ často negativní zabarvení, situace při stvoření byla odlišná. Co se můžeš naučit z principů představených v příběhu stvoření? Jak je můžeš uplatňovat ve svých postojích a vztazích k lidem a záležitostem, za něž ti byla svěřena odpovědnost?

Hranice

Hospodin nám přikázal, abychom dodržovali všechna tato nařízení, báli se Hospodina, svého Boha, aby s námi bylo dobře po všechny dny, aby nás zachoval při životě, jak tomu je dnes. (Dt 6,24)

„Každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování“ je shůry, sestupuje od Otce nebeských světél. U něho není proměny ani střídání světla a stínu. (Jk 1,17)

Osobní studium

Jak bylo zmíněno v předchozí části, člověk byl pověřen, aby panoval a vládl „nad celou zemí“ (Gn 1,26). Existují nějaké hranice této vlády? Biblické dějiny ukazují, že panování (resp. správcovství) člověka má určitá omezení.

Bůh například upozornil člověka na to, že strom poznání dobrého a zlého nepatří do jeho pravomoci. První hřích lidí se tedy do určité míry týkal právě spravování země. Adam a Eva přestoupili hranice, které Bůh vymezil pro jejich vládnutí. A celé stvoření až do dnešních dnů trpí díky tomuto přestoupení (Ř 8,20–22).

Jaké hranice či omezení nám Bůh dává ve svém zákoně (Ex 20,1–17)? Co Desatero říká o limitech lidského panování a správcovství?

Během celých dějin lidstva se panovníci a vládci, kteří byli ovládnáni satanem, snažili zasahovat i do oblastí, které nespádaly do jejich pravomocí. Příkladem může být faraon (Ex 1–14), Nebúkadnesar (Da 3) či Herodes (Mt 2). Stejně to bude i na konci času (Zj 13). Svými činy tito lidé ukazují, že jsou pod vlivem satana, který je „vládcem tohoto světa“ (J 12,31). Zkažené a nemorální panování se mění v manipulaci, ovládnání a tyranii.

Ježíš však ve svých podobenstvích zmiňuje i ty, kteří se zrekli svěřené odpovědnosti (Mt 25,14–30; L 19,12–27).

Hřích způsobil, že lidstvo přišlo o část pověření vládnout zemi, které mu Bůh při stvoření svěřil. Přesto existuje mnoho oblastí, za něž máme zodpovědnost. Patří sem například zodpovědnost za náš vlastní život (1K 9,25–27), starost o zemi, stvoření a vše, co jsme od Boha obdrželi (Jk 1,17; Mt 25,14–30). Jako křesťané potřebujeme vědět, za co máme zodpovědnost. To je důležitým předpokladem toho, abychom byli věrnými správci všeho, co nám Bůh svěřil.

Aplikace

Jaké konkrétní hranice musíš respektovat ve vztazích k členům své rodiny, přátelům a spolupracovníkům? Které principy nám mohou pomoci v chápání těchto hranic (Mt 7,1.12)?

Starost o zemi

Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil. (Gn 2,15)

Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůli všechno povstalo a jest. (Zj 4,11)

Osobní studium

Jaké principy, které se týkají našeho vztahu k planetě, na níž žijeme, a její správy, obsahuje Gn 2,15?

Adam s Evou dostali při stvoření zodpovědnost za celou rajskou zahradu. Bůh je pověřil správou všeho, co se v ní nacházelo – rostlin i zvířat. Pád lidí do hříchu způsobil, že tato vzpoura proti Bohu ovlivnila i celé stvoření. Lidé pocítili bezmocnost ve vztahu k přírodě a jejím živlům.

„Vadnoucí květiny a padající listí byly pro Adama a jeho ženu svědectvím o prvních známkách zkázy. Jasně tak vnímali skutečnost, že každá živá bytost musí zemřít. I vzduch, na kterém závisel jejich život, nesl zárodky smrti. Lidé si stále více uvědomovali, že ztratili vládu nad přírodou. Dokud byl Adam věrný Bohu, stál nad nižším stvořením jako jeho král a celá příroda uznávala jeho vládu. Přestoupením však o své království přišel. Duch vzpoury se rozšířil i v říši zvířat. Nejen život lidí, ale i povaha šelem, stromy v lese, tráva na poli či vzduch poskytovaly smutné poučení o poznání zla.“ (ED 26.27; VYCH 17)

V dnešní době nás na mnoha místech ovlivňují pustošící přírodní katastrofy a rozvrácený ekosystém. Jsou vynakládány ohromné prostředky a úsilí na to, abychom se chránili a ulehčili si život, zároveň však využívání různých technologických vymožeností nadále zhoršuje život na naší planetě. Ekologie souvisí s morálkou a hodnotami. Jde o teologický problém. A to především tehdy, když využívání země a jejích zdrojů vede k utrpení druhých.

„Adventisté sedmého dne obhajují jednoduchý, udržitelný způsob života, kde se lidé nezaplétají do kola bezuzdného konzumu, získávání majetku a plýtvání. Voláme po respektu ke stvoření, zdrženlivosti ve využívání přírodních zdrojů, přehodnocení skutečných potřeb člověka a znovuobnovení důstojnosti stvořeného života.“ (Oficiální stanovisko církve adventistů k problematice životního prostředí, 1995)

Aplikace

Jak je možné dosáhnout vyváženého stanoviska k životnímu prostředí? Jak můžeme být dobrými správci planety, která nám byla svěřena jako náš domov, a zároveň se vyhnout jejímu zbožšťování a uctívání? Jaké varování nacházíme v Ř 1,25?

Skutečná obnova

Pravá a čistá zbožnost před Bohem a Otcem znamená pamatovat na vdovy a sirotky v jejich soužení a chránit se před poskvrnou světa. (Jk 1,27)

Osobní studium

Již bylo zmíněno, že po pádu do hříchu přišel člověk téměř o vše – včetně větší části své správy nad přírodou. Kristus přišel, aby obnovil to, co jsme ztratili.

Kristus nás díky své oběti zachránil. Bůh nás povolává k tomu, abychom pomáhali druhým a zvěstovali jim dobrou zprávu, že Ježíš chce zachránit i je. Utrpení a problémy zde na zemi budou až do druhého Kristova příchodu, přesto však můžeme v rámci svých možností udělat mnoho pro ty, kteří jsou potřební, chudí a ztraceni. Bůh nás může použít k tomu, abychom přinášeli obnovu druhým už nyní.

Jak se následující texty týkají obnovy původního Božího záměru? Jak tyto texty reflektují naše panování nade vším, co je na zemi? Jak se v tomto konání odráží Boží charakter?

Dt 15,7–12

L 14,12–14

1Pt 3,15

Jk 1,27

Iz 58,7

Jako církevní společenství jsme povoláni k mnoha úkolům a můžeme pomoci těm, kteří jsou v nouzi. Často se jedná o naplňování základních potřeb těch, kteří se ocitnou v zoufalé a naléhavé situaci. Můžeme jim poskytnout jídlo, oblečení či přístřeší. Jde však o víc než o naplňování základních potřeb, jde o obnovu Boží vlády v životech lidí.

Proto máme být připraveni vydat svědectví o naději, kterou máme. Kromě naplňování tělesných potřeb máme lidi vést k lepšímu a plnějšimu způsobu života.

Nacházíme se v různých situacích a v různém prostředí, přesto je jedna věc neměnná – Bůh nás povolává, abychom byli světlem a přinášeli uzdravení a naději lidem ve svém okolí. To je základní součástí našeho svědectví o laskavém Bohu, který nabízí lidem záchranu. Naplňováním našeho povolání sloužit pomáháme lidem poznat, jaký je Bůh. Když naplňujeme jejich potřeby, připravujeme tím cestu, aby jejich srdce mohla být naplněna Duchem svatým. To dělal i Ježíš. A nás povolává ke stejnému úkolu.

Aplikace

Obnova se týká všech oblastí života. Podstatnou součástí obnovy je prokazování lásky, která se projevuje službou lidem okolo nás. Jak se tento rozměr „obnovy“ projevuje ve tvém životě? Jak se prakticky tato obnova projevuje ve vašem sboru?

Podněty k zamyšlení

Protože jsme součástí zkaženého světa, tak si jen velmi těžko umíme představit, o co všechno jsme přišli po pádu do hříchu. Známe jen tento hříšný svět. A kdyby nebylo Božího slova a způsobu, jakým popisuje náš původ i pád do hříchu, pak bychom ho museli vnímat jako nedílnou součást našich životů. Ale příběh o pádu do hříchu nám zjevuje, že to, co vidíme okolo sebe, nebylo Božím původním záměrem. Kniha Genesis představuje Adama a Evu jako ty, kteří mají vládnout nad zemí i nade vším, co je na ní. Po pádu do hříchu se však jejich vztah ke světu změnil – protože oni sami se změnili. Přišli o vládu, z níž se měli těšit a z které měli mít užitek. To vše mělo nedozírné následky. „Trní a hloží (Gn 3,17.18), následky potopy (Gn 7,12), poušť, pustina a trápení celého stvoření (Ř 8,19–22) jsou obrazy, jež Bible používá pro popis důsledků hříchů, které se projevují na světě.“ (Handbook of Seventh-day Adventist Theology. Review and Herald, 12. svazek, str. 254) Budme vděční za plán spasení, který kromě jiného vede k obnově všeho, co bylo ztraceno. Bůh nám zaslubuje budoucnost, která bude lepší, než je minulost a přítomnost.

K tématu je možné přečíst si kapitoly Střídmost a zdravá výživa a Kázeň z knihy Výchova od Ellen Whiteové.

Otázky k rozhovoru

- 1. Přečtěte si texty v Ex 23,10–12; Dt 11,11.12 a 20,19.20. Bezprostřední kontext těchto veršů se netýká ekologie, jak ji dnes chápeme. Které principy, jež jsou uvedeny v těchto verších, nám mohou pomoci pochopit naši úlohu dobrých správců životního prostředí? Podle čeho můžeme poznat, že jsme překročili hranici, kdy už nejsme správci, ale ti, kteří přírodu zneužívají či uctívají?***
- 2. Uvažujte o přírodě, jak ji dnes známe. Je přátelská, nebo není? Jak byste zdůvodnili vaši odpověď?***
- 3. Uvažujte společně v části na neděli o otázce smyslu života. Jak byste na tuto otázku odpověděli? V čem by se měla vaše odpověď lišit od odpovědi těch, kteří nevěří v Boha a spasení?***
- 4. Jak je možné obnovit panování nad zemí, které měli lidé na počátku? V čem tehdy byla tato vláda dobrá? V čem může být dobrá i dnes? Jak se to může projevit?***

Spravedlnost a milosrdenství ve Starém zákoně

Texty na tento týden

Ex 22,20–23; Př 14,31; 29,7; 31,8,9; Gn 2,1–3; Am 8,4–7; Iz 1,13–17; 58,1–9; Ž 82,3,4

Základní verš

„Utištěným dopomáhá k právu, hladovým chléb dává. Hospodin osvobozuje vězně. Hospodin otvírá oči slepým, Hospodin sehnuté napřimuje, Hospodin miluje spravedlivé. Hospodin ochraňuje ty, kdo jsou bez domova, ujímá se sirotka i vdovy, svévolným však mate cestu.“ (Ž 146,7–9)

Na jedné ulici v New Yorku stál na sněhu asi desetiletý chlapec. Neměl boty. Třásl se zimou. Prohlížel si výlohu obchodu s obuví. Jakási žena k němu přistoupila a zeptala se ho, co dělá. Odpověděl jí, že prosí Boha, aby mu dal boty. Žena ho chytila za ruku a přivedla do obchodu. Prodavače poprosila, aby jí přinesl umyvadlo s vodou, ručník a několik párů ponožek správné velikosti. Potom si sundala rukavice a umyla a usušila chlapcovy nohy. Prodavač přinesl ponožky. Jeden pár navlékla žena chlapci na nohy a potom spolu s prodavačem vybrali teplé boty. Když zaplatila, pohládila ho po hlavě a zeptala se ho, zda už je mu lépe. Chlapec přikývl. Když se žena rozloučila a chtěla odejít, chlapec ji chytil za ruku a se slzami v očích se jí zeptal: „Paní, vy jste manželka Boha?“ (www.inspirationalstories.com/1/198.html)

Tento malý chlapec řekl velkou pravdu, aniž by si to uvědomil. Boží církev je nevěstou Beránka, jeho manželkou (Zj 21,2.9). Boží charakter je popsán v základním textu. Jako lidé, které Bůh změnil, bychom měli odrážet jeho charakter. Pokud Bohu opravdu patříme, budeme se brát za práva chudých a bezbranných, sloužit jim a naplňovat jejich potřeby.

Znaky Božího lidu

²⁰Hostu nebudeš škodit ani ho utlačovat, neboť i vy jste byli hosty v egyptské zemi. ²¹Žádnou vdovu a sirotka nebudete utiskovat. ²²Jestliže je přece budeš utiskovat a oni budou ke mně úpět, jistě jejich úpění vyslyším. ²³Vzplanu hněvem a pobiji vás mečem, takže z vašich žen budou vdovy a z vašich synů sirotci. (Ex 22,20–23)

Kdo utiskuje nuzného, tupí toho, kdo jej učinil, kdežto ctí ho ten, kdo se nad ubožákem slitovává. (Př 14,31)

Spravedlivý zná při nemajetných, svévolník pro takové poznání nemá porozumění. (Př 29,7)

Osobní studium

Už od počátku byla sociální spravedlnost neoddělitelnou součástí Božího zákona a ideálem pro jeho lid. Sociální spravedlnost je Božím původním záměrem pro lidskou společnost – tedy svět, v němž dochází k naplňování základních lidských potřeb, lidé prosperují a dobře se jim daří, vládne v něm mír.

Co následující texty říkají o soucitu, milosrdenství a spravedlnosti?

Ex 22,20–23

Ex 23,2–9

Lv 19,10

Př 14,31

Př 29,7

Milosrdenství a spravedlnost jsou zdůrazněny i v zákonech o sobotě, které byly dány starověkému Izraeli. Bůh navrhl tři modely soboty.

Jak se v následujících textech odráží milosrdenství a spravedlnost?

Ex 23,10.11; Dt 15,1–4; Lv 25,8–55

1. Instrukce, které se týkají soboty jako sedmého dne týdne, v sobě zahrnují odpočinek pro každého – včetně služebníků, zvířat i cizinců.
2. Každý sedmý rok byl „sobotou odpočinití“ (Lv 25,4; ČSP). V tomto roce měli Izraelci kromě jiného odpouštět dluhy a propouštět otroky. V pozadí byla starost o chudé, projev milosrdenství a vyjádření víry v Boží požehnání. Užitek z tohoto odpočinku měla mít i zvířata (Lv 25,6.7).
3. Každý padesátý rok byl tzv. jubilejný – přicházel po sedmi rocích sobotního odpočinití. Půda nebo domy, které byly prodány (kromě domů ve městech), byly vráceny původním majitelům. Dluhy měly být odpuštěny. Propuštění byli vězni i otroci. Jubilejný rok byl pro společnost rokem vyrovnání, korekcí, restartem, který dával každému možnost začít znovu. Byla to „ochrana před hromaděním majetku na jedné straně a chudobou na straně druhé“ (MH 185; ŽNP 93).

Z těchto základních principů fungování židovského národa jasně vyplývá, jak spravedlnost a milosrdenství pomáhaly těm, kteří se z různých důvodů ocitli v těžkostech a chudobě.

Aplikace

Kdo a při jaké příležitosti ti projevil milosrdenství? Kdy jsi naposledy projevil milosrdenství? Jakými praktickými způsoby můžeš projevat milosrdenství? Jak jej můžete projevat jako sborové společenství?

Univerzální platnost soboty

¹Tak byla dokončena nebesa i země se všemi svými zástupy. ²Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo. ³A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo. (Gn 2,1–3)

⁴Slyšte to, vy, kteří bažíte po nuzném, chcete odstranit chudé v zemi. ⁵Říkáte: Kdy přejde novoluní, abychom prodávali obilí, sobota, abychom otevřeli obilnice, umenšovali míru a zvyšovali cenu a podváděli falešnými váhami, ⁶abychom chudé kupovali za stříbro, nuzného za pár sandálů a prodávali obilný odpad? ⁷Hospodin přísahal při Jákobově pýše: Nikdy nezapomenu na žádné jejich skutky. (Am 8,4–7)

Osobní studium

Co říká Gn 2,1–3 o univerzálnosti soboty?

Bůh nám prostřednictvím soboty jako sedmého dne ukazuje, že On je Stvořitelem a Dárcem odpočinku pro vše živé na zemi. Univerzálnost sobotního odpočinku odkazuje k tomu, že jsme si všichni rovni – bohatí i chudí. Skutečnost, že Bůh je Otcem nás všech, znamená, že před Bohem máme všichni stejnou hodnotu.

Jak bylo zmíněno ve včerejší části, sobota je i kvůli sociální spravedlnosti rozšířena o sobotní a jubilejní rok. Principy, které jsou obsaženy v Lv 23 a 25 v souvislosti s těmito třemi sobotními odpočinky, se vztahují i na křesťany. Sobota, která je sedmým dnem týdne, odkazuje nejen na stvoření, ale i na vykoupění – na kříž a novou zemi. Posiluje náš vztah s milosrdným Stvořitelem a Spasitelem a přivádí nás blíže k Tomu, který se sklání k trpícím a chudým.

I sobotní a jubilejní rok odkazují k věčným principům. To však neznamená, že bychom tyto svátky měli zachovávat i dnes. Na rozdíl od každotýdenní soboty, která byla ustanovena při stvoření – před pádem do hříchu – sobotní a jubilejní rok patří mezi ceremoniální ustanovení, která apoštol Pavel charakterizuje jako „stín budoucích věcí“ (Ko 2,16.17). Tato ustanovení nám říkají, jak máme přistupovat k lidem – především k těm, kteří jsou v nouzi. Bůh si vyvolil izraelský národ, aby byl světlem světa. Měli zjevnout Boží milosrdenství všem okolo – bez předsudků. S vděčností měli představovat Boží charakter těm, kteří ho neznali.

Aplikace

Jaké jednání je popsáno v Am 8,4–7? Jak si můžeš být jist, že tvé jednání vůči druhým není stejné? Jaký důraz dávají těmto veršům Hospodinova slova: „Nezapomenu na žádné jejich skutky“?

Proroci a sociální spravedlnost

⁸Otevři svá ústa za němého, za právo všech postižených, ⁹ústa otevři, sud' spravedlivě a zastaň se utištěného a ubožáka. (Př 31,8.9)

¹³Nepřinášejte už šalebné obětní dary, kouř kadidla je mi ohavností, i novoluní, dny odpočinku a svolaná shromáždění; ničemnost a slavnostní shromáždění, to nemohu vystát. ¹⁴Z duše ne-návidím vaše novoluní a slavnosti, jsou mi jen na obtíž, jsem vyčerpán, když je musím snášet.

¹⁵Když rozprostíráte své dlaně, zakrývám si před vámi oči. Ať se modlíte sebevic, neslyším. Vaše ruce jsou celé od krve. ¹⁶Omyjte se, očistě se, odkliděte mi své zlé skutky z očí, přestaňte páchat zlo. ¹⁷Učte se činit dobro. Hleďte právo, zakročte proti násilníku, dopomozte k právu sirotkovi, ujímejte se pře vdovy. (Iz 1,13–17)

Osobní studium

Jaký princip je zdůrazněn v Př 31,8.9? Jak je možné aplikovat ho v situaci dnešní společnosti?

Tento týden je zdůrazněno, že Bůh od svého lidu očekává milosrdenství a spravedlnost vůči druhým. Proroci často důrazně vyzývali Boží lid, aby prokazoval milosrdenství utiskovaným. Vyzývá Izraelce, aby činili pokání, protože neprojevovali zájem o přehlížená a utlačovaná. Bůh přirovnává nesobeckou službu těm, kteří to potřebují, k opravdové bohoslužbě.

Co říká text zaznamenaný v Iz 1,12–17 o Božím pohledu na skutečné uctívání? Jak můžeme Boží slova zaznamenaná u proroka Izajáše aplikovat v naší situaci dnes? Co říkají do tvé konkrétní situace?

Pokud bychom službu proroků definovali pouze jako předpovídání budoucnosti, byl by to velmi zjednodušený pohled. Proroci se totiž velmi intenzivně věnovali problémům Božího lidu, mezi něž patřily otázky duchovní a morální reformy, nesobecké služby a sociální spravedlnosti. Prorocký hlas Božích služebníků zněl silněji, když Boží lid neprokazoval druhým Boží milosrdenství a neměl soucit s trpícími. Znovu a znovu je možné z poselství proroků vnímat, že Bohu jde víc o naši pomoc bližním než o naši snahu uctívat ho velkolepými obřady. Nejhorší je pak hodnocení těch, kteří jsou tak zaneprázdněni „uctíváním“ Boha, že jim nezbyvá čas na pomoc těm, kteří ji potřebují. Ti, kteří slouží Bohu, mohou své uctívání Boha nejlépe projevit službou lidem v těžkostech.

Aplikace

Jak se tvé uctívání Boha projevuje praktickou pomocí lidem v nouzi? V čem jsou pro tebe aktuální slova proroka Izajáše (1,12–17) právě dnes?

Proroci a podstata uctívání Boha

¹Volej z plna hrdla, bez zábran! Rozezvuč svůj hlas jako polnící! Mému lidu ohlas jeho nevěrnost, domu Jákobovu jeho hříchy. ²Den co den se mne dotazují, chtějí poznat moje cesty jako pronárod, jenž koná spravedlnost a řád svého Boha neopouští; na spravedlivé řády se mě doptávají, chtěli by mít Boha blízko. ³„Proč se postíme, a nevšímáš si toho? Pokořujeme se, a nebereš to na vědomí.“ Právě v den, kdy se postíváte, hovíte svým zálibám a honíte všechny své dělníky. ⁴Postíte se jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Nepostíte se tak, aby bylo slyšet váš hlas na výšině. ⁵Což to je půst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje, kdy hlavu sklání jako rákos, žinici obléká a popelem si podestýlá? Dá se toto nazvat postem, dnem, v němž má Hospodin zalíbení? ⁶Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít? ⁷Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidiš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi? ⁸Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána. Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva. ⁹Tehdy zavoláš a Hospodin odpoví, vykřikneš o pomoc a on se ozve: „Tu jsem!“ (Iz 58,1–9)

Osobní studium

V Iz 58 se nachází jedno z vážných prorockých poselství pro Boží lid. Je to poselství, které přináší napomenutí i naději. Přestože je prorocká řeč zaznamenaná v Iz 58 součástí většího celku (Iz 56–66), Bůh vyzývá proroka, aby právě nyní křičel z plna hrdla, aby nešetřil svůj hlas, aby volal, jak nejvíce může (Iz 58,1).

Jak Hospodin charakterizuje v Iz 58,2 svůj lid?

Hospodin svůj lid kárá za neupřímnost a přetvářku, která je schovávána za vnější projevy zbožnosti.

Co dalšího říká Bůh v Iz 58,3–14 o těchto lidech? Jak charakterizuje jejich náboženské projevy (v tomto případě především půst)? Který problém Hospodin zdůrazňuje?

Je důležité si povšimnout, které náboženské projevy Bůh odmítá. Uctívání Hospodina není prosba o splnění našich sobeckých zájmů: Bože, udělej pro mě to či ono. Samozřejmě je třeba s Bohem řešit naše vlastní potřeby. Hospodin však v tomto textu zdůrazňuje, že skutečné uctívání v sobě zahrnuje také službu hladovým, utiskovaným a nuzným. Při takovém uctívání Boha se projevuje velmi důležitý princip – služba druhým přináší pozeňání nejen jim, ale i těm, kteří tuto službu konají. Když pomáháme a dáváme druhým, sami dostáváme pozeňání. Zřejmě každý už ve svém životě prožil praktickou ukázkou tohoto principu. Ti, kteří pomáhají bezmocným, prožívají radost, uspokojení a naději. Právě prostřednictvím služby a pomoci potřebným je možné na tomto světě nejlépe odrážet Kristův charakter.

Aplikace

Jakou máš zkušenost se slovy ze Sk 20,35 ve své službě druhým?

Být Boží rukou

³Dopomozte nuznému a sirotkovi k právu, poníženému a chudému zjednejte spravedlnost, ⁴pozmozte vyváznout nuznému ubožáku, svévolným ho vytrhněte z rukou! (Ž 82,3.4)

Osobní studium

Vědět o pravdě či o ní mít informace – ať už je pravda jakkoliv nádherná, to nestačí. V textu z Iz 58 je zřejmé, že přestože se Boží lid zaníceně věnoval náboženským obřadům, měl problémy v praktickém prožívání víry. Bůh i dnes povolává svou církev, aby stála na straně spravedlnosti a aby konala dobro. V tomto poslání zaznívají jako ozvěna výzvy starozákonních proroků, kteří vybízeli vyvolený národ, aby prakticky zjevoval pravdu o Božím charakteru.

Jak může váš sbor i celosvětová církev podle následujících textů dělat to, k čemu nás Bůh povolává?
Ž 82,3.4

Iz 1,17

Jeden adventistický sbor byl v oblasti, v níž se odehrávalo mnoho násilných činů – včetně ozbrojených přepadení. Během konference o službě ve velkých městech v roce 2011 zazněl jasný prorocký hlas kazatele tohoto sboru: „Křesťané musí zastavit spirálu smrti!“ Odkazoval na biblický příběh, kdy Ježíš zastavil pohřební průvod, který se chystal pochovat syna vdovy z města Naim (L 7,11–17). Vysvětloval, že církev nemůže nečinně přihlížet, když se v ulicích odehrává násilí. Zeptal se svých posluchačů: „Jsme pouze církví, která se postaví, aby přednesla smuteční proslov?“ Otázka nezní: „Proč, Bože, dopouštíš utrpení?“ To Bůh se nás ptá: „Lidé, proč dopouštíte, aby se rozmáhalo utrpení?“

Tento sbor velmi aktivně působí ve společnosti. Pěvecký sbor pravidelně zpívá v ulicích, členové rozdávají letáky a nabízejí službu církve těm, kteří jsou v nouzi. Toto spojení s místní komunitou umožňuje sboru pomáhat ve svém sousedství mnoha způsoby – zejména lidem, kteří to potřebují. Prostřednictvím různých akcí a programů tak církev mohla ovlivnit celé široké okolí.

Zmíněný sbor je jen jedním příkladem mnoha způsobů, kterými sbory mohou sloužit ve společnosti jako uzdravující činitel.

Aplikace

Co může udělat váš sbor ve vašem městě či obci pro ty, kteří to potřebují?

Podněty k zamyšlení

Spravedlnost a milosrdenství se proplétá celým Starým zákonem. Příkladem může být text zaznamenaný v Dt 24,10–22. Jsou zde přesně stanovené pokyny dané pro konkrétní případy. Z nich velmi jasně vyplývá, že se Bůh zajímá o chudé a potřebné. Tento zájem však není vyjádřen nějakými abstraktními a vznešenými myšlenkami o pomoci méně úspěšným. V textu jde o konkrétní a praktické příkazy, co je třeba udělat, či naopak čeho je třeba se vyvarovat v přesně definovaných situacích – třeba v případě chudého nádečníka, který se dostal do dluhů. Tyto principy jsou důležité, aby se člověk nerozhodoval pouze na základě svého posouzení spravedlnosti a milosti. Bůh stále znovu lidem připomíná, že i oni kdysi patřili k těm méně šťastným a úspěšným: „Pamatuj, že jsi byl otrokem v egyptské zemi. Proto ti příkazuji, abys to dodržel“ (Dt 24,22). Jako křesťané jsme také vyzýváni, abychom pamatovali na to, co pro nás Bůh ve svém milosrdenství v minulosti učinil. Obdrželi jsme od Krista velmi mnoho (Ef 3,19; Ko 2,10). Bez ohledu na naši finanční situaci jsme povoláni k tomu, abychom byli připraveni sloužit a pomáhat těm, kteří naši službu a pomoc potřebují.

K tématu je možné přečíst si kapitoly Sínaj a Duch solidarity a štědrosti v knize Na úsvitu dějin od Ellen Whiteové.

Otázky k rozhovoru

- 1. V přikázání o sobotě je zmíněno, že mají odpočívat i služebníci a hosté. Co nám to říká o rovnosti všech lidí před Bohem? V čem nám to pomáhá chápat, jak máme spravedlivě zacházet s těmi, kteří pro nás pracují nebo jsme jim nějakým způsobem nadřízeni. V čem nám kříž ukazuje na rovnost všech lidí před Bohem?*
- 2. „Pokud se budeme snažit uvažovat tak, jak uvažoval Kristus, a pokud se ho budeme snažit následovat v jeho skutcích, potom se budeme postit tak, jak to popisuje prorok Izajáš: ‚Zdalipak púst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít?‘ (Iz 58,6) Uvažujme o tom, co potřebují lidé v nouzi a trpící – a potom jim laskavě a citlivě pomozme tím, že se s nimi budeme dělit o všechno dobré, co jsme od Boha obdrželi. Tak jim přineseme odvahu, naději a důvěru.“ (Ellen Whiteová, Pacific Union Recorder, 21. červenec 1904) Jakým způsobem naplníme tuto výzvu? Jak se sdílíme s tím, co jsme dostali od Krista?*

Boží milosrdenství pro tento svět

Texty na tento týden

Ez 37,9–14; 47,1–10; Ef 2,10; Am 5,24; Iz 61,8–11; Mi 6,6–8

Základní verš

„Každý hemžící se živočich bude žít všude, kam se vlévá potok. A ryb bude velmi mnoho. Neboť kam se vlévají ony vody, tam se vody moře stávají zdravými a zůstane naživu všechno tam, kam se ten potok vlévá.“ (Ez 47,9)

Jedna městská čtvrť, která se dynamicky rozvíjela v 50. a 60. letech 20. století, začala od 70. let vypadat téměř jako válečná zóna. Většina rodin se odstěhovala a nechala po sobě opuštěné, chátrající či vypálené domy a byty. Obchody a firmy se z této čtvrti stáhly. Na jejich místě začal kvést obchod s drogami a rozmohla se kriminalita. To vše ještě více zhoršovalo podmínky v celé oblasti.

V roce 1986 se jedna křesťanská rodina rozhodla opustit pohodlí svého domova na předměstí a přestěhovala se do této upadající městské čtvrti. Přidala se k nim i rodina kazatele z jiného města. Přestavěli a opravili dva pobořené domy a nastěhovali se tam. Členové těchto dvou rodin trávili hodně času na ulici, potkávali se a hovořili s různými lidmi a skupinami pohybujícími se v této oblasti. Tyto dvě rodiny tak udělaly něco, co Bůh mohl použít pro založení sborového společenství, které přineslo do této čtvrti uzdravení a změnu. Jejich práce a vliv pokračují dodnes. Podařilo se jim výrazně ovlivnit a změnit k lepšímu životy mnoha lidí.

Bůh má pro církve svůj plán – zvláště pro „beznadějně“ situace, jako byla například ta, o níž mluví zmíněný příklad. Tento týden budeme pokračovat v naslouchání hlasu Starého zákona, který vyzývá Boží lid, aby zjevoval Boží charakter a milosrdenství tomuto světu.

Život v Kristu

9Tu mi řekl: „Prorokuj o duchu, lidský synu, prorokuj a řekni mu: Toto praví Panovník Hospodin: Přijď, duchu, od čtyř větrů a zaduj na tyto povražděné, ať ožijí!“ 10Když jsem prorokoval, jak mi přikázal, vešel do nich duch a oni ožili. Postavili se na nohy a bylo to převelmi veliké vojsko. 11Potom mi řekl: „Lidský synu, tyto kosti, to je všečen dům izraelský. Hle, říkají: „Naše kosti uschly, zanikla naše naděje, jsme ztraceni.“ 12Proto prorokuj a řekni jim: Toto praví Panovník Hospodin: Hle, já otevřu vaše hroby a vyvedu vás z vašich hrobů, můj lide, a přivedu vás do izraelské země. 13I poznáte, že já jsem Hospodin, až otevřu vaše hroby a vyvedu vás z hrobů, můj lide. 14Vložím do vás svého ducha a oživnete. Dám vám odpočnutí ve vaší zemi. I poznáte, že já, Hospodin, jsem to vyhlásil i vykonal, je výrok Hospodinův.“ (Ez 37,9–14)

Jsmo přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvoření k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil. (Ef 2,10)

Osobní studium

Boží milost, která přináší oživení těm, kteří jsou mrtví ve svých hříších (Ef 2,1–5), je velmi názorně představena v knize proroka Ezechiela. Ve 37. kapitole je prorok ve vidění přenesen do údolí plného suchých kostí. Tyto kosti představují celý dům Izraele. Bůh se ptá: „Lidský synu, mohou tyto kosti ožít?“ (Ez 37,3).

Odpověď je odhalena, když začne prorok nad těmito kostmi mluvit Hospodinova slova.

Jaký byl podle Ez 37,1–14 Boží plán pro jeho lid?

Výsledkem prorokování nad suchými kostmi bylo, že (1) tyto povraždění „ožili, postavili se na nohy a bylo to převelmi veliké vojsko“ (Ez 37,10); (2) Bůh navrátí svůj lid do jeho země (Ez 37,14); (3) lidé poznají, že je to Hospodin, který koná dílo (Ez 37,14).

Nestačí však pouze být oživen. Boží lid je oživen pro určitý cíl, poslání. Izrael měl být světlem národů.

Jaké dílo v nás podle Ef 2,10 dělá Kristus? S jakým záměrem?

„Bůh nás přijímá jen prostřednictvím svého milovaného Syna. Naše dobré skutky jsou způsobeny jeho odpouštějící láskou. Nejsou žádnou zásluhou či něčím, co může přispět ani se stát součástí záchrany našich duší. Spasení je Božím darem, který věřící dostává zadarmo – jen díky Kristu. Ztrápená duše může najít pokoj prostřednictvím víry v Krista. Tento pokoj je v souladu s jeho vírou a důvěrou. Své dobré skutky nemůže člověk používat k tomu, aby se dovolával spasení.

Znamená to tedy, že dobré skutky nemají žádnou opravdovou hodnotu? Dívá se Bůh na hříšníka, který každý den bezstarostně hřeší, stejně jako na toho, který se prostřednictvím víry v Krista snaží žít bezúhonně? Písmo říká: „Jsmo přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvoření k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil“ (Ef 2,10).

Svým božským působením a nezaslouženou milostí vede Bůh člověka k dobrým skutkům, které budou odměněny. Bůh nás přijímá jen na základě Kristových zásluh. Skutky milosrdenství a činy lásky, které děláme, jsou ovocem víry.“ (3SM 199.200)

Applikace

Které skutky milosrdenství dělá Bůh skrze tebe a prostřednictvím tvého sboru?

Tekoucí voda

¹Přivedl mě znovu ke vchodu do domu. A hle, zespodu prahu domu vytékala k východu voda; průčelí domu je totiž obráceno k východu a voda tekla dolů zpod pravého boku domu na jižní straně oltáře. ²A vyvedl mě branou severní a vedl mě venku okolo k vnější bráně směrem na východ. A hle, voda se řinula z pravého boku domu. ³Když odcházel ten muž na východ, měl v ruce měřicí šňůru. Odměřil tisíc loket a provedl mě vodou; vody bylo po kotníky. ⁴Znovu odměřil tisíc a provedl mě vodou; vody bylo po kolena. Odměřil další tisíc a provedl mě; vody bylo po bedra. ⁵Odměřil ještě tisíc a potok nebylo možno přebrodit; voda vystoupila a muselo se v ní plavat; byl to potok, který se už nedal přebrodit. ⁶Řekl mi: „Vidíš, lidský synu?“ Vedl mě dál a znovu mě přivedl k břehu toho potoka. ⁷Když jsem se tam vrátil, hle, na břehu potoka bylo po obou stranách velmi mnoho stromů. ⁸I řekl mi: „Tato voda odtéká do východního obvodu, teče dolů do Araby a vlévá se do moře. Tam, kde vtéká do moře, stávají se vody zdravými.“ (Ez 47,1–8)

Osobní studium

Co se v Ez 47,1–8 odehrává v chrámu, který prorok Ezechiel ve vidění spatřil?

Z chrámu vytékala voda. Nebylo to žádné prasklé potrubí či porucha. Voda, která vyvěrala pod chrámem, byla dobrým znamením.

Voda vytékala „k východu“. Na východ od Jeruzaléma se nachází Mrtvé moře, které je nejnižší plošnou vodní plochou na zemském povrchu. Vzdálenost mezi Jeruzalémem a Mrtvým mořem je přibližně 35 kilometrů. Jde převážně o poušť, jejíž součástí je i údolí mezi Jordánem a Mrtvým mořem, které se nazývá „Araba“. V Mrtvém moři je tak slaná voda, že v něm není žádný život. Vzhledem k teplému podnebí se voda neustále vypařuje a jezero je stále slanější.

U Ezechiela však čteme, že když se voda z chrámu dostane až do moře, „stanou se vody zdravými“. Tento obraz můžeme vnímat symbolicky. Církev, Boží chrám (1Pt 2,4.5), má zasáhnout své okolí a být zdrojem uzdravení pro ty, kteří jsou mrtví ve svých hříších.

Jak je možné v kontextu tématu rozumět Ježíšovým slovům z Mt 5,16 o poslání, které svěřil svým učedníkům?

Řeka Zambezi v Africe je na svém začátku jen potůčkem, který vyvěrá mezi stromy. Jak se však dostává k Viktoriiným vodopádům, tak se z malého potůčku stává širokou a hlubokou řekou. Podobně se zvětšuje i proud vody, který vyvěrá z chrámu – postupně se stává řekou, přes kterou se nedá přejít, „protože byla tak hluboká, že se v ní muselo plavat a nešla přebrodit“ (Ez 47,5).

Uzdravující vliv našeho sboru může být na začátku velmi malý, ale postupně může růst a změnit celou obec, město a okolí. „Naše dílo mi bylo na začátku představeno jako malý, velmi malý potůček.“ (7T 171)

Aplikace

Světlo a voda – tyto dva obrazy nám představují, že Bůh může naším prostřednictvím udělat mnoho pro druhé. Jak se může stát lepším nástrojem ve službě pro potřebné?

Církev vede ke zdroji života

⁹Každý hemžící se živočich bude žít všude, kam se vlévá potok. A ryb bude velmi mnoho. Neboť kam se vlévají ony vody, tam se vody moře stávají zdravými a zůstane naživu všechno tam, kam se ten potok vlévá. ¹⁰I postaví se u něho rybáři; od Én-gedí až k Én-egljimu se budou rozprostírat sítě. Ryb rozličného druhu bude velmi mnoho jako ryb ve Velkém moři. (Ez 47,9,10)

Ať se valí právo jako vody, spravedlnost jak proudící potok. (Am 5,24)

Osobní studium

Ezechiellovo proctví odhaluje, že život a uzdravení je všude tam, kde teče řeka Boží moci. V Ez 47,10 je tento obraz ještě rozveden. Naskýtá se neobvyklý obraz – břeh moře, které bylo známé tím, že v něm není žádný život, je najednou místem, kde se shromažďují rybáři z celého okolí Mrtvého moře, protože se zde vyskytuje velké množství ryb.

Díky Boží milosti, která působí v jeho lidu, může existovat život i tam, kde předtím žádný nebyl.

„Tam, kde působí Bůh, není beznadějná situace, není tam žádná skupina lidí, která by nemohla být spasena, není tam dědictví tíživé minulosti, které by nás odsuzovalo k beznaději.“ (*The Interpreter's Bible*, Nashville: Abingdon Press, 1956, sv. 6, str. 328)

Úžasná Boží milost působí v každém, kdo ji přijímá. To je poselství evangelia. Bůh může skrze nás přinést naději sklíčeným, zmalomyslněným, vyprahlým a umírajícím – duchovně i fyzicky.

Co texty v Ez 47,12 a Zj 22,1,2 říkají o konečném údělu těch, kteří jsou uzdravení a oživení díky Ježíši Kristu? Jak k tomuto uzdravení a oživení může přispět církev?

Jednoho dne bude Boží lid – včetně všech těch, které Bůh uzdravil a oživil i prostřednictvím obětavosti členů církve – na nové zemi. Na ní bude řeka živé vody, která bude vytékat od Božího a Beránkova trůnu. Nebude tam už žádná poušť, sucho ani smrt.

Během toho, jak čekáme na uskutečnění tohoto zaslíbení, si Bůh přeje, aby církev byla místem, které přináší uzdravení a život v plnosti. Bůh chce skrze nás konat. Chce, aby se poušť, údolí a oblasti mrtvých moří i prostřednictvím nás oživily a změnily. Bůh chce skrze nás přinést ostatním plnost života (J 10,10). To je součástí holistického adventistického poselství.

Aplikace

Prorok Ámos přináší podobný obraz, který byl i u Ezechiela ve 47. kapitole. Jak obraz z Am 5,24 souvisí s úlohou vašeho sboru v obci či městě, v němž žijete? Jakým konkrétním způsobem může váš sbor přinášet uzdravení svému okolí?

Rok Hospodinovy přízně

⁸„Neboť já Hospodin miluji právo, při zápalné oběti nenávidím vydírání. Jejich výdělek jim předám věrně a uzavřu s nimi smlouvu věčnou. ⁹Jejich potomstvo bude známé mezi pronárody a jejich potomci uprostřed národů. Všichni, kdo je spatří, rozpoznají na nich, že oni jsou to potomstvo, jemuž Hospodin žehná.“ ¹⁰Velmi se veselím z Hospodina, má duše jásá k chvále mého Boha, neboť mě oděl rouchem spásy, zahalil mě pláštěm spravedlnosti jak ženicha, jenž si jako kněz čelenku bere, a jako nevěstu, která se kráší svými šperky. ¹¹Jako země dává vzrůst tomu, co klíčí, jako zahrada dává vzklíčit tomu, co bylo zaseto, tak Panovník Hospodin dá vzklíčit spravedlnosti a chvále přede všemi pronárody. (Iz 61,8–11)

Osobní studium

Co říká Hospodin v Iz 61,1–11 svému lidu? Jak je možné aplikovat tato slova na naše povolání od Hospodina (L 4,18)?

Text v Iz 61 začíná vyhlášením, že Hospodinův Duch koná skrze Pomazaného (Mesiáše), který nese radostnou zvěst pokorným, obvazuje rány těm, kteří mají zkroutené srdce, vyhlašuje svobodu zajatým a vězněným propuštění (Iz 61,1). Všechna tato zaslíbení mají naplnění v „roce Hospodinovy přízně“ (Iz 61,2; ČSP). Tento „rok Hospodinovy přízně“ je odkazem na jubilejní rok, o němž již byla zmínka v souvislosti s důležitostí naplňování potřeb chudých.

Všichni truchlíci budou potěšeni, všichni, kteří dostanou „místo popela na hlavu čelenku, olej veselí místo truchlení, závoj chvály místo ducha beznaděje“ (Iz 61,3), „vybudují, postaví, co kdysi bylo zpusťošeno, obnoví zničená města, zpustošená po celá pokolení“ (Iz 61,4). Ti, kteří jsou požehnaní mesiášským „rokem Hospodinovy přízně“, budou mít vliv na změnu společnosti a na obnovu zničených hodnot. Ti, kteří slouží Bohu, budou nazváni jako „Hospodinovi kněží“ a „služebníci našeho Boha“ (Iz 61,5.6; ČSP).

Obrazy, které jsou v Iz 61 o Božím Pomazaném (Mesiáši), který proměňuje všechny lidi a národy prostřednictvím těch, se kterými uzavřel smlouvu (Iz 61,8.9), můžeme aplikovat i na dnešní dobu a na ty, kteří jsou povoláni k tomu, aby se stali „kněžími“ a „služebníky“ tam, kde žijí. Ten samý proměňující vliv, o němž je řeč u proroka Izajáše, by měl být vidět i tehdy, když se budeme radovat v Hospodinu, chválit našeho Boha a chodit v rouchu spasení a spravedlnosti – všude tam, kde žijeme (Iz 61,10.11).

Aplikace

V Iz 61,9 je obsaženo úžasné svědectví o tom, co Bůh může učinit pro svůj lid. Jak se tě týká toto zaslíbení? V čem je ho možné (či není) vztáhnout na dnešní církev?

Církev přináší změnu

6 „Jak předstoupím před Hospodina? S čím se mám sklonit před Bohem na výšině? Mohu před něj předstoupit s oběťmi zápalnými, s ročními býčky? 7 Cožpak má Hospodin zalíbení v tisících beranů, v deseti tisících potoků oleje? Což smím dát za svou nevěrnost svého prvorozence, v oběť za svůj hřích plod svého lůna?“ 8 Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem. (Mi 6,6–8)

Osobní studium

Jaké činy a postoje kritizuje Hospodin prostřednictvím proroka Micheáše v 6. kapitole jeho knihy? Co bylo důvodem pro tato vyjádření?

Podobně jako u jiných starozákonních proroků i Micheáš kritizuje náboženství, které se zabývá pouze vnější formou, ale úplně mu chybí pokora, smysl pro spravedlnost a projevy milosrdenství. Tato forma náboženství je pro spravedlivého a milosrdného Boha nepřijatelná.

Jaké klíčové poselství obsahuje text, který je zaznamenán v Mi 6,8?

„Pravé náboženství je praktické. Je jasné, že v sobě bude zahrnovat církevní obřady a pravidla, ale ... nejde ani tak o to, abychom se vyhýbali nějakému jídlu, ale o to, abychom se o jídlo dělili s hladovými. Praktické projevy zbožnosti jsou jediným druhem náboženství, které obstojí před Božím soudem (Mt 25,34–46).“ (4BC 3,6)

I dnes Bůh odmítá náboženství, které se soustřeďuje pouze na vnější projevy, ale úplně pomíjí praktickou zbožnost, o níž hovoří Mi 6,8. Náboženské projevy nemohou být samy o sobě cílem. Musí mít své naplnění, které v konečném důsledku vždy ukazuje na Ježíše. Právě Kristus by měl být přítomen v našich životech a zjeven v našich činech.

V úvodu této lekce byly zmíněny dvě rodiny, jež se přestěhovaly do „ztracené“ čtvrtě města, aby sloužily lidem, kteří v ní žili. Tyto dvě rodiny vytvořily malou skupinku z přátel z okolí. Členové této skupinky se upřímně modlili, aby jim Bůh ukázal, jak mohou celou komunitu oživit. Začali spolupracovat s Adrou a postupně získali dobrovolníky, kteří jim pomáhali opravit pobořené domy v okolí. Pokud byste tuto čtvrt navštívili dnes, potkali byste prosperující komunitu, které se daří o mnoho lépe než před několika roky. To vše se uskutečnilo díky tomu, že se několik křesťanů rozhodlo prakticky projevat Ježíšovu lásku. Právě to změnilo chátrající čtvrt města. Jejich úsilí ukazuje na jeden z praktických a silných způsobů, kterým mohl Kristus prostřednictvím svého lidu přinést záchranu dalším lidem.

Aplikace

Přestože Bůh ke svému lidu většinou mluvil jako k celku, v Mi 6,8 je použito jednotné číslo („Člověče, bylo ti oznámeno...“). Bůh promlouvá ke každému z nás. Jak ty osobně zjevuješ, co Bůh považuje za „dobré a co od tebe Hospodin žádá“?

Podněty k zamyšlení

„Človče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem“ (Mi 6,8). Požadavek, který Bůh zformuloval pro svůj lid, nemůže být jasnější. Bůh nám ukázal, co je „dobré“. Slovo „dobré“ je stejné, jaké Hospodin použil v Gn 1, když se díval na stvořený svět. Tímto způsobem jsme vraceni zpět k ideálu, který nám Bůh při stvoření připravil. Zároveň odkazuje na obnovu, která nastane, až Ježíš znovu přijde. Slovní spojení „co od tebe Hospodin žádá“ je možné přeložit i jako „čehož Hospodin vyhledává od tebe“ (Mi 6,8; BK). Co tedy Bůh očekává od svého vykoupeného lidu, který je zahalen Kristovou milostí? (1) Máme zachovávat právo. To se týká i pomoci těm, kteří to potřebují. (2) Máme milovat milosrdenství. Žijeme ve světě, který je někdy velmi nemilosrdný. Když budeme lidem okolo nás prokazovat milosrdenství a lásku, budeme tím přinášet velké svědectví. (3) Máme pokorně chodit se svým Bohem. V Mi 6,4 Bůh lidem připomíná, jak je vysvobodil z Egypta. To je jeden z důvodů, proč mají být pokorní a věrní. Stejný princip se vztahuje i na nás, kteří jsme vykoupeni krví Ježíše Krista. Kříž a cena, kterou za nás Kristus zaplatil, by nás vždy měla vést k pokoře před Bohem.

Otázky k rozhovoru

- 1. Které další starozákonní texty směřují naši pozornost na pomoc těm, kteří to potřebují?*
- 2. U proroka Ámose jsou v 5. kapitole velmi silná slova (především ve verších 21–24), která jsou adresována lidem v tehdejší době. Bohu jde především o to, jestli jsou lidé spravedliví vůči ostatním, než o to, zda vykonávají náboženské rituály a obřady, které ustanovil. Jak je možné rozumět tomuto poselství? Kam napřimuje naši pozornost?*
- 3. Někdy se může stát, že se tak soustředíme na naplňování materiálních potřeb těch, kteří to potřebují, že opomineme jejich duchovní potřeby. V jakých případech se to může stát? Jak můžeme zůstat vyvážení v naší touze sloužit potřebným?*

Ježíšův vliv na společnost

Texty na tento týden

L 4,16–21; 10,26–29.36.37; Mt 5,13; 10,7–10; J 4,35–38

Základní verš

„Ježíš chodil po celé Galileji, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království Božího a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu v lidu.“ (Mt 4,23)

Skotský spisovatel Robert Louis Stevenson je známý především díky knize *Ostrov pokladů*. Jako malý byl často nemocný, takže téměř nemohl chodit do školy. Jeho rodiče najali učitele, kteří ho vyučovali doma. Když ho jednou paní, která ho hlídala, byla zkontrolovat před spaním, našla ho stát u okna, jak tiskne obličej a ruce k oknu. Řekla mu, ať si jde lehnout, než nastydne.

Robert však odpověděl: „Pojďte také k oknu a podívejte se, co vidím.“

Paní přišla k němu. Dole na ulici rozsvěcel nějaký člověk pouliční lampy. „Podívejte,“ vydechl Robert, „ten člověk dělá díry do tmy!“ (Davis, Margaret, *Fear Not! Is There Anything Too Hard for God?* Aspect Books: Ringgold 2011, str. 332)

Do této doby jsme se v lekcích soustředili na to, co o pomáhání potřebným říká Starý zákon. Nyní budeme studovat, co o tomto tématu říká Nový zákon – a začneme pohledem na Ježíše. Jeden z Kristových nejznámějších výroků říká, že máme být „světlem světa“ (Mt 5,14). Světlem světa jsme tehdy, když odrážíme skutečné „Světlo světa“, kterým je Ježíš Kristus (J 8,12). Učení, které Ježíš představil během své pozemské služby, přináší návod, jak můžeme s Ježíšem dělat „díry do temnoty tohoto světa“.

Ježíšovo programové prohlášení

¹⁶Přišel do Nazareta, kde vyrostl. Podle svého obyčeje vešel v sobotní den do synagógy a povstal, aby četl z Písma. ¹⁷Podali mu knihu proroka Izaiáše; otevřel ji a našel místo, kde je psáno: ¹⁸„Duch Hospodinův jest nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, ¹⁹abych vyhlásil léto milosti Hospodinovy.“ ²⁰Pak zavřel knihu, dal ji sluhovi a posadil se; a oči všech v synagóze byly na něj upřeny. ²¹Promluvil k nim: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.“ (L 4,16–21)

Osobní studium

Ježíš byl jako mladý rabín z Nazareta oblíbený v celé Galileji (L 4,15). Když mluvil, „zástupy žasly nad jeho učením; neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako jejich zákoníci“ (Mt 7,28.29). V jednu sobotu, když byl v synagoze a podali mu svitek proroka Izaiáše, Ježíš přečetl první dva verše z 61. kapitoly. Podle Lukáše však druhý verš nedočel – zmínka o „dnu pomsty našeho Boha“ (Iz 61,2) v evangeliu chybí.

Co podle Lukášova záznamu zdůraznil Ježíš v L 4,16–21?

Slovní spojení „léto milosti Hospodinovy“ odkazuje na jubilejní rok (Lv 25). Během návštěvy nazaretské synagogy Ježíš citoval mesiášský oddíl v Písmu a své posluchače ubezpečil: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli“ (L 4,21). V tomto kázání se Ježíš představil jako Pomazaný, který přináší dobrou zprávu – zajatcům propuštění, slepým navrácení zraku, zdeptaným propuštění na svobodu. Kristus tím vyhlásil „léto milosti Hospodinovy“. Tato slova výstižně vyjadřují Ježíšovo působení na zemi, které se kromě jiného zaměřovalo na učení, uzdravování a pomoc potřebným.

Proč Ježíš vynechal část z Iz 61,2, která mluví o „dnu pomsty našeho Boha“?

Tato zmínka chybí v Lukášově evangeliu možná proto, aby Ježíšova služba nebyla spojována s očekáváními, že Mesiáš povede armádu, která porazí okupanty Izraele. Šlo o falešné naděje, které však žel mnohým zabránily vidět skutečnou podstatu Ježíšovy služby. Mesiáš se zaměřoval na pomoc těm, kteří to potřebovali – bez ohledu na sociální postavení či politickou, národní nebo náboženskou příslušnost.

Aplikace

Ježíš položil důraz na praktické činy, které ukazovaly na podstatu Božího zájmu o člověka. Proč je Ježíšův důraz na službu a pomoc potřebným tak důležitý? Co si z toho můžeš vzít pro svůj život víry?

Milovat svého bližního

²⁶ Ježíš mu odpověděl: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?“²⁷ On mu řekl: „„Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe.““²⁸ Ježíš mu řekl: „Správně jsi odpověděl. To číň a budeš živ.“²⁹ Zákoník se však chtěl ospravedlnit, a proto Ježíšovi řekl: „A kdo je můj bližní?“ ...³⁶ Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?“³⁷ Zákoník odpověděl: „Ten, který mu prokázal milosrdenství.“ Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej také tak.“ (L 10,26–29.36.37)

Osobní studium

Jaké poselství zaznívá v podobenství o milosrdném Samařanovi (L 10,25–37) v souvislosti s pomocí těm, kteří to potřebují?

Znalec zákona rozuměl tomu, že všechna přikázání se týkají dvou základních principů – milovat Boha z celého srdce, duše, síly a myslí; a milovat bližního jako sám sebe. Teď zbývalo jen zodpovědět jednoduchou otázkou: „Kdo je můj bližní?“

V tehdejší době převládal všeobecný názor, že je třeba prokazovat milosrdenství „vlastním“, všechny ostatní je možné odmítnout jako cizince. Zákoník se proto na Ježíše obrátil, aby mu pomohl tento problém vyřešit. Ježíšovo podobenství však k problematice přistupovalo z úplně jiného úhlu pohledu. Naším bližním je každý člověk v nouzi, s nímž přijdeme do kontaktu. Kněz a levita se více zajímali o to, aby se neposkvřili a nebyli nečistí. Bylo to tak pro ně pohodlné – díky vlastnímu výkladu náboženství si omluvili to, proč nemusí pomoci někomu, kdo by jim to pravděpodobně ani nebyl schopen vrátit.

V protikladu k nim však Samařan viděl ve zraněném „cizinci“ svého bližního. Soucitně naplnil jeho potřeby – na úkor vlastního času, pohodlí i financí. Klíčová otázka tedy nezní: „Kdo je můj bližní?“, ale „Kdo je bližním pro utlačované a núzně?“ Nezáleží na tom, o koho jde. Máme pomoci tomu, kdo je v nouzi!

„Bůh neuznává dělení lidí podle národností, ras nebo společenských vrstev. Je Stvořitelem celého lidstva. Všichni lidé tvoří jednu rodinu na základě stvoření i vykoupení. Kristus přišel strhnout přehradu mezi lidmi, otevřít každé oddělení svatyně, aby všichni lidé měli volný přístup k Bohu. Jeho láska je tak veliká, tak hluboká, tak silná, že proniká všude.“ (COL 386; PM 198)

Aplikace

Jaké předsudky ti brání v tom, abys byl opravdovým bližním každému, kdo je v nouzi?

Úplný recept

Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbuďte chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. (Mt 5,13)

Osobní studium

Ježíš přirovnal své učedníky k soli, která přináší změnu. Církev je možné přirovnat ke slánci, která obsahuje „sůl země“. S čím má být tato sůl promíchána? Má být smíchána zase jen se solí, nebo s ingrediencemi, které se od ní liší?

Představme si dvě formy na chléb, kdy jedna je naplněna jen samotnou solí, v druhé pak je chlebové těsto, kde je sůl jen jednou ze složek. V první formě zůstala z receptu na chléb pouze sůl. Obsah nebude ani po upečení jedlý a chutný. V druhé formě je sůl součástí receptu a je smíchána s různými ingrediencemi. Sůl mění chuť chleba, který se díky ní stává lahodným. Sůl přinese svůj užitek, když je promíchána se složkami, které jsou od ní odlišné. To samé je možné říci i o křesťanech. Nestane se to však, pokud zůstaneme sedět na našich pohodlných církevních židlích.

Tento důležitý princip bychom neměli přehlédnout. Můžeme žít morálně čistým životem – nebudeme zapojeni do žádného zločinu, budeme žít zdravým životním stylem. To je samozřejmě důležité. V tom však křesťanství nespočívá. Otázka zní: Co dělám pro své bližní? Jakým způsobem pomáhám lidem ve svém okolí, kteří se ocitli v nouzi?

Jak může podle Mt 5,13 ztratit sůl svou slanost?

„Pokud však sůl ztratí svou chuť, pokud člověk vyznává Boha jen slovy a chybí mu Kristova láska, nemá sílu ke konání dobra. Vliv jeho života nepřispívá k záchraně světa.“ (DA 439; TV 282)

Vraťme se však k obrazu receptu. Pokud je sůl jedinou složkou receptu, je k ničemu. Příliš soli dokonce škodí. Sůl je třeba promíchat s ostatními složkami receptu. Pokud jsme stejní jako zbytek světa anebo se mu příliš podobáme, potom do něho nevnese žádnou změnu. Nebudeme mít co nabídnout. Sůl se tak stane zbytečnou. A co se potom s touto solí podle Ježíšových slov stane?

Pokud však budeme proniknuti Kristovou láskou, budeme toužit po tom, abychom se dostali co nejbližší k „cizincům“. Budeme jim chtít být tak blízko, abychom do jejich životů mohli přinést pozitivní změnu a vést je k tomu, na čem opravdu záleží – k Ježíši.

Aplikace

Před jakým nebezpečím jsme varováni v Dt 31,20; Iz 2,8 a Ř 1,22–25? Co nás může ochránit před tím, abychom padli do podobné pasti?

Zemědělec

³⁵Neříkáte snad: Ještě čtyři měsíce a budou žně? Hle, pravím vám, pozvedněte zraky a pohledte na pole, že již zbělela ke žni. ³⁶Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromáždí úrodu k věčnému životu, aby se společně radovali rozséváč i žnec. ³⁷Přitom je pravdivé rčení, že jeden rozsévá a druhý žne. ³⁸Já jsem vás poslal, abyste žali tam, kde jste nepracovali. Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete.“ (J 4,35–38)

Osobní studium

Práce zemědělece je různorodá. Než sklídí, musí udělat mnoho práce. Tyto principy platí i v duchovní oblasti (Mt 9,35–38). V práci na Pánově vinici je potřeba mnoho pracovníků – a to rozhodně nejen těch, kteří sbírají úrodu. Bylo by absurdní, kdyby zemědělec během času sklizně řekl: Čas sklizení je tu, pojďme sít obilí! Úrodu je možné sklízet jen tehdy, když se předtím nezanedbala žádná práce, kterou bylo potřeba udělat.

Farmaření vyžaduje přípravu půdy, protože ne každá půda je zpočátku stejně úrodná. Podobně i lidé reagují na evangelium různě (Mt 13,3–9). Co může váš sbor udělat pro zjemnění a zúrodnění půdy a odstranění kamenů a trní?

Dělníci na poli připraví půdu, pohnojí, zasejí, zalévají, okopávají, chrání rostliny před škůdci... Vykonají mnoho práce, než přijde čas sklizně. Na sklizeň úrody či žně jsou často zváni lidé, kteří se předchozí práce neúčastnili. Navzdory tomu je jejich pomoc důležitá, někdy nevyhnutelná.

V duchovním kontextu platí stejný princip. Stává se, že se při různých evangelizačních aktivitách klade příliš velký důraz na „sklizeň úrody“, ale zanedbávají se či přehlížejí přípravné práce. Tento postoj nevychází z biblických principů. Přestože někteří lidé přijmou poselství evangelia spontánně (možná proto, že právě dozráli pro důležité rozhodnutí), jiní potřebují čas, aby odbourali předsudky a uvědomili si důležité skutečnosti o sobě, Bohu i svém stavu. Na evangelizační činnost je proto třeba dívat se jako na proces, ne jako na jednorázovou akci. Sklizeň je jen jednou částí celého procesu.

I v církvi je potřeba udělat mnoho kroků – zjišťování základních potřeb společnosti a jejího složení, navázání kontaktů s představiteli města či obce. Potom může následovat zapojení do života komunity, pomoc těm, kteří to potřebují, modlitby za působení Ducha svatého. Potom může přijít „sazení“ v podobě různých seminářů, studia Bible a malých skupinek. Když se někdo rozhodne přijmout evangelium, neznamená to, že si ho už dále nemusíme všimát – je potřebné se o něj starat a pomáhat mu na nové cestě. Jde tedy o komplexní činnost, ne o jednotlivé, náhodně organizované akce, které však často nepřinesou očekávanou úrodu.

Aplikace

Jakou úlohu sehráváš v procesu získávání lidí pro evangelium? Do jakých aktivit se můžeš zapojit?

Zakládání sborů

7Jděte a kažte, že se přiblížilo království nebeské. 8Nemocné uzdravujte, mrtvé probouzejte k životu, malomocné očisťujte, démony vymítejte; zadarmo jste dostali, zadarmo dejte. 9Neberte od nikoho zlato, stříbro ani měďáky do opasků; 10neberte si na cestu mošnu ani dvoje šaty ani obuv ani hůl, neboť, hoden je dělník své mzdy'. (Mt 10,7–10)

Osobní studium

Proč posílal podle Mt 10,5–10 Ježíš učedníky do měst a vesnic bez finančních prostředků?

Může se zdát nepochopitelné, že Ježíš posílá učedníky do služby bez jakýchkoliv prostředků. Zdá se, že je Kristus do této situace postavil proto, aby se naučili závislosti na Bohu. Tímto způsobem také podpořil důležitost vytváření vztahů prostřednictvím služby místním obyvatelům. Ti mohli ocenit pomoc učedníků tak, že podporovali jejich další službu.

Místní sdružení povolalo kazatele Franka, aby se pokusil založit sbor v části města, kde nebyli žádní adventisté. Na začátku neměl k dispozici žádné finanční prostředky. Podrobně si prostudoval mapu celé čtvrti, seznámil se s demografickým profilem lidí, kteří v této oblasti žili. Potom se vydal na nejrůšnější místo. Navštívil představitele této části města, představil se v institucích a seznámil se s různými podnikateli. Všech se vyptával na to, jak se ve čtvrti žije, jaké vnímají největší problémy a potřeby.

Podánilo se mu spřátelit se s několika místními občany, kteří ho pozvali do společenského klubu. V něm se setkávali různí aktivisté, kteří debatovali o potřebách lidí ve čtvrti. V tomto prostředí se setkal s člověkem, který mu pomohl s pronájmem části budovy u sboru jedné církve. Získal také finanční prostředky na zrenovování tohoto prostoru, aby zde mohl zřídit společenské centrum.

Při rozhovorech s představiteli městské čtvrti kazatel Frank zjistil, že zdravý životní styl považují za velmi důležitou potřebu komunity. Sestavil proto tým dobrovolníků, kteří pro obyvatele této městské čtvrti připravovali různé programy, kde byl lidem zjišťován zdravotní stav a následně byli zváni na setkání ve společenském centru. Ti, kterým tyto programy pomohly, přispívali symbolickou částkou na pokrytí nákladů. Zanedlouho se podařilo zorganizovat pravidelné sobotní studium Bible, kterého se účastnilo několik obyvatelů této čtvrti.

Kazatel Frank záhy zjistil, že jednou z nejlepších cest k založení sboru je služba, která naplňuje potřeby lidí v konkrétní oblasti. Tato služba nakonec vedla ke zrodu sboru církve adventistů s více než 140 členy.

Aplikace

Příběh kazatele Franka je příkladem toho, co se stane, když někdo vezme vážně Ježíšovo učení o získávání místní komunity pro Krista. Jak Ježíš prakticky naplňoval své učení o službě?

Podněty k zamyšlení

„Pokud církev není světlem světa, tak v něm panuje temnota.“ (Ellen Whiteová, *Signs of the Times*, 11. 9. 1893) To je důležitý princip. Připomíná Ježíšova slova: „Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje“ (Mt 12,30). Ježíš je ve svém vyjádření jasný: Ve velkém sporu neexistuje neutrální území. Buď jsme na Kristově straně, nebo na straně satana. Pokud někdo obdržel velké světlo, ale nic s ním nedělá, tak se ve skutečnosti staví proti němu. Byli jsme povoláni, abychom se stali světlem světu. Pokud nejsme světlem, tak jsme temnotou. A přestože kontext následujícího verše je jiný, vystihuje podobný princip: „Jestliže i světlo v tobě je temné, jak velká bude potom tma?“ (Mt 6,23). Velmi výstižný je v této souvislosti i text v L 12,48: „Komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává, a komu mnoho svěřili, od toho budou žádat tím více.“

K tématu o úloze jednotlivce a církve v místní komunitě je možné přečíst si verše v Mt 7,12; 23,23; 25,31–46; Mk 4,1–34; 6,1–13; L 6,36; 11,42; 12,13–21; 14,16–24; 16,13; 18,18–27; 19,1–10; J 10,10; 12,8; 17,13–18 a kapitulu Ježíšův princip v knize Touha věků.

Otázky k rozhovoru

- 1. Uvažujte společně o způsobu, jak se můžete přiblížit lidem okolo vás tak, abyste je mohli získat pro Krista. Jak je možné zaujmout vyvážený postoj: být blízko lidem, kteří nenásledují Krista, a pomáhat jim, a zároveň stále zůstat součástí řešení a nestat se součástí problému?**
- 2. Mnohé problémy, s nimiž chceme pomoci (chudoba, vzdělávání či péče o zdraví) jsou součástí politické diskuze. Jak můžeme prokázat opatrnost v tom, abychom nepřispěli k nechtěné politické polarizaci, která by nepříjemně ovlivnila to, o co usilujeme? Zdá se, že určité zapojení do této politické diskuze je nevyhnutelné. Jak však můžeme předejít tomu, abychom se nestali součástí různých politických šarvátek?**
- 3. Kdy je užitečné vstoupit do komunální politiky, abychom mohli lépe sloužit městu či obci, v níž žijeme? Co je potřebné při takovém zapojení do života společnosti udělat, abychom nebyli nuceni dělat kompromisy s naší vírou?**

Kristova metoda

Texty na tento týden

J 1,14; Mt 1,22.23; 9,10–13.35.36; L 15,1–7; Ž 51,19; 1J 2,15–17; Fp 2,13–15

Základní verš

„Do jeho blízkosti přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a zákoníci mezi sebou reptali: „On přijímá hříšníky a jí s nimi!““ (L 15,1.2)

Jeden muž ze sboru vozil jednou do měsíce mladé lidi z místního sboru do domova důchodců, aby tam zpívali. Při první návštěvě chytil během programu jeden stařeček na vozičku tohoto muže za ruku a pustil ho až na konci. To se opakovalo každý měsíc. Jednoho dne, když opět přijeli s programem, starý muž mezi posluchači chyběl. Ošetřovatelé jim řekli, že tento stařec pravděpodobně nepřežije nadcházející noc. Když muž vešel do pokoje, našel ho bezvládně ležet na posteli. Chytil proto tohoto stařečka za ruku a modlil se, aby mu Bůh daroval věčný život. Během modlitby cítil, jak se starcova ruka pevně sevřela. Věděl, že jeho modlitba byla vyslyšena. Se slzami v očích a sklopenou hlavou vstal, když vtom vrazil do ženy, která tam celou dobu za jeho zády tiše stála. Potichu mu řekla: „Jsem jeho dcera. Čekal na vás. Před časem mi otec řekl: „Jednou do měsíce sem přichází Ježíš a drží mě za ruku. Nechci umřít, dokud nebudu moci Ježíše ještě jednou chytit za ruku.““

Křesťanství spočívá v tom, že se pro někoho staneme „Ježíšem“. V následujících lekcích se soustředíme na způsob, jakým Ježíš sloužil lidem, a na to, jak může církev uskutečňovat Ježíšovo pověření.

Kristova metoda

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. (J 1,14)

²²To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: ²³„Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel,“ to jest přeloženo „Bůh s námi“. (Mt 1,22.23)

³⁵Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. ³⁶Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. (Mt 9,35.36)

Osobní studium

Často citovaný text z knihy Život naplněný pokojem zmiňuje, co Ježíš dělal, aby oslovil lidi a přivedl je ke spasení (Mt 9,35.36).

„Skutečný úspěch při styku s lidmi může přinést jen Kristova metoda. Spasitel se stýkal s lidmi jako ten, kdo chce jejich dobro. Projevoval jim soucit, sloužil jejich potřebám a získával si jejich důvěru. Pak je vyzval: „Následujte mne.“ (MH 143; ŽNP 67)

Co je tedy Kristovou metodou?

1. Ježíš se setkával s lidmi jako ten, který usiloval o jejich dobro. (Seznamoval se s lidmi.)
2. Projevoval o lidi zájem. (Navazoval vztahy.)
3. Naplňoval potřeby lidí. (I to pomáhalo vytvářet a posilovat vztahy.)
4. Tím, že se Ježíš s lidmi setkával, měl o ně zájem a naplňoval jejich potřeby, tak si získal jejich důvěru.
5. Potom je vyzval, aby ho následovali. (Aby se stali jeho učedníky.)

Těchto pět bodů v sobě zahrnuje celostní pohled na evangelium. Tato metoda nás vede k ucelenému zvěstování evangelia. Ježíš neoddělil sociální aspekty (body 1–4) od pozvání k následování (bod 5). Podobně bychom měli postupovat i my. Jen vzájemné propojení těchto kroků přinese skutečný úspěch. V této lekci se zaměříme na první krok Ježíšovy metody.

O čem mluví následující texty? Jak souvisejí s naším setkáním s Božím Synem?

Mt 1,22.23

J 1,14

Každý z nás je hluboce zasažen a porušen hříchem. Avšak na to, co je ve světě narušeno a zkaženo hříchem, odpovídá Bůh prostřednictvím Ježíšovy služby smíření, která se týká všech oblastí lidského života. Ježíš se s námi chce setkat, On touží po našem dobru. Jde mu o celého člověka i celé lidstvo. Nejlépe to odhaluje jeho služba těm, kteří jsou ve společnosti považováni za „nejhorší“.

Aplikace

Uvažuj o úžasné skutečnosti, že Ježíš, skrze něhož bylo stvořeno vše, co existuje (J 1,3), na sebe vzal lidskou přirozenost a v lidském těle se setkal s padlým lidstvem a sloužil mu. Jak by měla tato úžasná pravda plná naděje ovlivnit způsob, jakým přistupujeme k lidem a sloužíme jim?

Ztracený a nalezený

¹*Do jeho blízkosti přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. ²Farizeové a zákoníci mezi sebou reptali: „On přijímá hříšníky a jí s nimi!“ ³Pověděl jim toto podobenství: ⁴„Má-li někdo z vás sto ovcí a ztratí jednu z nich, což nenechá těch devadesát devět na pustém místě a nejde za tou, která se ztratila, dokud ji nenalezne? ⁵Když ji nalezne, vezme si ji s radostí na ramena, ⁶a když přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našel ovci, která se mi ztratila.‘ ⁷Právím vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.“ (L 15,1–7)*

Osobní studium

V 15. kapitole zaznamenává Lukáš ve svém evangeliu tři podobenství. Je to Kristova reakce na obvinění ze strany farizeů a zákoníků, že Ježíš „přijímá hříšníky a jí s nimi“ (L 15,2).

Přečti si následující texty a vyznač si podstatu Ježíšových odpovědí na tato obvinění.

L 15,3–7

L 15,8–10

L 15,11–24

Na začátku každého z těchto podobenství je něco, co se ztratilo. Všechna podobenství také končí oslavou, která odráží Boží lásku, radost a touhu nás zachránit.

Jeden kazatel navštívil rodinu, na kterou získal kontakt díky vysílání rozhlasové stanice Hlas prorocství (Voice of Prophecy). Při návštěvě zjistil, že matka, otec i dcera přijali Krista, odevzdali se mu a chtějí pravidelně studovat Bibli. Syn však s křesťanstvím nechtěl mít nic společného. Vždy, když kazatel přišel do rodiny na návštěvu, syn se někam vpařil a studia Bible se neúčastnil.

Po šesti týdnech intenzivního biblického studia vyzval kazatel rodinu, aby uvažovala o křtu. Každý z nich však měl své důvody, proč by měl se křtem ještě několik měsíců počkat. Vtom nečekaně do místnosti vstoupil syn a řekl, že chce být pokřtěn hned, jak to bude možné. Po večerech seděl ve svém pokoji a četl Bibli, kterou si potají koupil v antikvariátu. Postupně v něm dozrávalo přesvědčení, že potřebuje veřejně vyznat svou víru. O dva týdny později byl tento mladý muž pokřtěn. Za další měsíc byli pokřtěni i ostatní tři členové rodiny. V souvislosti se zmíněnými podobenstvími, která jsou zaznamenána v Lukášově evangeliu, si určitě umíme představit radost, která zavládla v nebesích po tomto rozhodnutí.

Ježíš se nesetkával s lidmi „náhodně“. Tato setkání byla záměrná – ať už šlo o setkání se samařskou ženou u studny, s římským setníkem či ženou, která pomazala jeho nohy drahocennou masťou, a další neznamenaná setkání s těmi, které ostatní odmítali, aby si při setkání s nimi neposkvřnili svoji vlastní svatost.

Aplikace

Stalo se ti už, že jsi pochyboval o tom, zda máš vydávat svědectví o Ježíši, protože člověk, s nímž ses setkal, by pravděpodobně do vašeho sboru „nepasoval“? S čím tyto pochybnosti souvisely? Co by se muselo ve vašem sboru změnit, aby otevřel náruč i pro takové „hříšníky“?

Hostina s hříšníky

¹⁰Když potom seděl u stolu v domě, hle, mnoho celníků a jiných hříšníků stolovalo s Ježíšem a jeho učedníky. ¹¹Farizeové to uviděli a řekli jeho učedníkům: „Jak to, že váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“ ¹²On to uslyšel a řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. ¹³Jděte a učte se, co to je: ‚Milosrdenství chci, a ne oběť.‘ Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“ (Mt 9,10–13) **Zkroušený duch, to je oběť Bohu. Srdcem zkroušeným a zdeptaným ty, Bože, nepohrdáš! (Ž 51,19)**

Osobní studium

Ježíš prožíval živé společenství u stolu s lidmi, kteří byli ve společnosti považováni za „nežádoucí“.

Kterí lidé jsou v naší společnosti nechtění? Proč?

Farizeům vadilo, že se Ježíš stýká s lidmi, které oni považují za spodinu společnosti. Kristus vůči kritice těchto „spravedlivých“ postavil do kontrastu milosrdenství a oběti: „Jděte a učte se, co to je: ‚Milosrdenství chci, a ne oběť.‘ Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky“ (Mt 9,13). Je smutné, že Ježíš musel „náboženským“ lidem vysvětlovat jeden z nejdůležitějších principů jejich vlastního náboženství.

Je to ten samý problém, který se vyskytoval i ve Starém zákoně, kde lidé začali postupem času považovat náboženské formy a obřady za důležitější než způsob, jakým se k sobě navzájem chovali. Je zajímavé, že Kristus v této souvislosti cituje starozákonní text (Oz 6,6).

„Tisíce lidí se dopouštějí stejné chyby jako farizeové, které Kristus kritizoval na hostině u Matouše. Mnozí raději odmítají pravdu, která přichází od Otce světla, než by se vzdali některé své představy či oblíbeného názoru. Věří sami sobě, spoléhají na vlastní moudrost a neuvědomují si svoji duchovní chudobu. ... Půst a modlitby, kterými si chce člověk ospravedlnit, vzbuzují u Boha nelibost.“ (DA 280; TV 175)

Je lehké soudit druhé podle našich vlastních kritérií. Potřebujeme se naučit pokorně poodstoupit a dovolit Duchu svatému, aby nás proměnil, abychom důvěřovali Bohu a byli milosrdní.

Aplikace

O čem hovoří Ž 51,19? Jak ti může vědomí vlastní hříšnosti pomoci tento text lépe pochopit?

Obezřetnost ve vztahu k lidem

¹⁵Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otcova v něm není. ¹⁶Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa. ¹⁷A svět pomijí i jeho chtivost; kdo však činí vůli Boží, zůstává na věky. (1J 2,15–17)

Osobní studium

Jeden kazatel se zeptal skupiny věřících, kolik mají „neadventistických přátel“. Jeden muž vzadu v místnosti se postavil a vítězoslavně řekl: „Jsem hrdý na to, že ani jednoho!“ Přestože to tento muž myslel dobře, jsou jeho slova smutným svědectvím o tom, jakým světlem byl pro tento svět.

Jak už bylo zmíněno, podle Ježíšových slov jsme „solí země“ (Mt 5,13). Solí, která může přijít o svou slanost. Jeden obchodník, který chtěl ošidit daně, skladoval velké množství soli v 65 pronajatých skladištích, která však měla jen hliněnou podlahu. Sůl v takovém prostředí nasávala vlhkost. Po nějaké době byla znehodnocena, takže ji musel doslova vyvézt na cesty, kde byla zašlapána do země. Něco podobného platí i pro nás. Potřebujeme si dávat pozor na naše propojení se světem okolo nás. Dovolíme světu, aby nás připravil o naši slanost? V čem jsou naše hodnoty odlišné od hodnot lidí okolo nás?

Co je v následujících textech zmíněno o našich kontaktech se světem?

Gn 13,5–13; 19,12–26

Nu 25,1–3

1J 2,16.17

Tyto verše upozorňují na důležitost obezřetnosti při kontaktu s lidmi, kteří žijí podle světských hodnot (1J 2,16.17). Lžeme sami sobě, když si myslíme, že nepotřebujeme být opatrní a že nám nehrozí žádné nebezpečí. Na druhou stranu je však potřeba ptát se, zda jsme neupadli do druhého extrému – zda jsme ještě přínosem pro svět okolo nás, když se vyhýbáme lidem s jiným hodnotovým systémem a skrýváme se před nimi ve strachu, aby nás negativně neovlivnil jejich způsob života.

Moudrá a vyvážená rada zní: „Mají se tedy věřící křesťané odmítat potkávat s neobrácenými lidmi a vyhýbat se jakékoliv komunikaci s nimi? Ne, mají být s nimi, mají být ve světě, ale ne ze světa. Nemají však přejímat jejich způsoby, nemají se jimi nechat ovlivňovat, nemají mít srdce otevřené pro jejich zvyky a činy. Jejich vzájemné kontakty mají vést k tomu, aby neobrácené vedli ke Kristu.“ (3SM 231)

Aplikace

Kolik máš přátel, kteří nepatří do sboru? Jaký s nimi máš vztah? Na čem jsou tyto vztahy postaveny? Kdo má na koho vliv – ty na ně, nebo oni na tebe?

Ve světě, pro svět a se světem

¹³Nebot' je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí. ¹⁴Všechno dělejte bez reptání a bez pochybování, ¹⁵abyste byli bezúhonní a ryzí, Boží děti bez poskvrny uprostřed pokolení pokřiveného a zvráceného. V něm svítejte jako hvězdy, které osvěcují svět. (Fp 2,13–15)

Osobní studium

Není třeba diskutovat o tom, že svět opravdu potřebuje to, co jsme obdrželi v Kristu. V naší vlastní síle nejsme schopni zajistit nic, co by bylo důležité. Vše záleží jen na tom, co jsme dostali od Krista. A je to On, kdo nám dává pověření jít za lidmi a věst je k učednictví. A právě proto, že jsme tak mnoho dostali, Kristus nás vybízí, abychom šli k těm, kterým to nejdůležitější zatím chybí. „Zadarmo jste přijali, zadarmo dejte“ (Mt 10,8).

Jaké výzvy zaznívají ve Fp 2,13–15? Jak to souvisí s povoláním, abychom byli solí země a světlem světa?

Potřebujeme být opatrní v tom, abychom ve snaze vyhnout se jakémukoliv pokušení neskončili tak izolování, že se nikdy s žádným člověkem nedostaneme do takového kontaktu, abychom mu mohli vydat svědectví o naší víře. Je poměrně lehké zůstat ve vlastní duchovní a teologické komfortní zóně, v níž se cítíme bezpečně, a stát se tak náboženskými introverty (i když v duchovním životě sehrává čas strávený o samotě bez rušivých vlivů velmi důležitou úlohu). Taková uzavřenost a izolovanost se může velmi rychle proměnit v sobecké náboženství. Často se některé sbory ocitnou v zápasech, které souvisejí se stylem bohoslužby, s časem jejího začátku, s věroučnými otázkami či dokonce s barvou koberce – a úplně zapomenou, jaké je jejich poslání v tomto umírajícím světě.

Robert Linthicum popisuje tři druhy křesťanských společenství (sborů). (1) Sbor ve městě (komunitě). Takový sbor nemá prakticky žádný kontakt se společností. Téměř všechno své úsilí a důraz směřuje na službu potřebám vlastních členů. (2) Sbor pro město (komunitu). Tento sbor ví, že má být zapojen do služby pro společnost. Myslí si, že ví, co místní komunita potřebuje – bez toho, aby si to zjistil či ověřil – a podle toho přináší programy pro společnost. Není pro něj podstatné, jak tato služba dopadne, neúspěch s sebou nepřináší žádné riziko a komunita v této službě není nijak zapojená. (3) Sbor s městem (komunitou). Takový sbor se snaží zpracovat demografickou analýzu, aby pochopil, komu jde vlastně sloužit. Členové sboru se snaží vybudovat vztahy s místními představiteli a zjišťují, jaké jsou skutečné potřeby okolní společnosti. Jejich služba je často velmi důležitá, přináší změnu a místní komunita jí s vděčností přijímá, protože jí důvěruje a do určité míry se na ní sama podílí. Takový sbor je součástí místní komunity a jejího zápasu o to, jakou se chce stát – a spolupodílí se na dosažení tohoto cíle. Tato církevní společenství se zapojují do života a fungování společnosti a v případě potřeby umí poskytnout služby, které ve společnosti chybí. Jde tedy o vzájemně prospěšnou spolupráci, která směřuje k naplnění skutečných potřeb. (Empowering the Poor, str. 21–30)

Aplikace

Která z uvedených charakteristik se hodí pro tvůj sbor? Proč? Co můžeš udělat pro to, aby vaše společenství naplňovalo Bohem svěřené poslání?

Podněty k zamyšlení

Poslání církve se má týkat světa, ne zájmu o sebe sama. Církev byla povolána pro službu druhým.

Ke ztraceným lidem se můžeme přiblížit jen tak, že s nimi budeme trávit dostatek času. Ježíš se setkával s různými lidmi – a často byl proto trnem v oku „svatým“, kteří ho pozorovali.

„Nejsme povoláni k tomu, abychom někde v pustině evangelizovali zajíce. Jsme vyzváni, abychom podobně jako Ježíš trávil čas s těmi, kdo nejsou milováni, jsou nuzní a ztracení. Kristus byl přítelem hříšníků. Zúčastňoval se jejich hostin – setkával se s nimi tam, kde oni žili. Ježíš však nikdy nedělal kompromisy se svou vírou. Navzdory tomu – anebo právě proto – velmi rád chodil na místa, kde mohl hříšníky potkat. V jeho blízkosti se nejlépe cítili právě hříšníci, zatímco takzvaní ‚svatí‘ se v jeho blízkosti cítili velmi nepříjemně. Ježíš však na to nebral ohled. Měl totiž jasně stanovené priority. Přišel, aby zachránil hříšníky. To bylo jeho poslání – a má být i naším posláním, i když to možná některé ‚svaté‘ vyrušuje. ... Adventisté se příliš dlouho izolovali v bezpečných útočištích a ghettech. Ta doba však již skončila. Už dále nemůžeme žít v tomto odpadnutí. Nastal čas, abychom vstoupili do společnosti okolo nás – jako jednotlivci i jako církev.“ (Burrill Russell, *How to Grow an Adventist Church*. Fallbrook, CA: Hart Books, 2009, str. 50)

K tématu je možné přečíst si kapitulu *Náš vzor z knihy Život naplněný pokojem* a kapitulu Lévi Matouš z knihy *Touha věků*.

Otázky k rozhovoru

- 1. Uvažujte společně o myšlenkách z předcházejícího citátu. V čem je naše „izolovanost“ odpadnutím? Považujete to za příliš silné vyjádření, nebo s ním souhlasíte? Proč? Pokuste se své uvažování podpořit biblickými texty.**
- 2. Bylo zmíněno, že je důležité setkávat se s lidmi a sloužit jim. Proč je při naší službě nevyhnutelné, abychom měli někoho, komu „skládáme účty“ – tedy člověka, s nímž si můžeme promluvit o našich plánech a jejich realizaci, který nám může pomoci odhalit, zda jsme se nedostali na scestí? Jak si můžeme v církevním společenství vzájemně pomáhat, abychom mohli sloužit, ale zároveň, aby nás služba úplně nepohltila a abychom nezapomněli na to nejdůležitější – na Krista?**
- 3. Proč některé sbory tráví víc času a energie hašteřením o vnitřních problémech než ve službě pro lidi ve společnosti? Jak se můžeme této nebezpečné pasti vyhnout?**

Ježíš a dobro lidí

Texty na tento týden

Jon 3,10–4,5; L 19,41.42; Mt 5,43–48; 1K 13; Mk 8,22–25; Fp 2,3–5

Základní verš

„Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě posláni; kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla, a nechtěli jste!“ (Mt 23,37)

Každé sobotní dopoledne během studia sobotní školy a kázání se před vstupním vchodem do „sboru“ církve adventistů prohání množství mladých lidí na skateboardech. Proč? Místní sbor se setkává v budově komunitního centra, jehož součástí je i skateboardová dráha. A pokud si myslíte, že tito mladí lidé jsou rušivým prvkem, zkuste se na věc podívat i z jiného úhlu.

Vedení města se v úsilí zamezit rostoucí kriminalitě mladých lidí rozhodlo vybudovat prostor, kde by mohli prospěšně a zdravě trávit čas. Když dokončovali stavbu skateboardové dráhy a komunitního centra, rozhodli se lidé z vedení města pozvat místní církev, aby měly bohoslužby v komunitním centru. Městská rada cítila, že přítomnost křesťanského společenství bude mít pozitivní vliv na mladé lidi, kteří budou do skateboardového parku přicházet. Přestože město pozvalo několik křesťanských denominací, pozvání přijal jen místní sbor církve adventistů.

Členy tohoto sboru nadchla myšlenka, že se přestěhují do prostor komunitního centra, protože právě mladí lidé byli součástí skupiny, kterou chtěli oslovit evangeliem.

Místní sbor chápal církev jako „společenství, které tu není samo pro sebe“.

Jonáš v Ninive

1I viděl Bůh, jak si počínají, že se odvracejí od své zlé cesty, a lítoval, že jim chtěl učinit zlo, které ohlásil. – A neučinil tak. 1Jonáš se velice rozeznil a planul hněvem. 2Modlil se k Hospodinu a řekl: „Ach, Hospodine, což jsem to neřikal, když jsem byl ještě ve své zemi? Proto jsem dal přednost útěku do Taršíše! Věděl jsem, že jsi Bůh milostivý a plný slitování, shovívavý a nesmírně milosrdný, že tě jímá lítost nad každým zlem. 3Nyní, Hospodine, vezmi si prosím můj život. Lépe abych umřel, než abych žil.“ 4Hospodin se však otázal: „Je dobře, že tak planeš?“ 5Jonáš totiž vyšel z města, usadil se na východ od něho a udělal si tam přístřešek. Seděl v jeho stínu, aby viděl, co se bude ve městě dít. (Jon 3,10–4,5)

4Když už byl blízko a uzel město, dal se nad ním do pláče 42 a řekl: „Kdybys poznalo v tento den i ty, co vede k pokoji! Avšak je to skryto tvým očím.“ (L 19,41.42)

Osobní studium

Na jaký vážný prorokův problém ukazují verše v Jon 3,4–4,6?

Proroka Jonáše nacházíme ve 4. kapitole, jak sedí na východ od města Ninive, jehož obyvatelům právě doručil Hospodinovo poselství o jeho zničení. Jonáš uvažuje o své nedobrovolné cestě do Ninive, snaže se jí za každou cenu vyhnout, o Boží neústupnosti, o svém pobytu v břiše ryby a dlouhé cestě z pobřeží do vnitrozemí. A proč to vše absolvoval? Jen proto, aby Bůh změnil své rozhodnutí a prokázal těmto lidem milost? Lidé z Ninive činí pokání – a Jonáš se cítí podvedený, zneužitý a potupený. Doufal totiž, že toto pohanské město, které mělo sto dvacet tisíc obyvatel, bude nakonec zničeno. Jonáš si představoval, že Bůh takto ukáže svou náklonnost k vyvolenému národu a ospravedlní tak Jonášovu nenávisť vůči Ninivským.

Jak představuje událost, která je zapsána v L 19,38–42, Ježíšův postoj vůči Jeruzalému?

Přibližně osm set let po Jonášovi přijíždí Ježíš na oslátku směrem k Jeruzalému. Je slyšet oslavné výkřiky: „Požehnaný král, který přichází ve jménu Hospodinově. Na nebi pokoj a sláva na výsostech!“ (L 19,38). Když se přiblížili k městu, Ježíš v slzách pronesl: „Kdybys poznalo v tento den i ty, co vede k pokoji!“ (L 19,42).

Všimněme si tohoto kontrastu. Jonáš po různých peripetiích velmi neochotně poslechne Boží příkaz – a vůbec mu přitom nejde o dobro obyvatel Ninive. Ježíš přichází do Jeruzaléma s velkým břemenem a touhou ve svém srdci – aby jeho obyvatelé přijali záchranu, kterou jim zadarmo nabízí, i když jeho to bude stát tu nejvyšší cenu.

Dvě města: Ninive a Jeruzalém. A dva poslovce: Jonáš a Kristus. Rozdíl je ohromující. Ježíš vyjadřuje nesobecký, starostlivý postoj, který se zaměřuje na dobro lidí. Kéž i my z Boží milosti projevujeme stejný postoj vůči ztraceným.

Aplikace

Jak se může sobectví projevit v postoji nezájmu o záchranu druhých lidí?

Princip „navzdory tomu“

⁴³Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítele svého.“ ⁴⁴Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, ⁴⁵abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a dešť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. ⁴⁶Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž? ⁴⁷A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte zvláštního? Což i pohané nečiní totéž? ⁴⁸Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec. (Mt 5,43–48)

Osobní studium

Jednou malomocný muž přistoupil k Ježíšovi a prosil o uzdravení. V tehdejší době měl být tento muž izolován od ostatních. Ale Ježíš, který byl čistý a bez hříchu, se ho navzdory tehdejší praxi dotkl a uzdravil ho (Mt 8,1–4). Během soudu s Kristem ho Petr třikrát zapřel (J 18). Avšak po svém vzkříšení ho Ježíš navzdory tomu pověřil službou evangelia a péčí o věřící (J 21). Mnohým členům sboru v Korintu překážel Pavlův vliv a autorita. Pavel jim však i navzdory tomu sloužil (2K 12,14.15).

Princip „navzdory tomu“ je podstatou toho, jak nám Kristus zjevuje svou lásku a představuje svůj charakter.

„Miliony lidí se v zajetí nevědomosti a hříchu rítí do záhuby, a dosud neslyšeli o Kristově lásce. Kdybychom byli na jejich místě a oni na našem, co bychom od nich očekávali? Naší největší povinností je udělat pro ně vše, co je v našich silách. Kristova životní zásada, podle níž bude každý z nás souzen, zní: ‚Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jedněte s nimi‘ (Mt 7,12).“ (DA 640; TV 410)

Toto „zlaté pravidlo“ by mělo být základem naší služby. Základním postojem, který zmiňuje, je hledání dobra pro ty, kterým sloužíme – ne zisku pro nás.

Jaké základní principy zaznamenané v Mt 5,43–48; L 6,27.35 a 23,34 Ježíš představil? V čem jsou v protikladu k všeobecným postojům v naší společnosti?

Ježíš nás povolává, abychom lidem prokazovali lásku a milosrdenství – navzdory tomu, že nás nenávidí či jsou našimi nepřáteli. Je zajímavé, že Ježíš tyto postoje a činy spojuje s Božím charakterem. „Ale milujte své nepřátele; činite dobře, půjčujte a nic nečekejte zpět. A vaše odměna bude hojná: budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevděčným i zlým“ (L 6,35).

Aplikace

Jak je možné rozumět myšlence, že Bůh prokazuje dobro všem – těm, kteří jsou dobří, ale i nevděčným a zlým? (Jak ti tvoje odpověď pomáhá lépe vnímat otázku: Proč se dobře daří i zlým lidem?) Jak je možné v této souvislosti rozumět textu zapsaném v Ř 2,4?

Láska vydrží, láska vytrvá

¹*Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon.* ²*Kdybych měl dar proroctví, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano, kdybych měl tak velkou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem.* ³*A kdybych rozdál všechno, co mám, ano, kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje.* ⁴*Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá.* ⁵*Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy.* ⁶*Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy.* ⁷*Ať se děje cokoli, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá.* ⁸*Láska nikdy nezanikne. Proroctví – to pomine; jazyky – ty ustanou; poznání – to bude překonáno.* ⁹*Vždyť naše poznání je jen částečné, i naše prorokování je jen částečné;* ¹⁰*až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno.* ¹¹*Dokud jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě; když jsem se stal mužem, překonal jsem to, co je dětinské.* ¹²*Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však užíme tvář v tvář. Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne.* ¹³*A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska. (1K 13)*

Osobní studium

Ježíš zdůraznil dvě největší přikázání – miluj Boha a svého bližního (L 10,27). V páté lekci bylo vysvětlováno, kdo je naším bližním (L 10,29–37). Celý Ježíšův život byl inspirujícím vyjádřením Boží lásky. Vždyť Bůh je Láska (1J 4,16). Pokud máme odrážet Boží charakter, pokud máme lidem okolo nás zjevovat, jaký je Bůh a jaký je jeho vztah k nám, potom nás má charakterizovat láska k Bohu a bližním.

Podívejme se však na věc i z jiné strany. Jedním z častých důvodů, proč lidé odmítají křesťanství, je to, že poznali křesťany.

Které známe příklady z dějin, kdy se křesťané dopustili hrozných činů – často dokonce ve jménu Ježíše? Proč je toto jednání velmi zlé? Na co upozorňuje kniha Daniel (Da 7,24.25; Ř 2,24)?

V tomto kontextu se není co divit, že se mnoho lidí odvrátilo od křesťanství. Právě proto je však důležité, abychom svými životy zjevovali Krista a jeho lásku a milosrdenství. To je nejmocnější svědectví o Bohu, které můžeme tomuto světu přinášet.

Jak apoštol Pavel v 1K 13 charakterizuje lásku? Co podle něj láska způsobuje? A co podle Pavla láska nepůsobí?

Aplikace

Jak se ve tvém životě odráží Boží láska? Jak to souvisí s tvým svědectvím o Kristu ve tvém okolí? Co potřebuješ změnit, aby bylo v tvém životě více lásky?

Dvojitý dotek

²²Přišli do Betsaidy. Přivedli k němu slepce a prosili jej, aby se ho dotkl. ²³I vzal toho slepého za ruku a vyvedl ho z vesnice; potřel mu slinou oči, vložil na něho ruce a ptal se ho: „Vidíš něco?“ ²⁴On pozvedl oči a řekl: „Vidím lidi, vypadají jako stromy, a chodí.“ ²⁵Potom mu znovu položil ruce na oči; slepý prohlédl, byl uzdraven a viděl všechno zcela zřetelně. (Mk 8,22–25)

Osobní studium

Jaké duchovní poučení vyplývá z toho, že Ježíšův první dotek neuzdravil nevidomého muže úplně?

Když Ježíš potřel nevidomému oči slinami a vložil na něj ruce, zeptal se ho: „Vidíš něco?“ Proč Kristus potřel jeho oči slinami? Starověká literatura se zmiňuje o případech, kdy lékaři používali sliny k léčebným procedurám. Tento zázrak také do určité míry připomíná uzdravení hluchoněmého v Dekapoli, který se odehrál jen nedlouho předtím (Mk 7,31–37). Na rozdíl od něho však Ježíš uzdravil slepého muže ve dvou krocích.

Jak je možné rozumět mužově odpovědi na otázku, zda něco vidí (Mk 8,23.24)?

Muž odpověděl: „Vidím lidi, vypadají jako stromy, a chodí“ (Mk 8,24). Pravděpodobně odlišoval lidi od stromů jen na základě jejich pohybu. Jak můžeme tuto událost aplikovat do našich duchovních životů? Možná je to tak, že když nám Ježíš vrátí duchovní zrak, tak ještě nejsme plně uzdraveni. Možná se díváme na lidi jako na „stromy“ – jako na předměty. To by mohlo znamenat, že jsme vůči nim stále ještě slepí, že je nevnímáme jako reálné lidi s jejich skutečnými potřebami. Jsou pro nás jen položkami či čísly, které chceme připojit k církvi – možná proto, abychom zvýšili počet našich křtů nebo udělali určitý dojem. Tento sobecký postoj s největší pravděpodobností způsobí, že se lidé rozhodnou k takové církvi nepřipojit či velmi záhy z ní odejdou.

Proč mohlo být podle Mk 8,25 Ježíšovým záměrem uzdravit tohoto člověka na dvakrát?

V pochopení, proč Ježíš postupoval při uzdravení tohoto nevidomého ve dvou krocích, nám může pomoci kontext. Učedníci těsně předtím nerozuměli významu Ježíšových slov: „Hleďte se varovat kvasu farizeů a kvasu Herodova!“ (Mk 8,15). Dali si tato slova do souvislosti s nedostatkem chleba, který měli během plavby (Mk 8,13–16). Ježíš byl ve svých vyjádřeních vůči nim přísný. Kromě jiného řekl: „Oči máte, a nevidíte!“ (Mk 8,18).

Ježíšův uzdravující dotek nepotřebují jen lidé mimo Kristovu církev. I v církvi často panuje slepota. Mnozí členové církve mají velmi zatemněný zrak a vidí lidi okolo sebe jen jako čísla ve statistice či objekty, které se dají spočítat. Nevnímají je jako živé bytosti, nezajímají je jejich potřeby a často vůbec nepochopí, že mají svůj velký podíl na tom, že někdo odejde z církve. Tito lidé potřebují prožít úplné uzdravení. Je nutné, aby se jich Ježíš opětovně dotkl, aby byli schopni ostatní lidi vnímat Ježíšovými očima.

Aplikace

V kterých oblastech tvého života potřebuješ, aby se tě Ježíš opětovně dotkl a uzdravil tě? Jak to souvisí s projevováním Ježíšovy lásky lidem, které potkáváš?

Církev zaměřená na druhé

³V ničem se nedejte ovládat ctižádostí ani ješitností, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe; ⁴každý at' má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu. ⁵Nechť je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši. (Fp 2,3–5)

Osobní studium

Jaké principy obsahují verše ve Fp 2,3–5? Jak by měly ovlivňovat naše vztahy v rodině, církvi a ve společnosti, jejíž jsme součástí?

Když byl Ježíš na naší zemi, jeho hlavním zájmem byla péče o lidi – toužil po jejich dobru. Značná část jeho služby byla odpovědí na různé okolnosti, které mu přicházely do cesty. Mohlo by se zdát, že Ježíš byl ve víru různých naléhavých proseb a žádostí, které se objevovaly z různých stran. Jairoš za ním přišel, aby Kristus uzdravil jeho dceru. Mezitím však Ježíše zdržela žena, která již dvanáct let trpěla krvácením (Mk 5,21–43). Ježíš však ve svém jednání nebyl jen „reaktivní“ (tedy že pouze reagoval na to, co se okolo něho dělo). Kristus by ve svých činech „proaktivní“ (vyhledával různé situace – když šel například přes Samaří, kde potkal ženu u studny).

Kristova církev je Kristovým srdcem a jeho rukama na zemi. Ježíš miloval lidi víc než cokoli jiného. Církev, která mu patří, by měla mít stejný postoj.

Sborová společenství si stanovují různé cíle a připravují různé programy. Láska k lidem nás často povede neočekávanými směry, které nebudou úplně v souladu s našimi plány. A to především tehdy, když nás naše programy a cíle odvádějí od toho nejdůležitějšího – od předávání Boží lásky lidem okolo nás. Pro mnohé sbory je tím nejdůležitějším počet křtů. V určitém smyslu je to opravdu důležité – vždyť jsou naplněním Kristova velkého pověření (Mt 28,19). Jaká je však naše motivace, abychom lidi přiváděli ke křtu? Kolik je v ní sobectví, úsilí ukázat se a předvést, dokázat si něco? Anebo je za naší snahou přivést lidi ke křtu opravdu touha, aby prožívali plnost, kterou jim chce Kristus darovat (J 10,10)?

Jeden sbor vařival polévku a rozdával ji v chudinské čtvrti města. Někteří členové to komentovali: Měli bychom s tím skončit, vždyť z toho nikdy nebudou žádné křty. V jiném městě sbor otevřel novou modlitebnu. Chtěli pozvat lidi z okolí na zdravotní přednášky a v létě uspořádat letní tábor pro děti. Vyskytl se však problém, kdy někteří členové namítali, že se zašpiní a opotřebuje koberec a poškodí se toalety. V čem je kontrast mezi těmito dvěma sbory a tím, který se začal scházet v blízkosti skateboardové dráhy?

Aplikace

Jak odrážejí tvé postoje to, co je napsáno ve Fp 2,3–5? Jak v této souvislosti rozumíš výzvě, že máme zemřít sami sobě?

Podněty k zamyšlení

„Abychom mohli oslovit všechny skupiny lidí, musíme se s nimi setkat tam, kde se nacházejí. Jen málokdy nás totiž sami od sebe aktivně vyhledají. Boží pravda se lidí dotkne nejen tím, že ji zaslechnou z kazatelny. Kristus probouzel zájem lidí tím, že se s nimi setkával jako ten, komu šlo o jejich dobro. Hledal je a projevoval opravdový zájem o jejich každodenní život.“ (Ellen Whiteová, *My Life Today*, 186) I dnes nás lidé jen zřídka aktivně vyhledávají sami. Tak jako nás samotné Ježíš našel tam, kde jsme se nacházeli, i my máme usilovat o to, abychom šli za lidmi tam, kde jsou. Zdá se, že by to nemělo být těžké. Vždyť okolo nás je velké množství lidí s různými potřebami. Svět je zničeným místem plným trpících a zkroušených lidí, kteří často doslova prosí, aby jim někdo naslouchal, mluvil s nimi, projevil o ně zájem. Jako církev bychom měli být schopni a ochotni do určité míry pomoci i v jejich fyzických potřebách. Měli bychom však být opatrní, abychom nebyli jako ti, které kritizuje apoštol Jakub – tedy že máme víru, ale nepotvrzují ji žádné skutky. Je zajímavé, že Jakub tato slova neřekl v kontextu stravovacích návyků či oblékání, ale v souvislosti s pomocí nuzným (Jk 2,14–17). Každý může říci, že má víru. Ale skutečným měřítkem naší víry je to, jak reagujeme na potřeby „bližních“.

K tématu je možné přečíst si kapitulu Náš vzor z knihy Život naplněný pokojem a kapitulu Bohatý muž z knihy Touha věků.

Otázky k rozhovoru

1. **Přečtěte si text z Jk 2,14–17. Jak můžete vašemu sboru pomoci, abyste se neprovinili jednáním, před kterým apoštol Jakub varuje?**
2. **Uvažujte společně o postavách z Bible, které prokázaly nesobeckou a láskyplnou službu. Například: „V Joppe žila učednice jménem Tabita, řecky Dorkas; konala mnoho dobrých skutků a štědře rozdávala almužny“ (Sk 9,36). Jak se váš sbor projevuje ve vaší „Joppe“?**
3. **Je lehké konat dobro, když vás chválí a dávají vás za příklad. Jak se situace změní, když máte vykonávat věci, o nichž se nikdo nedozví a o které se nikdo nezajímá (kromě toho, komu pomáháte)?**
4. **Kdosi se jednoho věřícího člověka zeptal: „Jaký je smysl tvého života?“ Odpověď zněla: „Dávat a nepožadovat nic zpátky.“ V čem tato odpověď charakterizuje postoj, který by měli křesťané mít?**

Ježíš projevoval soucit

Texty na tento týden

Ex 2,23–25; Mt 9,35.36; Ko 3,12.13; J 11,32–36; Ř 12,15; 2K 1,3.4

Základní verš

„Když vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto. I uzdravoval jejich nemocné.“ (Mt 14,14)

Byl to tragický případ. Sedmnáctileté děvče zápasilo s podobnými problémy jako její vrstevnice. Jenže toto děvče si v zoufalství sáhlo na život. Rodiče i všichni z jejího okolí byli zdrceni.

Když přišel rodiče navštívit kazatel, posadil se a dlouhý čas mlčel. Vnímал jejich smutek a bolest, soucítil s nimi. Pak začal společně s rodiči plakat. Objali se spolu a on pak odešel.

O nějaký čas později otec děvčete vzpomínal, jak velmi hluboce prožíval kazatelovu návštěvu. Spolu se svojí ženou nepotřebovali žádná slova, zaslíbení ani rady. Jediné, co tehdy v pochmurné atmosféře v obývacím pokoji potřebovali, byl nefalšovaný soucit. „Nedokážu ani pořádně vyjádřit, jak velmi pro nás tehdy tento soucit znamenal,“ řekl tento nešťastný otec.

Soucit doslova znamená být „s“ někým velmi intenzivně a hluboko v jeho zoufalství a problémech, projevovat lítost, milosrdenství, slitování a lásku. Když budeme projevovat soucit s člověkem, který prožívá bolest, posune to běžné „společenské kontakty“ na úplně jinou úroveň.

V Písmu je zaznamenáno, že během Ježíšovy služby byl soucit charakteristickým projevem jeho prožívání lidského trápení a bolesti.

Bůh slyší volání o pomoc

²³Po mnoha letech egyptský král zemřel, ale Izraelci vzdychali a úpěli v otročině dál. Jejich volání o pomoc vystupovalo z té otročiny k Bohu. ²⁴Bůh vyslyšel jejich sténání, Bůh se rozpomněl na svou smlouvu s Abrahamem, Izákem a Jákobem, ²⁵Bůh na syny Izraele pohleděl, Bůh se k nim přiznal. (Ex 2,23–25)

Osobní studium

Vesmír se může jevit jako poměrně děsivé místo – ohromné, studené a tak velké, že si uvědomujeme vlastní bezvýznamnost a nicotnost. S příchodem moderních objevů a technických vymožeností můžeme pozorovat nekonečný prostor a dálavy vesmíru, které jsou o mnoho větší, než si umíme představit – a naše obavy se mohou zvětšovat. A pokud by se měly vzít vážně myšlenky evoluce, která popírá Stvořitele, tak je pochopitelné, že uprostřed vesmíru mnozí lidé zápasí s pocitem marnosti.

Bible nám však představuje úplně jiný pohled na naše místo ve stvoření.

Jaký pohled na Boha přinášejí následující biblické texty? Co říkají o Božím milosrdenství vůči padlému a porušenému stvoření?

Sd 2,16–18

2Kr 13,23

Iz 54,7.8.10

V rozporu s mylným pohledem na Boha ve Starém zákoně, který je na rozdíl od Ježíše vnímán jako tvrdý, nepříjemný a nemilosrdný, tyto biblické verše zjevují Boží soucit s lidstvem.

Jak je v Ex 2,23–25 představen Boží postoj k utrpení?

Bůh je milostivý a plný slitování, shovívavý a nesmírně milosrdný (Jon 4,2; Jk 5,11). Tato pravda se v různých způsobech opakuje v celém Písmu.

„Boží laskavé srdce vnímá naše starosti. ... Žádný problém pro něj není příliš veliký, vždyť udržuje světy a vládne celému vesmíru. Nic z toho, co prožíváme, není pro něj příliš malicherné, aby to přehlížel. Nic v našem životě není tak špatné, aby si s tím nevěděl rady. Žádný problém pro něj není neřešitelný. Prožívá s námi naše radosti i naše trápení. Slyší každou upřímnou prosbu a je vždy ochotný odpovědět. „Uzdravuje, obvazuje rány lidí, srdce jejich unavená tiší.“ (SC 100; CVP 113)

Aplikace

Jaké problémy musí řešit vaše město a obec? Která témata nedávají lidem spát, jsou zdrojem určitého „onemocnění“ komunity či hněvivých poznámek? Jak může Bůh použít tebe či váš sbor, abyste mohli pomoci trpícím a lidem v nouzi?

Náš soucitný Spasitel

³⁵Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. ³⁶Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. (Mt 9,35.36)

Osobní studium

Ježíš se během své pozemské služby dostával během setkání s lidmi do různých situací, v nichž projevoval soucit a zájem o lidi. „... uviděl velký zástup a bylo mu jich líto“ (Mt 14,14).

Jak podle Mt 9,35.36 a L 7,11–16 projevoval Ježíš soucit a milosrdenství?

Text říká, že Ježíšovi bylo lidí líto. Lítost je v tomto kontextu účastí a pochopením starostí, utrpení a bolesti druhých. Je ale také soucitem – citovou angažovaností s někým v jeho trápení, a empatií – schopností vcítit se do emocí a jednání jiného člověka.

Ten, kdo má schopnost soucitu a empatie, rozumí bolesti a trápení druhých lidí a zároveň jim touží pomoci, chce zmírnit jejich problémy.

Jaká je tvá reakce, když se dozvíš, že někdo ve tvém okolí prochází trápením? Jak reaguješ, když zjistíš, že někoho ve tvém sousedství vykradli, někomu vyhořel dům či v rodině došlo k úmrtí? Pokrčíš rameny a povzdychneš si: „To je smutné...“? Nebo se v tobě probudí soucit a vede tě k tomu, abys něco konkrétně udělal? Jak reaguje tvé sborové společenství? Skutečný soucit nás má vést k aktivním projevům povzbuzení a praktické pomoci – bez ohledu na to, zda jde o naše přátele, nebo o „cizince“. Může jít o zaslání povzbuzující zprávy, návštěvu či praktickou pomoc. Projevem opravdového soucitu je skutek lásky.

Navzdory všeobecnému odcizení a nezájmu, který mezi lidmi panuje, je mnoho těch, kteří aktivně pomáhají během velkých neštěstí a katastrof – buď osobně, nebo pomocí různých organizací. V záplavě válek, přírodních katastrof a lidských tragédií však často přehlízíme „malá“ neštěstí a katastrofy, které přicházejí do životů lidí okolo nás.

Ježíšovy projevy lítosti nezůstaly jen u vyjádření soucitu – přecházely do skutků. My jsme povoláni k tomu, abychom také nejen cítili lítost, ale též projevovali soucit.

Aplikace

Při sledování zpráv se nám může lehce stát, že v jednu chvíli prožíváme zděšení nad katastrofálními následky zemětřesení či povodní, ale hned v následujícím okamžiku prožíváme ještě větší bolest, když náš oblíbený sportovec prohraje v rozhodujícím závodě. Jakou s tím máš zkušenost? V čem spočívá nebezpečí takového uvažování? Co s tím můžeš udělat?

Chodit v botách toho druhého

¹²Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblečte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. ¹³Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. (Ko 3,12.13)

Osobní studium

O čem mluví texty v Ko 3,12; 1Pt 3,8 a 1J 3,17? K čemu nás vedou? Jak je možné převést popsané jednání do svého života?

Slovo soucit vyjadřuje schopnost člověka „spolu trpět“ s jinou lidskou bytostí. Ať už jsme prošli stejným utrpením, nebo ne, jako lidé máme schopnost vcítit se do pocitů druhého člověka a prožívat jeho utrpení, jako by bylo naše vlastní. Empatii a soucitu se učíme i díky tzv. „zrcadlovým neuronům“, které nám kromě jiného pomáhají vcítit se do bolesti či duševního rozpoložení druhého člověka. Stejně jako je pro nás povzbuzením vědomí, že někomu na nás záleží a někdo „spolu cítí“ naši bolest, tak i my můžeme být povzbuzením pro druhé.

Ježíš v podobenství o milosrdném Samařanovi říká, že když viděl zbitého a oloupeného člověka, „byl hnut soucitem“ (L 10,33). Lítost a soucit vedly Samařana ke skutku, kterým zachránil zraněného muže. Knězi a levitovi na osudu trpícího nezáleželo. I když možná cítili nějakou lítost či soucit, neovlivnilo to jejich jednání. Samařan si však zřejmě položil otázku: Co se stane s tímto člověkem, když mu nepomohu? V podobenství se Samařan nesobecky vcítit do utrpení neznámého muže a pomohl mu. Nehleděl na vlastní bezpečnost, své pohodlí nebo finance. Z toho vyplývá, že být křesťanem může být někdy riskantní, nepohodlné a nákladné.

Podívejme se stejným způsobem i na podobenství o marnotratném synovi (L 15,20–32). Čím se otec stává zranitelným a co ho vystavuje možnému konfliktu se starším synem? Soucitné objetí, oděv přijetí, prsten důvěry, obuv svobody a svolání oslavy jsou vyjádřením otcovy obětavé lásky a spontánní radosti z návratu ztraceného syna. Marnotratný znamená hýřivý, rozhazovačný, lehkomyšlný, bezohledný a nevázaný. Právě toto jednání charakterizuje život mladšího syna z podobenství. Kdokoliv by mohl právem tvrdit, že otcovo přijetí marnotratného syna je projevem lehkomyšlného jednání, které v konečném důsledku snižuje otcovu důstojnost. V očích staršího bratra se otec tímto přijetím projevil jako lehkomyšlný, marnotratný a rozhazovačný. Otec však udělal vše, aby ztracený syn znovu nabyl svou někdejší důstojnost.

Aplikace

Jedním z projevů soucitu je i to, že se vzdáváme sami sebe a stáváme se zranitelní – tím, že trpíme spolu s trpícími a snažíme se je přivést k obnově a novému začátku. Skutečný projev soucitu nás může něco stát. Jakou s tím máš zkušenost? Uvažuj o tom, kdy tobě někdo projevil skutečný soucit. Jak ses cítil a co jsi tehdy prožíval? Jak jsi ty projevil opravdový soucit někomu jinému? A jak ses přitom cítil?

Ježíšův pláč

³²*Jakmile Marie přišla na místo, kde byl Ježíš, a spatřila ho, padla mu k nohám se slovy: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by nezemřel.“* ³³*Ježíš uviděl, jak pláče a jak pláčou Židé, kteří přišli s ní. Hluboce pohnut v duchu a rozrušen* ³⁴*se zeptal: „Kam jste ho položili?“* *„Pojd se podívat, Pane,“* řekli mu. ³⁵*Ježíš se rozplakal.* ³⁶*„Podívejte, jak ho měl rád!“* řekli Židé. (J 11,32–36; B21)
Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. (Ř 12,15)

Osobní studium

„Ježíš se rozplakal“ (J 11,35). Jak tato slova představují Ježíšovo lidství? Co říkají o tom, jak Ježíš prožíval lidské utrpení (Ř 12,15)?

Biblický text v J 11,35 ukazuje na hloubku Ježíšovy bolesti a soucitu. Navzdory tomu, že se chystal Lazara vzkřísit z mrtvých, zármutek a bolest, kterou prožívala Lazarova rodina, s níž měl Ježíš velmi blízký vztah, ho emočně i fyzicky ovlivnily.

Kristus však neplakal jen nad smrtí svého blízkého přítele. Události vnímal v daleko širším kontextu. Viděl utrpení celého lidstva, které je nemocné kvůli ničivým důsledkům hříchu.

„Ležela na něm tíha bolesti všech věků. Byl svědkem strašných následků přestoupení Božího zákona. Viděl, že od Ábelovy smrti se v dějinách světa odehrává neustálý zápas mezi dobrem a zlem. I v nadcházejících letech mělo být údělem lidstva utrpení a bolest, slzy a smrt. Srdce se mu svíralo bolestí celého lidského pokolení všech dob a všech zemí. Tížila ho bída hříšného lidstva a v touze zbavit je všeho utrpení mu z očí vytryskly slzy.“ (DA 534; TV 340)

To je silné vyjádření. Nikdo z nás nikdy neokusí to, co Ježíš, když jeho srdce „se mu svíralo bolestí celého lidského pokolení všech dob a všech zemí“.

Pro nás je často nesmírně náročné a bolestivé uvažovat o utrpení našich milovaných a blízkých. Přidejme k tomu utrpení a bolest těch, o nichž slyšíme ve zprávách. Spasitel však vnímá všechno, co se děje, ale o mnoho intenzivněji než my. Vidíme ho, jak pláče nad celkovým stavem a utrpením lidstva. Jen sám Bůh dokonale rozumí hloubce a rozsahu utrpení a soužení celého lidstva. Je velkým darem, že nás Bůh uchránil před vnímáním bídy a utrpení, které se odehrává na světě. Bylo by to pro nás nesnesitelné. To nás však nesmí činit lhostejnými a chladnými. Uvažuj o tom, co asi musel prožívat Ježíš, když vnímal utrpení celého lidstva.

Aplikace

Zakladatel Armády spásy generál William Booth jednou prohlásil: „Jestliže nepláčete nad celým městem, potom vás není možné použít.“ (GREENWAY Roger S. a MONSMA Timothy M., Cities: Missions' News Frontier, 2000, str. 246) Jak k tobě promlouvají tato slova? V čem podle tebe spočívá jejich hloubka a pravdivost?

Jiný Utěšitel

**³Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, Otec milosrdenství a Bůh veškeré útěchy!
⁴On nás potěšuje v každém soužení, abychom i my mohli těšit ty, kteří jsou v jakékoli tísní, tou
 útěchou, jaké se nám samým dostává od Boha. (2K 1,3.4)**

Osobní studium

Jaké pozitivum podle 2K 1,3.4 nachází apoštol Pavel v utrpení, kterým procházíme? Jaká je tvá zkušenost s těmito slovy?

Řecké slovo, které je v našem textu přeloženo jako „potěšuje“, zní „parakaleó“ („para“ – s, vedle; „kaleó“ – volat). Každý z nás v životě prochází přes těžká období a zažívá situace, v nichž se setkává s bolestí a utrpením. Bůh nás v těchto chvílích povzbuzuje a potěšuje – nejen svými zaslíbeními a působením svého Ducha, ale i díky lidem, které nám posílá do cesty. Kristus nás povolává, abychom stáli jeden vedle druhého, abychom si byli vzájemně pomocí a oporou.

V církvi jsou lidé, kteří trpí – a ti, kteří je potěšují a pomáhají jim. Tato provázanost proměňuje církev v bezpečný přístav, v „útočištné město“ (Nu 35). Takové společenství se zároveň stává pramenem uzdravení pro celou společnost (Ez 47,1–12).

Schopnosti projevovat soucit a útěchu je potřeba se učit. Zde je několik návrhů:

- Buď autentický a věrohodný. Víc poslouchej, než mluv. Řeč tvého těla posiluje tvé úsilí o projevování soucitu a povzbuzení.
- Vyjádři soucit tak, jak je ti to vlastní. Někteří lidé projevují soucit tichým objetím nebo společným prožíváním bolesti. Jiní nepláčou, ale snaží se projevovat soucit praktickou pomocí.
- Být s druhým je často mnohem důležitější, než mu něco říkat nebo něco dělat.
- Nechej druhé, aby vyjádřili svůj smutek tak, jak je to pro ně přirozené.
- Seznam se s fázemi, jak člověk zpracovává tragédie (například smrt blízkého člověka). Těmito fázemi prochází většina lidí (popírání, hněv, obviňování, vyjednávání, deprese, přijetí).
- Vyvaruj se výroků typu: „Vím, jak se cítíš. Vím, jak ti je.“ Je velmi pravděpodobné, že nemáš ani tušení, co druhý člověk prožívá.
- Důležité místo v tomto procesu má profesionální pomoc ve formě poradenství.
- Pokud to nemyslíš vážně, tak neříkej: „Budu se za tebe modlit.“ Pokud je to možné, pomodli se s tím, kdo to potřebuje. Pokud je to možné, navštiv ho a povzbud' několika biblickými zaslíbeními.
- Pokud je to možné, zorganizuj ve svém sboru či komunitě v okolí sboru podpůrnou skupinu.

Applikace

Jaké projevy soucitu ze strany druhých lidí jsou pro tebe opravdovým povzbuzením? Které projevy soucitu jsou ti vlastní? V čem ti vlastní utrpení pomáhá lépe rozumět utrpení druhých lidí?

Podněty k zamyšlení

Několik rodin se během svátků rozhodlo, že spolu připraví balíčky s jídlem a hygienickými potřebami pro lidi bez přístřeší v jejich městě. Po několika hodinách příprav nasedli do auta a v průběhu necelé půlhodiny vše rozdali. Potom si zašli do muzea a na večeri. Když vycházeli z restaurace, někdo z nich poznamenal: „Jsem rád, že jsme to provedli. Ale uvědomujete si, že většina z těch lidí už má zase hlad?“ Je zřejmé, že je kolem nás mnoho lidí, kteří potřebují povzbuzení, soucit a pomoc. Je jich tak mnoho, že přichází na mysl otázka: „Jaký má smysl pomáhat? Vždyť naše snaha nic nezmění.“ Tato úvaha není správná. Pokud by si to řekl každý, nikdo by nikomu nepomohl a situace potřebných by se ještě zhoršila. Pokud by ale podal pomocnou ruku každý, kdo může nějak pomoci, situace by mohla být lepší než nyní. Je třeba si uvědomit, že Bible nikde nemluví o tom, že by z tohoto světa měla zmizet bolest a utrpení – to je zaslíbení toho, co budeme prožívat na nové zemi. Poselství Písma je opačné – situace na této zemi se bude vlivem hříchu stále zhoršovat. Ani Ježíš při své službě nepomohl všem, kteří trpěli. Udělal to, co bylo v jeho silách, na místech, kde se pohyboval. Přinášel soucit, povzbuzení, útěchu a pomoc každému, kdo potřeboval.

K tématu je možné přečíst si tyto biblické texty zaznamenané v Dt 24,10–22; Jon 3; Mal 3,17; Mt 15,32–38; Mk 6,34–44; Ga 6,2; Žd 10,32–34 a kapitolu Síla modlitby v knize Cesta k vnitřnímu pokoji.

Otázky k rozhovoru

1. *Jak se může tvůj sbor stát bezpečným místem pro všechny zraněné a ztrápené?*
2. *Uvažujte společně nad následujícím citátem: „Mnozí lidé se diví, proč Bůh nekoná. Bůh se zase diví, proč mnozí lidé nic nedělají.“ Jak vnímáte tento citát? V čem je podle vás hlavní myšlenka pravdivá (nebo nepravdivá)? Co můžete a potřebujete ve svých životech změnit?*
3. *Přečtěte si následující citát: „Jednoduchá povzbudivá slova a skromné skutky pomoci zahánějí mraky pokušení a pochybností, které obklopují duši člověka. Upřímné a vroucí vyjádření soucitu, který projevoval Kristus, má moc otevřít srdce těch, kteří potřebují prožít jemný dotek Kristova Ducha.“ (9T 30) Co vám tato slova říkají o úžasné moci projevů soucitu a laskavosti, když se snažíte pomoci potřebným a směřujete je ke Kristu?*

Ježíš naplňoval potřeby lidí

Texty na tento týden

Mk 5,22–34; 10,46–52; Ž 139,1–13; Sk 9,36.37.39; L 5,28–35; Př 16,3

Základní verš

„Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu.“ (Mt 9,35)

Jedna starší věřící žena, která byla již v důchodu, chtěla být v jedné africké zemi užitečná. Společnost okolo ní potřebovala uzdravení, protože počet nakažených HIV/AIDS neustále vzrůstal. Základní potřebou byla péče o výživu dětí, které byly nemocí AIDS postiženy. Většina z nich již neměla rodiče. Svou službu zahájila společně s místním sborem v roce 2002, když začali připravovat šestkrát do týdne jídlo pro padesát dětí. V roce 2012 už sytili každý den tři sta dětí. To je přivedlo k myšlence založit pro tyto děti školku. Nyní ji navštěvuje 45 dětí. Do pomoci se zapojila i humanitární organizace ADRA, která zabezpečovala oblečení. Další členové místního sboru přinášeli různé produkty ze zahrad. Také byl založen program pro ženy, díky němuž si mnohé našly práci. Na začátku bylo v místním sborovém společenství pět členů, v roce 2012 jich navštěvovalo sbor sto šedesát. Dokonce se podařilo shromáždit finanční prostředky, aby mohl být vybudován dětský domov a sborová budova.

Tento příklad je praktickou ukázkou toho, jak je důležité, aby křesťané naplňovali potřeby místní komunity.

„Vyrušení“ ve službě

²²Tu přišel jeden představený synagogy, jménem Jairos, a sotva Ježíše spatřil, padl mu k nohám ²³a úpěnlivě ho prosil: „Má dcerka umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila!“ ²⁴Ježíš odešel s ním. Velký zástup šel za ním a tlačil se na něj. ²⁵Byla tam jedna žena, která měla dvanáct let krvácení. ²⁶Podstoupila mnohé léčení u mnoha lékařů a vynaložila všechno, co měla, ale nic jí nepomohlo, naopak, šlo to s ní stále k horšimu. ²⁷Když se doslechla o Ježíšovi, přišla zezadu v zástupu a dotkla se jeho šatu. ²⁸Říkala si totiž: „Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!“ ²⁹A rázem jí přestalo krvácení a ucítla v těle, že je vyléčena ze svého trápení. ³⁰Ježíš hned poznal, že z něho vyšla síla, otočil se v zástupu a řekl: „Kdo se to dotkl mého šatu?“ ³¹Jeho učedníci mu řekli: „Vidíš, jak se na tebe zástup tlačí, a ptáš se: ‚Kdo se mne to dotkl?‘“ ³²On se však rozhlížel, aby našel tu, která to učinila. ³³Ta žena věděla, co se s ní stalo, a tak s bázní a chvěním přišla, padla mu k nohám a pověděla mu celou pravdu. ³⁴A on jí řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Odejdi v pokoji, uzdravena ze svého trápení!“ (Mk 5,22–34)

Osobní studium

Když Ježíš vystoupil nedaleko Kafarnaum z lodi (Mk 5), jeho učedníci byli stále ještě ohromeni děsivým setkáním s demony posedlým mužem, kterého potkali v gerasenské krajině. Jako obvykle je i zde přivítal velký zástup lidí, kteří se tlačili a strkali ve snaze dostat se co nejbliže k Ježíši. Vtom k němu přistoupil představený synagogy a prosil ho o uzdravení dcery.

Přečti si text v Mk 5,22–43. Ježíše po cestě do domu představeného synagogy někdo „vyruší“. Kdo to byl, co se stalo a jaká byla Ježíšova reakce? Co si můžeš z tohoto příběhu vzít do své služby druhým?

Většinou nemáme rádi, když nás někdo vyruší v práci – zvláště, když se na něco soustředíme nebo někam spěcháme či potřebujeme něco rychle dodělat. Již máme naplánovány cíle, stanovený postup a máme omezený čas – a právě tehdy nás někdo vyruší.

Vyrušení v nevhodný čas může být velmi nepříjemné. Někdy prostě nemůžeme všeho nechat a hned utíkat „hasit“ nějaký problém. Jak často se nám však stává, že nechceme pomoci, protože se nám prostě nechce či jsme příliš pohodlní...

Někdy však ty největší příležitosti pro službu a pomoc druhým přicházejí neplánovaně. Když se díváme na Kristovu službu, tak ho často někdo na cestě neplánovaně zastavil či oslovil. Ježíš vždy s láskou pomohl, i když někdy přivedl okolostojící do zmatku – jako tomu bylo třeba při uzdravení dcery kananejské ženy (Mt 15). I v podobnosti o milosrdném Samařanovi se příležitost ke službě a pomoci objevila náhle a nečekaně.

Aplikace

Kdy tě naposledy někdo „vyrušil“ s prosbou o pomoc? Jak jsi reagoval?

Jak ti mohu pomoci?

⁴⁶Přišli do Jericha. A když vycházel s učedníky a s velkým zástupem z Jericha, seděl u cesty syn Timaiův, Bartimaios, slepý žebrák. ⁴⁷Když uslyšel, že je to Ježíš Nazaretský, dal se do křiku: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ ⁴⁸Mnozí ho napomínali, aby mlčel. On však tím více křičel: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ ⁴⁹Ježíš se zastavil a řekl: „Zavolejte ho!“ I zavolali toho slepého a řekli mu: „Vzchop se, vstaň, volá tě!“ ⁵⁰Odhodil svůj plášť, vyskočil a přišel k Ježíšovi. ⁵¹Ježíš mu řekl: „Co chceš, abych pro tebe učinil?“ Slepý odpověděl: „Pane, ať vidím!“ ⁵²Ježíš mu řekl: „Jdi, tvá víra tě zachránila.“ Hned prohlédl a šel tou cestou za ním. (Mk 10,46–52)

Osobní studium

Jaké otázky klade Ježíš trpícím v Mk 10,46–52 a J 5,1–9? Proč?

Je zajímavé, že Ježíš v obou případech klade otázky, na něž je odpověď více než jasná. Ano, slepý chtěl vidět a chromý chodit. I kdyby se Ježíš odpovědi nedočkal, věděl přesně, co se v jejich srdci skrývá.

Položením otázek však Ježíš projevuje zájem. Ukazuje, že je poslouchá – a tím dává najevo, že ho zajímají jejich potřeby, utrpení a bolest. Často lidé ze všeho nejvíc potřebují někoho, kdo by je vyslechl, kdo by o ně projevil zájem, někoho, s nímž by mohli mluvit a svěřit se mu se svými problémy a starostmi. Už samotná skutečnost, že nás někdo poslouchá a zajímá se o nás, může přinést úlevu.

Jak by se asi člověk cítil, kdyby vešel do ordinace lékaře, který by se na něj jen zběžně podíval, vypsal recept a poslal ho beze slova pryč? Určitě by tento člověk pochyboval, zda ten lékař ví, co mu je. Možná by si řekl: Ten lékař se mě vůbec nezeptal, jak se cítím, nezjišťoval mé obtíže... Jedno ze základních pravidel lékařské praxe zní: Dříve než započne léčba, je potřeba stanovit diagnózu.

Podobný princip platí i při zdravotní misijní práci, která se zaměřuje na celkový stav lidí a jejich potřeby. Příliš mnoho sborů si myslí, že velmi dobře vědí, jaké jsou potřeby lidí v jejich okolí. Prostě to odhadnou. Pokud si však dáme tu námahu a začneme s lidmi mluvit, nejenže se dozvíme, jaké jsou jejich skutečné potřeby, ale projevíme-li o ně skutečný zájem, pak budeme mít možnost poznat je a vyjádřit naši snahu jim pomoci.

„Pamatujte na to, že i ten největší odpor lze zlomit, když budeme s lidmi mluvit o jejich osobních potřebách a zájmech. Když žil Ježíš zde na zemi, osobně se zajímal o muže i ženy. Ať už šel kamkoliv, vždy působil jako zdravotní misionář. I my máme konat dobro tak, jak to dělal on. Jsme pozváni, abychom sytili hladové, oblékali potřebné a povzbuzovali ztrápené.“ (Ellen Whiteová, *Welfare Ministry*, 162)

Aplikace

Většina z nás nemá problém s vyjádřením vlastního názoru. Jak se však můžeme naučit být lepšími posluchači?

Skutečné potřeby lidí

¹Pro předního zpěváka. Davidův žalm. Hospodine, zkoumáš mě a znáš mě. ²Víš o mně, ať sedím nebo vstanu, zdálky je ti jasné, co chci dělat. ³Sleduješ mou stezku i místo, kde ležím, všechny moje cesty jsou ti známy. ⁴Ještě nemám slovo na jazyku, a ty, Hospodine, víš už všechno. ⁵Sevřel jsi mě zezadu i zředu, svou dlaň jsi položil na mě. ⁶Nad mé chápání jsou tyto divy, jsou nedostupné, nestačím na to. ⁷Kam odejdu před tvým duchem, kam uprchnu před tvou tvář? ⁸Zamírím-li k nebi, jsi tam, a když si ustel v podsvětí, také tam budeš. ⁹I kdybych vzlétl na křídlech jitrní záře, chtěl přebývat při nejzazším moři, ¹⁰tvoje ruka mě tam doprovodí, tvá pravice se mě chopí. ¹¹Kdybych řekl: Snad mě přikryje tma, i noc kolem mne se stane světlem. ¹²Žádná tma pro tebe není temná: noc jako den svítí, temnota je jako světlo. ¹³Tys to byl, kdo utvořil mé ledví, v životě mé matky jsi mě utkal. (Ž 139,1–13)

Osobní studium

Ježíš věděl o lidech víc, než věděli oni sami o sobě. V evangeliích je mnoho příběhů, z nichž se dozvídáme, že Ježíš nejen věděl, co si lidé myslí (Mk 2,8), ale znal i jejich osobní historii (J 4,18).

Jaká je hlavní myšlenka v Ž 139,1–13? Jak se dotýká tvého života?

Jak již bylo zmíněno ve včerejší části, Ježíš znal skutečné potřeby lidí a prostřednictvím své služby je naplňoval. Věděl, co lidé opravdu potřebují, co se skrývá v jejich srdcích, pod maskou, kterou navenek nosili. Velmi dobrou ilustrací je příběh o uzdravení ochrnutého člověka (Mk 2,1–12). I když bylo na první pohled zřejmé, že potřebuje tělesné uzdravení, v jeho srdci se skrývalo ještě něco důležitějšího. Proto mu Ježíš – ještě dříve, než ho uzdravil – řekl: „Synu, odpouštějí se ti hříchy“ (Mk 2,5).

Jak vnímáš skutečnost, že Ježíš podle Mk 2,1–12 ví, co skrýváme? Jak to může ovlivnit naši službu pro druhé?

Ježíš věděl, že tento muž nepotřeboval uzdravit jen tělo. „Umírající muž už ani tak netoužil po tělesném uzdravení jako po osvobození od břemene hříchu. Kdyby se mohl setkat s Ježíšem a získat jistotu odpuštění a smíření s nebem, byl by spokojený, ať už by měl z Boží vůle žít, nebo zemřít.“ (DA 267; TV 167)

My samozřejmě nevidíme do srdcí druhých lidí. Je však jisté, že bez ohledu na to, komu sloužíme, každý člověk je nějakým způsobem poznačen hříchem. Ať už jsou potřeby člověka jakékoliv, v konečném důsledku každý člověk potřebuje prožít Boží milost a ujistění o tom, že Bůh je laskavý, odpouštějící a milosrdný.

Aplikace

Uvažuj o tom, jak prožíváš poznání toho, že tě Bůh miluje a je tvým Zachráncem? Jak můžeš druhým lidem pomoci prožívat zkušenost Boží lásky a záchrany?

Tabita v Joppe

³⁶V Joppe žila učednice jménem Tabita, řecky Dorkas. Konala mnoho dobrých skutků a štědře rozdávala almužny. ³⁷Ale právě tehdy onemocněla a zemřela. Umyli ji a položili do horního pokoje. ... ³⁹Petr se hned s nimi vydal na cestu. Když přišli do Joppe, zavedli je do horního pokoje, kde ho s pláčem obklopily všechny vdovy a ukazovaly mu košile a pláště, které jim Tabita šila, dokud byla naživu. (Sk 9,36.37.39)

Osobní studium

Jak pomáhala Tabita podle Sk 9,36–42 naplňovat potřeby nuzných? V čem může být důležitý důraz ve verších 39 a 41 pro pochopení Tabitiny služby?

Tabita byla ženou činu. Můžeme i my doplnit verš 36 podle následujícího vzoru? „V [název našeho města] žili učedníci známí jako [název našeho sboru]. Dělalí mnohé dobré skutky a štědře rozdávali dary.“

Ve Sk 9,41 je zmíněno, že byli svoláni všichni věřící, všichni členové církevního společenství. Lukáš speciálně vyjmenovává i vdovy – což mohly být členky společenství věřících, ale mohly mezi ně patřit i nevěřící ženy z Joppe. Je pravděpodobné, že Tabita pomáhala všem potřebným. Naši „Joppu“ by tedy měli tvořit lidé ze sboru, ale i lidé mimo církev. Zodpovědná starost o členy církve je též účinnou evangelizační strategií (Sk 2,42–47). Lidé, kteří do církve nepatří, si mohou všimnout: Podívejte se, jak se o sebe tito lidé vzájemně starají. Neoddělitelnou součástí naší služby však musí být i pomoc lidem ve společnosti, jinak by bylo možné vidět církev i takto: Podívejte se, oni se starají jen sami o sebe. Motivací ke službě samozřejmě nemá být to, co „lidé říkají“, ale naše odrážení Boží lásky a plnění pověření, které nám dal.

Jaké poselství se nachází v J 13,34.35 a 15,12? Proč je pro nás tak důležité, abychom se jím nechali vést? Proč je někdy tak těžké jednat podle těchto slov?

Když plánujeme službu pro lidi mimo církev, je důležité promyslet způsob, jaký použijeme.

Amy Shermanová popisuje tři způsoby, jakými může církev sloužit místní komunitě. (1) Styl „osadníka“ se zaměřuje na naplňování potřeb lidí, kteří žijí v okolí sboru. Žena, která se starala o sirotky s AIDS, si vybrala sousedství za svoji „Joppu“. (2) Styl „zahradníka“ znamená rozvíjení služby v oblasti, která není v bezprostředním okolí místního sboru (může být v jiné čtvrti či v jiném městě) – podobně jako se zahradník stará o svoji zahradu, která se tak stává jakousi vzdálenou částí jeho domova. Někdy se několik sborů spojí, aby společně uskutečňovaly nějakou veřejně prospěšnou činnost. V jednom městě například několik sborů společně provozuje obchod a centrum zdravé výživy, při němž vznikl nový sbor. (3) Styl „pastýře“ se zaměřuje na konkrétní skupinu ve společnosti, není tedy omezen geograficky. (SIDER, Ronald J. et al., *Churches That Make a Difference: Reaching Your Community with Good News and Good Works*. 2002, 146)

Aplikace

Do jaké praktické služby se zapojuje vaše sborové společenství? Jak můžeš svými duchovními dary, časem či jinou formou podpory pomáhat ve službě potřebným?

Církev s vyhrnutými rukávy

28 Chce-li někdo z vás stavět věž, což si napřed nenesedne a nespočítá náklad, má-li dost na dokončení stavby? 29 Jinak – až položí základ a nebude moci dokončit – vysmějí se mu všichni, kteří to uvidí. 30 „To je ten člověk,“ řeknou, „který začal stavět, ale nemohl dokončit.“ 31 Nebo má-li nějaký král táhnout do boje, aby se střetl s jiným králem, což nezasedne nejprve k poradě, zda se může s deseti tisíci postavit tomu, kdo proti němu táhne s dvaceti tisíci? 32 Nemůže-li, vyšle poselstvo, dokud je jeho protivník ještě daleko, a žádá o podmínky míru. 33 Tak ani žádny z vás, kdo se nerozloučí se vším, co má, nemůže být mým učedníkem. 34 Dobrá je sůl. Jestliže však i sůl pozbude chuti, co jí dodá slanosti? 35 Nehodí se na pole ani na hnojiště: vyhodí se ven. Kdo má uši k slyšení, slyš.“ (L 14,28–35)

Svěř Hospodinu své počínání a tvé plány budou zajištěny. (Př 16,3)

Osobní studium

Když má sbor jasnou vizi, jak by chtěl sloužit místní komunitě, je potřebné připravit konkrétní plány, aby mohla všechna sborová oddělení spolupracovat na uvedení vize do praxe. I v případě, že se nepovažuješ za „vůdce“, můžeš být při realizaci díla užitečný. Je dobré, když všichni členové sboru pochopí, co jako společenství plánujete dělat. Jde přece o misi celého sboru.

Strategický plán sboru by měl být postaven na třech základních pilířích: (1) biblických principech, (2) poznání základních potřeb místní komunity a (3) vkladu celého sboru. Členové některých sborů se setkali, aby společně přemýšleli a přišli s nápady a vizemi, jak by se mohlo celé sborové společenství zapojit do služby místní komunitě.

Jaké principy z Ježíšových slov zapsaných v L 14,28–35 mohou inspirovat proces plánování a zapojení se do připravovaných projektů?

Při uvažování o způsobu, jak co nejučinněji naplnit potřeby místní komunity, může vyplynout námitka: To by vyžadovalo příliš času, je to příliš velký závazek. Často totiž hledáme zkratky. Uvedená podobnoství nás varují před postoji, které zlehčují princip učednictví a misie. Upozorňují nás zároveň na důležitost přípravy a plánování naší misie. Evangelizace je úzce spojena s dobrým správcovstvím. Chut' soli v L 14,34 představuje zbožnost. Bez ní by byla naše služba i učednictví nepoužitelné a nesmyslné. Potřebujeme prožívat vroucí zbožnost a vztah s Bohem. Z něj vychází vroucí a věrná služba.

Aplikace

Jak by ses co nejvíce mohl zapojit do přípravy, plánování a organizování toho, aby váš sbor mohl co nejlépe sloužit lidem ve svém okolí?

Podněty k zamyšlení

Podobně jako Ježíš, také apoštol Pavel sloužil lidem a naplňoval jejich potřeby. Jedním z příkladů je i jeho známé kázání na Areopagu. Ve Sk 17,23 je zaznamenáno, jak se Pavel – když vidí modlářství ve městě – dostává do živé diskuze s místními obyvateli. Ví o jejich potřebách a problémech. Zjišťuje, že v panteonu různých bohů mají i „neznámého boha“. Právě toto božstvo ztotožňuje s prázdným místem v jejich životech. Jen uctívání pravého Boha může toto prázdné místo zaplnit. Apoštol Pavel se snažil využít všechny příležitosti, aby se lidem přiblížil a mohl jim zvěstovat evangelium. Předtím kázal v synagoze, v níž se setkávali Židé a ti z pohanů, kteří uctívali pravého Boha (Sk 17,17). Pavel se snažil zasáhnout lidi tam, kde se nacházeli – v synagogách, na tržištích i na cestách. Když Pavel kázal o „neznámém bohu“, obrátil řeč na pravého Boha, kterého uctívali, přestože ho nepoznali (Sk 17,23). Později dokonce citoval jednoho z jejich básníků, aby zdůraznil důležitou myšlenku o Bohu: „Vždyť jsme jeho děti“ (Sk 17,28). Oslovoval lidi tam, kde se nacházeli – i ve svém světónázoru – aby pak mohl převést řeč k živému Bohu a Ježíši, který vstal z mrtvých. Apoštol Pavel se snažil pochopit potřeby lidí a potom je naplnit tím správným poselstvím.

K tématu je možné přečíst si ještě biblické texty zaznamenané v Dt 15,11; Jb 29,11–17; Př 14,31; 19,17; Sk 3,6; Jk 1,27–2,5.

Otázky k rozhovoru

1. *„Ježíš učil lidi, jak najít cestu k pokoji a štěstí. Staral se o jejich duchovní pokrm a se stejným zájmem pečoval i o jejich tělesné potřeby.“ (DA 365; TV 233) Uvažujte společně o těchto slovech. Jak se týkají činnosti a poslání vašeho sboru? Na jaký důležitý princip ukazují?*
2. *Proč je důležité, abychom si vždy uvědomovali cíl, který máme při snaze oslovit lidi v našem okolí? Co je naším konečným cílem? Proč?*
3. *Jak se můžeme naučit vnímat „vyrušení“ ne jako důvod k roztrpčenosti, ale jako příležitost ke službě? Jak text v Ga 2,20 ovlivňuje náš pohled na čas a schopnosti, které nám Bůh daroval?*

Ježíš si získával důvěru lidí

Texty na tento týden

Gn 15,6; Nu 14,11; Abk 2,4; Ž 118,8.9; 1K 3,1–9; Př 22,1; Sk 7,9.10; Neh 2,2–6; Sk 2,42–47; Dt 4,5–8

Základní verš

„Zvěst o něm se šířila stále víc a scházely se k němu celé zástupy, aby ho slyšely a byly uzdraveny ze svých nemocí.“ (L 5,15)

Jeden sbor zajišťoval pětkrát v týdnu snídaně pro místní státní základní školu. Přestože šlo o poměrně sekulární zemi, byl odsouhlasen zákon, který umožňoval, aby v každé škole byl kaplan. Tato škola se při hledání kaplana rozhodla požádat místní sbor církve adventistů, přestože nebylo běžné, aby školy požádaly o spolupráci pouze jednu církev. Úlohou kaplana byla starost o emocionální a duchovní potřeby žáků i zaměstnanců školy. Možnosti byly opravdu široké.

„Jsem rád, že máme s vaší církví mimořádné vztahy,“ řekl ředitel školy při jedné příležitosti kazateli. „Škoda, že se ostatní církve neangažují tak jako vy.“ Když kazatel odcházel ze školy, jedna paní učitelka mu řekla: „Děkujeme za všechno, co pro naši školu děláte. Ráda bych se někdy přišla podívat na vaši bohoslužbu.“

Tento týden se zaměříme na způsoby, jakými můžeme získat důvěru lidí, kterým sloužíme – a tak je získat pro Krista.

Získat si důvěru

Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost. (Gn 15,6)

Hospodin řekl Mojžíšovi: „Jak dlouho mě bude tento lid znevažovat? Jak dlouho mi nebude věřit přes všechna znamení, která jsem uprostřed něho konal?“ (Nu 14,11)

Pozor na opovážlivce; není v něm duše přímá. Spravedlivý bude žít pro svou věrnost. (Abk 2,4)

⁸Lépe utíkat se k Hospodinu, než doufat v člověka. ⁹Lépe utíkat se k Hospodinu, než doufat v knížata. (Ž 118,8.9)

Osobní studium

Ježíš se zajímal o dobro lidí – poté, co jim projevil soucit a pomohl naplnit jejich potřeby, získal si jejich důvěru.

V Bibli je důvěra synonymem víry. Věříme jen tomu, kdo je důvěryhodný. Náš vztah k Bohu je založen na důvěře. Věříme Bohu, protože si získal naši důvěru.

V hebrejštině je základem slova „věřit“ kořen „amn“, z něhož pochází i slovo „amen“. Základní význam souvisí s pojmy stálost, spjitost a hodnověrnost. Upozorňuje na myšlenku pevnosti a spolehlivosti něčeho, čemu člověk může důvěřovat. Víra souvisí s důvěrou a pravdou. V kontextu Ježíšova úsilí získat si důvěru lidí jde o vztah založený na spolehlivém a pevném odevzdání se svému poslání. V Ježíšově případě vycházel ze skutečného zájmu lidí, z hlubokého vnímání jejich potřeb a nesobecké služby.

Přečti si následující texty, v nichž se nachází slovní základ „amn“ (věřit, uvěřit). Jak je toto slovo použito v uvedených verších a jak souvisí s myšlenkou důvěry a víry?

Gn 15,6

Nu 14,11

Iz 7,9

Abk 2,4

V Novém zákoně je hebrejský koncept slova „amn“ vyjádřen řeckým slovem „pistis“. I tento termín, který je překládán jako víra, v sobě zahrnuje myšlenku důvěry, jistoty, spolehlivosti a důvěryhodnosti. To vše je obsaženo v osobě Ježíše Krista, který je v dopisu do Laodikeji představen jako: „Amen, svědek věrný a pravý, počátek stvoření Božího“ (Zj 3,14).

Je příznačné, že když se myšlenka důvěry připisuje člověku – ve smyslu sebedůvěry nebo důvěry v člověka – jde většinou o negativní význam (Mi 7,5; Ž 118,8.9). Pozitivního významu nabývá důvěra tehdy, když se orientuje na Boha. Jako Ježíšovi následovníci jsme povoláni, abychom navazovali vztahy, projevovali lidem soucit a sloužili jim. Jak nám začnou lidé důvěřovat, musíme jim ukázat na Krista a na to, co pro ně učinil.

Aplikace

Co bys odpověděl člověku, který by se tě zeptal: „Jak vypadá skutečná víra v Boha?“ Zdůvodni svou odpověď. Poděl se o své vysvětlení ve třídě sobotní školy.

Opatrná vyváženost

¹Já jsem k vám, bratří, nemohl mluvit jako k těm, kteří mají Ducha, nýbrž jako k těm, kteří myslí jen po lidsku, jako k nedospělým v Kristu. ²Mlékem jsem vás živil, pokrm jsem vám jíst nedával, protože jste jej nemohli snést – ani teď ještě nemůžete, ³neboť dosud patříte světu. Odkud je mezi vámi závist a svár, ne-li z toho, že patříte světu a žijete jako ostatní lidé? ⁴Když se jeden z vás hlásí k Pavlovi a druhý k Apollovi, neznamená to, že jste lidé světa? ⁵Kdo je vlastně Apollos? A kdo je Pavel? Služebníci, kteří vás přivedli k víře, každý tak, jak mu dal Pán. ⁶Já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst; ⁷a tak nic neznamená ten, kdo sází, ani kdo zalévá, nýbrž Bůh, který dává vzrůst. ⁸Kdo sází a kdo zalévá, patří k sobě, ale každý podle vlastní práce obdrží svou odměnu. ⁹Jsmo spolupracovníci na Božím díle, a vy jste Boží pole, Boží stavba. (1K 3,1–9)

Osobní studium

V jedné africké zemi roste naše církve velmi rychle. V čem spočívá tajemství tohoto růstu? Administrátoři církve se vyjádřili, že existuje velmi silná souvislost mezi růstem a plným zapojením členů církve do služby lidem ve společnosti. Všeobecné důvěry k církvi adventistů si všiml i prezident této země. Zúčastnil se velkého shromáždění, na němž vyjádřil členům církve svou vděčnost za jejich službu.

Jako Ježíšovi následovníci však musíme být opatrní. Ano, podobně jako Ježíš máme získávat důvěru lidí. Ale tu pak musíme směřovat na Krista. Máme ukazovat na jeho milosrdenství. Lidé nám začnou důvěřovat, když v nás uvidí něco z Ježíšovy povahy – jeho nesobeckost, lásku, péči a sebeobětavost. Pokud se však na nás lidé podívají důkladněji, nebude se jim líbit, co uvidí – všichni jsme totiž hříšníci. Proto musíme lidem vždy ukazovat na Krista. Jen jemu mohou skutečně a plně důvěřovat. My všichni ostatní se dříve či později můžeme stát příčinou zklamání.

Jaké problémy v korintském sboru se podle 1K 3,1–9 a 5,1 Pavel snaží pojmenovat a řešit? Jak by asi dopadlo jejich vydávání svědectví, kdyby do korintského sboru zavítali hosté?

Nepotřebujeme být dokonalí, abychom mohli sloužit druhým lidem. Dokonce ani církve nemusí být dokonalá. Kristus nás povolává, přestože jsme slabí a selháváme. Musíme se však snažit být takovými učedníky, kterým lidé budou moci důvěřovat. A to se může stát jen tak, že budeme usilovně a věrně pomáhat lidem tak, jak to dělal Ježíš. Je nepochybné, že mnoho sporů a hádek by v církvi zmizelo v momentě, kdy bychom se soustředili hlavně na službu lidem v našem okolí, naplňovali jejich potřeby a zjevovali jim Kristovu lásku.

Aplikace

Kdyby do vašeho sboru začali pravidelně přicházet návštěvníci, co by viděli a jaké svědectví byste jim představili?

Společenský kapitál

Výborné jméno je nad hojné bohatství, lepší než stříbro a zlato je přízeň. (Př 22,1)

⁹Jákovovi synové žárlili na svého bratra Josefa a prodali ho do Egypta; ale Bůh byl s ním, ¹⁰vysvobodil ho ze všech jeho útrap a způsobil, že si ho farao, egyptský král, oblíbil pro jeho moudrost a světil mu správu nad Egyptem i nad celým královským domem. (Sk 7,9-10)

Osobní studium

Jak je možné princip uvedený v Př 22,1 dát do souvislosti s naším úsilím nést svědectví do společnosti okolo nás a přivádět lidi ke Kristu?

Co je to „společenský kapitál“? Je to souhrn zdrojů, které může určitá osoba nebo skupina osob využít, protože se zná s jinými lidmi. Společenský kapitál se skládá z pozitivních, přínosných vztahů, které mají ohromnou hodnotu – je to podobné, jako když jsou dobře investovány finanční prostředky. Například můžeme budovat vztahy s představiteli měst či obcí tím, že od nich budeme zjišťovat potřeby lidí, ptát se jich na radu, jak je možné tyto potřeby naplnit, a následně začneme dělat praktické kroky. Takto je možné budovat „společenský kapitál“. Každá pozitivní a konstruktivní zkušenost je investicí do rozvoje vzájemných vztahů. Náš společenský kapitál tak může růst a v očích lidí okolo roste naše hodnota.

Církevní řád nám připomíná, že jako členové církve adventistů „máme být jako Boží děti známí jako dobří občané svou čestností a úsilím o společné blaho. ... Jsme povinni svou službou a prostředky, pokud je to možné a shodné s našimi zásadami, podporovat všechny snahy o sociální spravedlnost. ... Máme vždy klidně a pevně zastávat nekompromisní stanovisko ve věci práva a spravedlnosti v občanských záležitostech.“ (Církevní řád, 130)

Kromě Ježíšovy pozemské služby přináší Písmo i další příklady toho, co se může stát, když si lidé vybudují „společenský kapitál“. Jaké vztahy mezi biblickými postavami a „cizinci“ popisují následující texty? Co bylo výsledkem těchto vztahů?

Sk 7,9-10; Gn 41,38-45

Da 2,46-49; 6,1-3

My pravděpodobně neprožijeme tak dramatické situace, které jsou popsány v uvedených textech. To však není podstatné. Josef i Daniel projevili sílu charakteru, který udělal na mnoho lidí kolem nich ohromný dojem. V knize Na úsvitu dějin a Od slávy k úpadku je představeno, že si tito mužové získali důvěru a přízeň „pohanů“, které potkali, díky kvalitám, jako jsou laskavost, mírumilovnost, oddanost, moudrost, rozvaha, bystrost, důstojnost a bezúhonnost.

Aplikace

Jaký je tvůj postoj k budování vztahů s představiteli měst či obcí? Jak to může pomoci při našem úsilí efektivně sloužit a vést lidi k Bohu? V čem jsou výhody, v čem naopak mohou spočívat rizika?

Hodnota společenského kapitálu

²Tu mi král řekl: „Proč vypadáš tak ztrápeně? ... ³a řekl jsem králi: „Ať žije král na věky! Jak bych neměl vypadat ztrápeně, když město, kde jsou hroby mých otců, leží v troskách a jeho brány jsou zničeny ohněm!“ ⁴Král mi na to řekl: „Co si tedy přeješ?“ Pomodlil jsem se k Bohu nebes ⁵a odpověděl jsem králi: „Jestliže to král uzná za vhodné a jestliže tvůj služebník došel tvého zalíbení, propusť mě do Judska, kde jsou hroby mých otců, abych město znovu vystavěl.“ ⁶Král, vedle něhož seděla královna, se mě zeptal: „Jak dlouho potrvá tvá cesta a kdy se vrátíš?“ Králi se zalíbilo mě propustit, jakmile jsem udal určitý čas. (Neh 2,2–6)

Osobní studium

Sbory jsou v podstatě skupinami dobrovolníků, které fungují s určitým omezeným rozpočtem. Společenský kapitál je v tomto kontextu důležitý, protože zvyšuje možnost, že sbor dosáhne cílů, na které bychom nedosáhli, kdybychom je chtěli splnit jako jednotlivci. Vzájemná pomoc rodin a sousedů při sklizni úrody je typickým příkladem uplatnění sociálního kapitálu v praxi. Přestože je potřeba každou situaci posuzovat samostatně, měli bychom spolupracovat s lidmi ve svém okolí na dosažení našich cílů vždy, když je to možné a užitečné.

Jaký byl podle Neh 2,1–9 výsledek důvěry, kterou měl král Artaxerxes v Nehemjáše?

„Když Nehemjáš v slzách prosil Boha o pomoc, nezapomněl na svou povinnost. Ke svým modlitbám přidal také vlastní úsilí. Prostředky, jichž se mu nedostávalo, žádal od těch, kteří mu je byli schopni poskytnout. I dnes je Bůh ochoten ovlivnit srdce těch, kterým svěříl pozemské bohatství, aby své prostředky darovali na svaté účely. Boží služebníci by jich měli bez zábran využít k tomu, aby světlo pravdy zazářilo i v těch nejvzdálenějších zemích světa. To, že dárci nevěří v Krista či neznají Boží slovo, není důvodem k tomu, abychom jejich dary odmítali.“ (PK 634; OSU 238)

Je fascinující, že v tomto případě Bůh oslovil srdce pohanů, aby pomohli s postupem práce na obnově Jeruzaléma. Z této situace je možné se poučit. Pokud to přinese pokrok Božího díla, tak bychom měli co nejvíce spolupracovat s lidmi okolo nás – a to i v případě, že jde o lidi jiného vyznání nebo ty, kteří nevěří. Je jasné, že musíme být opatrní a nemůžeme se pustit do jakékoliv spolupráce s kýmkoliv. Opatrně a na modlitbách však můžeme spolupracovat s těmi, jejichž vklad přinese prospěch dílu, které chceme vykonat pro lidi okolo nás. Často se stává, že naše dobročinnost zapůsobí na regionální politické představitele či podnikatele a oni nám nabídnou svou pomoc. Tu bychom neměli automaticky ani přijmout, ani odmítnout. O těchto nabídkách bychom měli uvažovat na modlitbě, měli bychom se o nich společně radit a až potom učinit rozhodnutí.

Aplikace

Jakými způsoby je možné vytvářet a budovat „společenský kapitál“ ve vašem městě či obci – s cílem pomáhat naplňovat potřeby lidí okolo nás?

Byli všemu lidu milí

⁴²Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. ⁴³Všech se zmocnila bázeň, neboť skrze apoštoly se stalo mnoho zázraků a znamení. ⁴⁴Všichni, kteří uvěřili, byli spolu a měli všechno společné. ⁴⁵Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. ⁴⁶Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. ⁴⁷Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse. (Sk 2,42–47)

⁵Hleď, učil jsem vás nařízením a právům, jak mi přikázal Hospodin, můj Bůh, abyste je dodržovali v zemi, kterou přicházíte obsadit. ⁶Bedlivě je dodržujte. To bude vaše moudrost a rozumnost před zraky lidských pokolení. Když uslyší všechna tato nařízení, řeknou: „Jak moudrý a rozumný lid je tento veliký národ!“ ⁷Což se najde jiný veliký národ, jemuž jsou jeho bohové tak blízko, jako je nám Hospodin, náš Bůh, kdykoli k němu voláme? ⁸A má jiný veliký národ nařízení a práva tak spravedlivá jako celý tento zákon, který vám dnes předkládám? (Dt 4,5–8)

Osobní studium

Bůh nám dal mnohá obdarování a světlo. Toto světlo nejsou jen teologické pravdy o velkém sporu, kříži, svatyni či sobotě. Všechno toto poznání pro nás může být požehnáním. Když však uvažujeme o darech, které souvisejí se zdravím a uzdravováním, tak toho máme opravdu hodně, co můžeme nabídnout lidem okolo nás.

Zdravotní poselství může být významným prostředkem k oslovení společnosti. I lidé, které nezajímají duchovní záležitosti, tak řeší své zdraví a snaží se ho zlepšit. A to je pro nás příležitost, abychom se s nimi mohli dělit o to, co jsme od Boha obdrželi. Ježíš řekl: „Komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává, a komu mnoho svěřili, od toho budou žádat tím více“ (L 12,48). A my jsme dostali opravdu mnoho.

Co říká Hospodin v Dt 4,1–9 svému lidu? Jaké principy z tohoto textu je možné aplikovat i do naší situace?

Před několika roky uvažovali členové jednoho adventistického sboru nad otázkou: Kdybychom jako sbor nebyli v našem městě, chyběli bychom někomu? A shodli se na jednoduché odpovědi: Ne, nikomu bychom nechyběli. Jejich přítomnost ve městě nebyla žádným přínosem.

Protože se jim toto zjištění opravdu nelíbilo, rozhodli se, že vyjdou zpoza sborových zdí. Opatrně, aby nedělali kompromisy v tom, o čem byli přesvědčeni, že je pravda, začali spolupracovat s organizacemi, které už ve městě působily. Zapojovali se do různých aktivit pro celé město. Nešlo tedy jen o nějaké jednorázové projekty či akce. A výsledek se dostavil poměrně rychle – lidé začali vnímat adventisty úplně jinak.

Aplikace

Jaký je podle Sk 2,42–47 vztah mezi růstem církve a skutečností, že „byli všemu lidu milí“ (Sk 2,47)? V čem je společenství prvotní církve podobné tvému sboru? A v čem se odlišuje?

Podněty k zamyšlení

Existuje mnoho způsobů, jak může váš sbor spolupracovat s jinými církvemi a organizacemi pro dobro vašeho města či obce. Je důležité, abyste věděli, jaké jsou konkrétní potřeby lidí, kteří žijí okolo vás. Dalším krokem je vytvoření prostoru pro harmonickou spolupráci s ostatními, aby bylo možné tyto potřeby naplňovat. To je jedním z nejlepších způsobů, jak je možné získat si důvěru místní komunity, obyvatel města a dokonce i ostatních církví. Pokud se podaří vybudovat vztah vzájemné důvěry mezi církví a cílovou komunitou, tak je položen výborný základ k tomu, aby lidé mohli směřovat k Ježíši. „Je-li toto dílo provázeno přesvědčivostí, mocí modlitby a silou Boží lásky, pak nebude a ani nemůže být bez úspěchu.“ (MH 144; ŽNP 67) Jen sám Bůh ví, kolik lidí bylo a bude zachráněno díky jednoduchým skutkům pomoci a úsilí o dobro těch, kteří jsou v nouzi.

K tématu je možné přečíst si biblické texty zapsané v Mk 5,18–20; L 8,38.39; Sk 5,12–16 a také kapitulu Ježíš a děti v knize Touha věků.

Otázky k rozhovoru

- 1. Přečtěte si společně biblický text zaznamenaný v Mt 10,22: „Budou vás všichni nenávidět pro mé jméno; ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.“ Jak tento text souvisí s myšlenkou budování dobrých vztahů a získávání dobrého jména ve společnosti? V čem by mohl existovat zdánlivý rozpor? Jak je ho možné vysvětlit?*
- 2. Uvažujte společně nad otázkou: Jak vypadá skutečná víra? A když Ježíšovi opravdu důvěřujeme, v čem se budeme lišit od těch, kteří takovou víru nemají?*
- 3. K přijímání darů od těch, kteří s námi nesdílejí základní hodnoty, je potřeba přistupovat velmi opatrně. V části na středu jsme uvažovali o tom, že za určitých podmínek je možné přijmout dary i od těch, kteří v Ježíše nevěří. V knize Život naplněný pokojem (MH 340; ŽNP 179) však Ellen Whiteová velmi ostře vystupuje proti přijímání darů od těch, kteří jsou zapojeni do obchodu s alkoholem: „Jejich peníze jsou potřísněny krví. Lpí na nich kletba.“ Pokud to vezmeme všeobecně, jak tedy můžeme dělat správná rozhodnutí v souvislosti s přijímáním darů a spoluprací s ostatními?*

Následujte mě!

Texty na tento týden

J 10,1-5.16; L 19,1-10; Sk 26,13-15.22.23.27; Zj 3,20.21; Mt 7,7.8

Základní verš

„Za cizím však [ovce] nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“ (J 10,5)

V roce 362 vydal římský císař Julianus edikt, který měl garantovat svobodu náboženství. Ve skutečnosti však bylo jeho snahou vrátit zašlou slávu pohanství. Julianus byl téměř dvacet let křesťanem, ale poté se proti křesťanství obrátil. Přestože stál proti křesťanství, prohlásil: „Když se nuzným nedostává pomoci a jsou přehlíženi [pohanskými] kněžími, tito bezbožní Galilejci [křesťané] si jich všimnou a prokážou jim milosrdenství. ... Pomáhají nejen svým chudým, ale i našim. Každý vidí, že od nás se jim nedostane pomoci.“ (STARK Rodney, *Cities of God*. 2006, 31)

Římané doufali, že po Ježíšově smrti křesťanství postupně upadne do zapomnění. Stal se však pravý opak. Křesťanů neustále přibývalo. Kristovo učení následovali nejen Židé, ale i lidé z celé Římské říše. V čem byla příčina? Ježíšovi následovníci prokazovali jeho lásku skrze naplňování základních potřeb těch, kteří to potřebovali. Tedy přesně to, co dělal Kristus během své pozemské služby. A ke stejnému jednání vyzval i své učedníky.

I to bylo příčinou, že když přišla výzva k následování Krista, mnozí se rozhodli přijmout Ježíše jako svého Zachránce.

Slyší jeho hlas

¹**Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale přelézá ohradu, je zloděj a lupič. ²Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. ³Vrátný mu otvírá a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. ⁴Když je má všechny venku, kráčí před nimi a ovce jdou za ním, protože znají jeho hlas. ⁵Za cizím však nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají. ... ¹⁶Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude jedno stádo, jeden pastýř. (J 10,1–5.16)**

Osobní studium

Jak verše z J 10,1–5.16 ukazují na důležitost toho, že bychom jako Kristovi následovníci měli budovat s lidmi ve společnosti přátelské a laskavé vztahy? Co v konečném důsledku přitáhne lidi k Ježíši? Jak můžeme lidem pomoci, aby se naučili naslouchat Kristovu hlasu?

Když se z lidí stanou přátelé, kteří si důvěřují, Boží Pastýř (J 10,11.14) může skrze nás těmto lidem pomoci, aby zaslechli jeho hlas, poznali ho a rozhodli se ho následovat.

Je samozřejmě důležité, abychom nejprve my sami dobře znali Ježíšův hlas. Schopnost rozlišovat Kristův hlas od lstivého satanova našeptávání je Božím darem. Nikdy totiž nesmíme zapomenout na realitu velkého sporu. Stále potřebujeme vnímat, že zde existuje Boží nepřítel, který se snaží, aby lidem zabránil setkat se s Kristem – svým Spasitelem.

Když žijeme s Kristem, můžeme se v jeho rukách stát mocnými nástroji, které pomohou lidem poznat jeho hlas. Bůh mluví prostřednictvím přírody (a to i navzdory porušení hříchem), skrze Ducha svatého, prostřednictvím bohobojných lidí i skrze působení svého slova. Když budeme naslouchat jeho hlasu a budeme ho následovat, pak můžeme pomoci druhým, můžeme je usměrnit v jejich hledání. To vše se však musí dít v pokoře a úplné závislosti na Bohu. V opačném případě hrozí nebezpečí, že se staneme slepými vůdci slepých (Mt 15,14).

V čem spočívala Ježíšova moc přitahovat lidi k sobě? Jeho příkladu nesobeckého dávání je těžké odolat. Pokud se jako církev, Kristovo tělo, zbavíme sobeckosti a přijmeme přirozenost služebníků, když dovolíme, aby Ježíš žil v nás, pak i ostatní bude přitahovat Kristův hlas.

Když se jako zástupci dobrého Pastýře snažíme vést lidi, aby ho následovali, musíme odrážet znaky jeho služby. Důvěryhodnost našich slov a upřímnost služby, která odráží Ježíšovu sebeobětavou lásku, otevírá srdce těch, kterým sloužíme, a pomáhá bořit překážky mezi společností a církví.

Aplikace

Kterými konkrétními způsoby můžeš pomoci druhým zaslechnout hlas Pastýře?

Hledejme

Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo. (L 19,10)

Osobní studium

Která je společná myšlenka v textech v L 19,10; Mk 1,17; L 9,2 a Zj 14,6.7? Jaká výzva zaznívá v těchto verších?

Roky jsme se jako církve modlili: Pane, prosím, přitáhni lidi okolo nás do naší církve a k tobě. Jako by církev byla velkým magnetem, který magicky přitáhne lidi okolo sebe. Ano, stává se, že lidé přijdou do sboru bez našeho úsilí, někteří prostě hledají Boha.

Co bychom však měli udělat, když roky utíkají a nikdo z okolí se nerozhodl vstoupit do našeho sboru? Pokud se soustředíme a modlíme za to, aby lidé přišli do našeho sboru, pak nenásledujeme Ježíšův způsob, jak lidem představit evangelium. Ježíš se setkával s lidmi, vytvářel s nimi vztahy a hledal, koho by mohl zachránit. „Nemáme čekat, až lidé přijdou za námi, ale máme je hledat tam, kde jsou. ... Celé zástupy lidí by nikdy nezaslechly poselství evangelia, kdybychom jim ho nepřinesli.“ (COL 229; PM 116)

Myšlenku hledání je možné ilustrovat několika způsoby.

Pastýř zanechá 99 ovcí, které jsou ve stádu, a vydává se hledat jednu, která se někam zatoulala (Mt 18,10–14). Ježíš vypráví toto podobenství v kontextu napomenutí, abychom nepohrdali „malíčými“. Kdo jsou tito „malíčci“? Může jít o malé děti nebo o křesťany, kteří nedávno uvěřili. Kdyby se zatoulali někam zpět do světa, měli bychom být jako dobrý Pastýř – měli bychom se za nimi vydat, hledat je a s láskou je přivést zpět k Ježíši.

Hlavní myšlenka této úvahy je: V hledání ztraceným musíme být aktivní. Vyviňme úsilí, abychom je oslovili a získali. A přestože se někdy může stát, že někdo nečekaně vejde z ulice do našeho sboru a řekne: „Vyprávějte mi o Bohu, o spasení a o pravdě“, většinou se to neděje. Jaká je tvá zkušenost?

V minulé lekci bylo zmíněno, že když budeme ve snaze předávat lidem evangelium následovat Kristovu metodu práce, pak naše služba „nebude a ani nemůže být bez úspěchu“ (MH 144; ŽNP 67). Zaměřujeme se při našem úsilí jen na „lehce dosažitelné“ ovoce – tedy lidi, kteří mají podobné smýšlení jako my, protože jsou členy jiné denominace? Co děláme pro získávání těch, na něž je „těžké dosáhnout“? Jak se snažíme přivést ke Kristu sekulární lidi, ateisty či lidi, kteří sice věří, ale ne v Krista? Zkušenost nás učí, že někteří křesťané považují adventistické poselství za důležité. Jako církve se však musíme zaměřit na šíření evangelia mezi lidmi s odlišným světonázorem.

Aplikace

Proč je tak důležité hledat lidi a nečekat na to, že přijdou za námi? Kde a jak můžeš takové lidi hledat i ty?

Mosty

¹Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. ²Tam byl muž jménem Zacheus, vrchní celník a veliký boháč; ³toužil uvidět Ježíše, aby poznal, kdo to je, ale poněvadž byl malé postavy, nemohl ho pro zástup spatřit. ⁴Běžel proto napřed a vylezl na moruši, aby ho uviděl, neboť tudy měl jít. ⁵Když Ježíš přišel k tomu místu, pohlédl vzhůru a řekl: „Zachee, pojď rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě.“ ⁶On rychle slezl a s radostí jej přijal. ⁷Všichni, kdo to viděli, reptali: „On je hostem u hříšného člověka!“ ⁸Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Polovinu svého jmění, Pane, dávám chudým, a jestliže jsem někoho ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně.“ ⁹Ježíš mu řekl: „Dnes přišlo spasení do tohoto domu; vždyť je to také syn Abrahamův. ¹⁰Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“ (L 19,1–10)

Osobní studium

Někdy jsou programy pro lidi ve městě či obci v oblasti zdraví, rodiny či osobních financí nazývány jako „mostové“. Na tyto programy je nahlíženo jako na most, který má propojovat a současně odbourávat předsudky. Ve skutečnosti však samotné programy nejsou mostem – tím jsme my. „Nejsilnějším argumentem ve prospěch evangelia je milý a laskavý křesťan.“ (MH 470; ŽNP 253) Laskaví členové, kteří milují Boha, dokážou budovat skutečná a trvalá přátelství, která jsou důležitá pro zájemce o různé programy sboru.

Pokud jsou však členové sboru vůči návštěvníkům lhostejní, bude to mít negativní vliv na jakékoliv evangelizační aktivity sboru. „Pán nyní nepracuje tak, že by k pravdě přiváděl mnoho lidí. Je to proto, že někteří členové nebyli nikdy obráćeni – a ti, kteří prožili obráćení, tak se vrátili ke svým starým pochybným zvykům. Jaký vliv by měli tito neposvěćení členové na nově obráćené? Neznehodnotili by Bohem dané poselství, které má přinášet jeho lid?“ (6T 371)

Proč chtěl Zacheus podle L 19,1–10 tak velmi vidět Ježíše? Jaká byla reakce těch, kteří stáli okolo? Jaké duchovní poučení vyplývá z tohoto příběhu?

Jak by se asi změnil tento příběh, kdyby všichni ti, kteří Zacheovi blokovali výhled na Ježíše a reptali, když se Ježíš pozval do jeho domu, projevíli „hříšníkovi“ lásku a přivedli ho ke Kristu?

My, kteří jsme součástí „zástupu“ okolo Ježíše, musíme být „nakaženi“ jeho láskou k zápasícímu a sužovanému lidstvu, abychom byli „nakažlivými“ křesťany. Když prožíváme Boží lásku a milost, uvědomujeme si, že Ježíš miluje každého hříšníka. Budeme se pak dívat okolo sebe, abychom s láskou přivedli ke Kristu ty, kteří jeho lásku neznají.

Aplikace

Jaké je tvé vnitřní nastavení vůči novým tvářím ve tvém sboru? Co konkrétně děláš, abys je poznal a spřátelil se s nimi? Jaké jsou jejich duchovní potřeby? V čem potřebují pomoci? Nebo to necháváš na někom jiném? Co jsi zjistil ze své odpovědi? Co bys mohl nebo měl změnit?

Pozvání

¹³Když jsem byl na cestě, králi, spatřil jsem o poledni světlo z nebe, jasnější než slunce. Jeho záře obklopila mne i ty, kdo šli se mnou. ¹⁴Všichni jsme padli na zem a já jsem uslyšel hlas, který ke mně mluvil hebrejsky: „Saule, Saule, proč mě pronásleduješ? Marně se vzpínáš proti bodcům.“ ¹⁵Já jsem se zeptal: „Kdo jsi, Pane?“ A Pán řekl: „Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ.“ ... ²²Ale Bůh mi pomáhal až do dnešního dne, a tak zde stojím jako svědek před velkými i malými. Neříkám nic než to, co předpověděli proroci i Mojžíš: ²³Mesiáš má trpět, jako první vstane z mrtvých a bude zvěstovat světlo lidu izraelskému i pohanům. ... ²⁷Věříš, králi Agrippa, prorokům? Víím, že věříš. (Sk 26,13–15.22.23.27)

Osobní studium

Ježíš a jeho učedníci uzdravovali lidi a obraceli jejich pohled k věčným otázkám. Evangelista Mark Finley často připomíná, že když nepředstavíme lidem Boha, jde o duchovní zanedbání. Ježíš řešil nejhlubší potřeby lidí – to byla jeho evangelizační metoda. To je skutečná misijní práce, která přináší uzdravení. Ježíš nedělal to, že by pouze lidi fyzicky uzdravil a už se o ně víc nezajímal. Skutečným cílem jeho služby bylo přivést lidi k Bohu a dát jim věčný život. Zdravotní misie nemůže začít tím, že vyzveme lidi, aby následovali Ježíše. Tato výzva musí přijít ve vhodný okamžik. Naše láska k lidem by nás měla vést k touze, abychom se s nimi podělili o to, co vše jim Ježíš nabízí.

Možná si řekneš: Postarám se o službu lidem, ale zvat lidi k Ježíši – to není mé obdarování. Pokud se však opravdu zaměříš na službu lidem, pak budeš časem opravdu překvapený, jak přirozeně se budeš chtít podělit o naději, kterou máš v Kristu.

Když se sblížíme a sprátelíme s lidmi, budme vnímaví na příležitosti mluvit o Ježíši, které se před námi otevírají. Vyhledej příležitosti, při nichž budeš moci mluvit o duchovních tématech. Zeptej se svých nových přátel na jejich rodinu, zaměstnání, zeptej se, čemu věří. To vše ti může otevřít dveře pro vydávání vlastního svědectví.

Osobní svědectví je často tím nejsilnějším způsobem, jak je možné ho předávat. Je totiž nejméně ohrožující. Nejde o kázání, ale o jednoduché vyprávění vlastního příběhu. Každý z nás má svůj příběh o tom, co Ježíš v našem životě vykonal.

Co se můžeš naučit z textu zaznamenaného ve Sk 26,11–27 o vydávání svědectví a o tom, co Ježíš učinil ve tvém životě?

Je zajímavé, o čem všem apoštol Pavel mluvil. Nejdříve vylíčil, jakým byl člověkem, než se setkal s Ježíšem. Pak se podělil o svou vlastní zkušenost obrácení. Následovalo svědectví o tom, co Bůh v jeho životě udělal. A nakonec pronesl výzvu.

Aplikace

I kdyby tvá zkušenost nebyla stejně dramatická jako ta Pavlova, je to tvá vlastní zkušenost. Jak bys v krátkosti povyprávěl svůj příběh?

Hleďte a naleznete

²⁰Hle, stojím přede dveřmi a tluču; zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on se mnou. ²¹Kdo zvítězí, tomu dám usednout se mnou na trůn, tak jako já jsem zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn. (Zj 3,20.21)

⁷Proste, a bude vám dáno; hleďte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. ⁸Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. (Mt 7,7.8)

Osobní studium

Jak spolu souvisí texty ve Zj 3,20; Mt 7,7.8 a J 1,12? Co podle nich znamená hledat a najít Ježíše?

Text ve Zj 3,20 zdůrazňuje Ježíšovu touhu se s námi setkat, vstoupit do našich životů, mít s námi úzké a důvěrné společenství.

Kristus prostřednictvím Ducha svatého působí v srdcích lidí a vede je k sobě – a to i tehdy, když si lidé neuvědomují, že se něco takového děje. Lidé se snaží najít něco, co by dávalo jejich životům smysl. Svět jim však často nabízí jen různé náhražky. Je velkou předností stát blízko někomu, kdo hledá – a pomoci mu pochopit, co má v životě skutečný smysl.

Ježíš může klepat na srdce lidí i naším prostřednictvím. A každý, kdo otevře dveře a přijme Krista, obdrží i požehnání, které od něj pochází (Zj 3,20; J 1,12). Ježíš zve své následovníky, aby prosili, hledali a přijali „dobré dary“ jeho království (Mt 7,7.8.11).

Když vám Duch svatý ukáže, že je někdo připraven „otevřít dveře“ Kristu, můžete se ho zeptat: „Mohl bych se s tebou pomodlit, aby tě Ježíš vedl, abys mu dovedl otevřít své srdce?“ Potřebujeme moudrost od Boha, abychom věděli, kdy máme člověka vyzvat, aby následoval Ježíše. V této souvislosti existují dvě nebezpečí – přílišná opatrnost a nevhodná agresivita. Někdy lidé potřebují laskavé „postrčení“, aby udělali rozhodnutí. Musíme však být velmi opatrní – nevidíme do srdce člověka. Máme velkou zodpovědnost. Ne za to, jak a kdy se člověk pod vlivem Ducha svatého rozhodne, ale za to, zda představíme Boha jako laskavého a milosrdného.

Aplikace

Kdo tě pozval k následování Krista? Jak toto pozvání vypadalo? Jak ho vnímáš s odstupem času? Modli se za své známé, příbuzné či přátele, abys poznal ten správný čas k pozvání ke Spasiteli.

Podněty k zamyšlení

Jeden mladý muž miloval Boha a každému vyprávěl o Ježíši. Díky své výřečnosti přinášel mocné svědectví. Lidé ho velmi rádi poslouchali. Zápasil však s jedním problémem: Báł se vyzvat lidi, aby Kristu odevzdali své životy. Mnohé to překvapovalo, protože ve všem ostatním působil velmi odvážně. Když se ho na to někdo přímo zeptal, odpověděl, že to není jeho dar. Rád zasíval, ale nechával na druhých, aby sbírali úrodu. Později však vyznal, že se nejvíc ze všeho báł odmítnutí. Často se cítil nejistý a nevhodný pro svědectví o Bohu (což může být dobrá věc), a proto se báł, že se lidé při jeho výzvě Bohu neodevzdají. Lidé okolo něj se mu snažili vysvětlit, že při vydávání svědectví nejde o nás, ale o Ježíše. Vždy budeme jen nedokonalými svědky. A přestože můžeme laskavě ukazovat na Ježíše, nikdy nebudeme konat dílo Duha svatého, který jediný může člověka usvědčit z hříchu a přivést ho ke změně. My máme být především těmi, kdo zprostředkovávají Kristovu lásku a milost.

K tématu je možné přečíst si biblické texty zaznamenané v Ž 77,20.21; Oz 11,4; 2K 5,11–21, kapitoly Vyučování a uzdravení a Pomáhat pokoušeným z knihy Život naplněný pokojem a kapitoly Tento člověk přijímá hříšníky a Vyjdi na cesty a k ohradám z knihy Perly moudrosti.

Otázky k rozhovoru

1. *Co byste odpověděli někomu, kdo by vám řekl, že se bojíte vyzývat lidi k následování Krista?*
2. *„Bylo tu pravé světlo, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo do světa“ (J 1,9). Jak vám tento text pomáhá lépe chápat, že Bůh chce spasit každého člověka?*
3. *Jak váš sbor vítá návštěvníky? Co můžete udělat lépe? Kdy naposledy do vašeho sboru někdo neočekávaně vešel z ulice? A s jakou reakcí se setkal?*
4. *Uvažujte společně o vašich příbězích obrácení. Jak je dokážete používat při vydávání svědectví druhým?*

Služba ve městech

Texty na tento týden

1K 9,20–23; Ž 12,6; Ř 8,22; 10,13–15; Mt 13,3–9; J 15,12–14; 2Pt 3,9; 1Tm 2,3–6

Základní verš

„Usilujte o pokoj toho města, do něhož jsem vás přestěhoval, modlete se za ně k Hospodinu, neboť v jeho pokoji i vy budete mít pokoj.“ (Jr 29,7)

První anděl z trojandělského poselství nese věčné evangelium a zvěstuje ho „obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu“ (Zj 14,6). Toto poselství má zaznít všude, kde lidé žijí.

V roce 2007 byla zveřejněna statistika Organizace spojených národů, která poprvé ukázala, že většina světové populace žije ve městech. Proto se na službu ve městech rozhodla zaměřit i církev adventistů.

V mnoha oblastech se naší církvi v evangelizaci dařilo lépe v zemědělských oblastech, ale na misií ve velkých městech se zapomínalo. Průzkumy ukázaly, že v některých největších světových městech většina lidí nikdy neslyšela o adventistech a nic neví o poselství tří andělů.

Pokud tedy chceme zvěstovat evangelium celému světu, musíme se zaměřit na velká města.

Evangelizace ve městech

²⁰Židům jsem byl židem, abych získal židy. Těm, kteří jsou pod zákonem, byl jsem pod zákonem, abych získal ty, kteří jsou pod zákonem – i když sám pod zákonem nejsem. ²¹Těm, kteří jsou bez zákona, byl jsem bez zákona, abych získal ty, kteří jsou bez zákona – i když před Bohem nejsem bez zákona, neboť mým zákonem je Kristus. ²²Těm, kdo jsou slabí, stal jsem se slabým, abych získal slabé. Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. ²³Všecko to dělám pro evangelium, abych na něm měl podíl. (1K 9,20–23)

Osobní studium

Ve městech se setkává a mísí mnoho různých kultur, etnických skupin, jazyků a náboženství. V některých městech má každá skupina svou „čtvrť“ či vymezené teritorium. Stále častěji však bydlí vedle sebe lidé z různých skupin. Tato multikulturní realita přináší složité situace i různá rizika. Zároveň však dává velké možnosti pro šíření evangelia. Ve velkých městech totiž přirozeně vzniká větší tolerance pro nové myšlenky a také větší ochota vnímat jiná náboženství. Městské prostředí je mnohem tolerantnější než tradiční oblasti mimo města. Ve městech můžete mít blíže k lidem, kteří by se za jiných okolností k poselství církve adventistů nikdy nedostali.

Co podle Sk 18,1–28 udělal Pavel pro založení sborů ve městech? Co se z tohoto přístupu můžeme naučit?

Uvedená města byla mozaikou různých kultur, jazyků i etnických skupin – podobně, jako je tomu ve velkých městech i dnes. Apoštol Pavel se snažil najít konkrétní skupinu lidí, s nimiž by mohl navázat kontakt. Nejprve se potkal s lidmi, s nimiž ho spojovala židovská víra, později s římskými občany, kteří se živilí výrobou stanů – tedy oborem, který Pavel znal a k němuž se občas vracel, aby získal nějaké finanční prostředky. Oslovil také rodinu, u níž bydlel. Pavel učil v synagoze, dokud ho z ní nevyověděli. Potom založil sbor v domě jednoho z věřících. Osobně se věnoval velkému množství lidí, takže když odcházel, mohl některé z nich pověřit starostí o nově vzniklou skupinu křesťanů.

Je zřejmé, že apoštol Pavel se uměl pohybovat v prostředí, které bylo multikulturní, multietnické a v němž bylo přítomno mnoho různých náboženských směrů (1K 9,20–23). Uměl se přizpůsobit podmínkám, v nichž se nacházel. Uměl také měnit hlavní důrazy svého poselství, aby dokázal lépe oslovit ty, které chtěl přivést k Ježíši.

Aplikace

Co můžeš udělat ty osobně a co můžete udělat jako sbor, abyste byli lépe připraveni na oslovení lidí okolo vás?

Naslouchat sténání

„Pro útlak ponižených, pro sténání ubožáků teď povstanu,“ praví Hospodin, „daruji spásu tomu, proti němuž svévolník soptí.“ (Ž 12,6)

Víme přece, že veškeré tvorstvo až podnes společně sténá a pracuje k porodu. (Ř 8,22)

Osobní studium

Když Ježíš procházel městy jako Jeruzalém, Jericho či Kafarnaum, přicházeli k němu nemocní a chudí. Kristus je jako největší Lékař uzdravoval. Jeho srdce bylo s trpícím lidstvem.

Ve městech je větší koncentrace lidí, domů, dopravy – a také problémů. To představuje pro sbory velkou výzvu. Ti, kteří nesou evangelium, se nemohou soustředit jen na kázání, ale přitom přehlížet problémy a potřeby lidí. Tento přístup by mohl znevážit a zpochybnit poselství, které neseme. Pokud nejednáme soucitně, milosrdně a láskyplně, pak naše slova nebudou mít velký vliv. Staneme se jen dalším hlasem mezi mnoha jinými, které chtějí být slyšet.

Jaké poselství se nachází v Ex 2,23–25; Ž 12,6; Ř 8,22 a Jb 24,12? V čem pro nás může být aktuální dnes?

Náš svět je místem plným bolesti. Sténá a trpí pod tíhou hříchu. Nezáleží na tom, kým jsme – nikdo této realitě nemůže uniknout.

Tato bolest nám však zároveň nabízí příležitost pro vydávání svědectví. Potřebujeme však být opatrní. Pokud jde o to, jak církev vnímají lidé okolo našich sborů, je třeba rozlišovat mezi jednorázovými aktivitami a pravidelnou službou, která naplňuje potřeby lidí ve společnosti. Lidé velmi pozorně sledují, zda se sbor aktivuje jen jednou nebo dvakrát do roka (například během svátků), anebo je jeho služba pravidelná.

Jeden sbor se například rozhodl, že založí nový sbor v jiné oblasti. Lidé, kteří se do této činnosti zapojili, měli rozdělené služby tak, aby bylo místní komunitní centrum v provozu každý den. Lidé do něho mohou přijít už ráno a obdržít snídani. A přitom nejde o velké sborové společenství. Avšak každý z jeho 75 členů je odevzdaný společnému cíli – naplňovat potřeby lidí v konkrétní čtvrti velkého města. Jde o velké dílo, které vyžaduje nadšení, oddanost a pocit zodpovědnosti za pomoc potřebným.

Jaký vliv by měly naše sbory ve svém okolí, kdyby se všichni rozhodli pro konkrétní službu, která by naplňovala potřeby lidí?

Aplikace

Co je největším problémem obce, města nebo čtvrti, v níž žijete? Jak by mohl váš sbor pomoci tento problém řešit?

Setba a žeň úrody ve městech

³I mluvil k nim mnoho v podobenstvích: „Vyšel rozsévač rozsívat. ⁴Když rozsíval, padla některá zrna podél cesty, a přilétli ptáci a sezobali je. ⁵Jiná padla na skalnatou půdu, kde neměla dost země, a hned vzešla, protože nebyla hluboko v zemi. ⁶Ale když vyšlo slunce, spálilo je; a protože neměla kořen, uschla. ⁷Jiná zas padla mezi trní; trní vzrostlo a udusilo je. ⁸A jiná zrna padla do dobré země a dala užitek, některé sto zrn, jiné šedesát a jiné třicet. ⁹Kdo má uši, slyš!“ (Mt 13,3–9)

Osobní studium

Jak nám může pomoci hlavní myšlenka podobenství zaznamenaného v Mt 13,3–9.18–23 porozumět tomu, jak můžeme lépe sloužit a přinášet svědectví v okolí našich sborů a ve velkých městech?

Toto podobenství používá obrazy z venkova. Jeho poselství však platí i pro situaci ve městech, kde je – jak již bylo zmíněno – mnoho různých druhů „půdy“. Pokud zjistíme, že je v dané oblasti jen málo „dobré půdy“, musíme se soustředit na to, abychom ji alespoň částečně „zúrodnili“ – třeba posbíráním kamenů, vytrháním bodláčí a rozoráním vychozených cest. Aby byla evangelizace úspěšná, je třeba předem připravit půdu.

V 1K 12; Ř 12 a Ef 4 apoštol Pavel mluví o duchovních darech. Ukazuje, že přestože je velké množství různých darů, naše poslání je stále jen jedno. Podobenství o různých druzích půdy naznačuje, že k oslovení lidí ve městech je potřeba využít velké množství duchovních darů. Do velkých měst „mají být pozváni mužové a ženy s různými obdarováními. ... Je potřebné přijít s novými způsoby práce. Boží lid se musí otevřít potřebám doby, v níž žije.“ (EV 70) Tyto rady platily před více než sto lety a platí i dnes. V současnosti je ještě důležitější používat širokou paletu různých přístupů a darů v široce koncipovaných strategiích. Jedna série přednášek či jeden ojedinělý evangelizační projekt nepřinesou z dlouhodobého hlediska mnoho ovoce. Takové programy totiž okolí sboru do sebe velmi lehce vstřebá a o několik týdnů později nezůstane po našem úsilí žádná stopa. Je proto důležité dělat komplexní přípravné kroky ještě před začátkem evangelizace.

Aplikace

Uvažuj o těch, které chceš pozvat ke Kristu. O jaký typ „půdy“ jde v jejich případě? Co můžeš udělat pro to, aby byli lépe připraveni na zaslechnutí evangelia?

Vezměme evangelizaci jako svůj osobní úkol

¹²To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. ¹³Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. ¹⁴Vy jste moji přátelé, činíte-li, co vám přikazuji. (J 15,12–14)

Osobní studium

Jakou důležitou skutečnost týkající se každého vážného pokusu o evangelizaci zdůrazňují texty v J 15,12.13; Jk 1,27 a Ga 6,2?

I při ohromujících rozměrech městských aglomerací a při velkém počtu lidí, kteří v nich žijí, bychom neměli ztratit ze zřetele skutečnost, že víra je osobní záležitostí. Při evangelizacích ve městech (ale i v ostatních oblastech) jsou nejdůležitější jednotlivci, kteří nacházejí osobní vztah s Kristem. Výzkumy ukazují, že většina nově obrácených lidí se rozhodla přidat k církvi adventistů díky svým adventistickým přátelům a známým. Velmi často takové přátelství – především při evangelizacích – vyžaduje mnoho sebeobětování a ochoty pracovat pro dobro ostatních.

Zkypření půdy, zasetí semínek, starost o mladé rostlinky a ochrana úrody – to vše funguje mnohem lépe, pokud se při této práci osobně angažujeme. Potřebujeme se naučit, jak se stát pro lidi v našem okolí přáteli. Potřebujeme se naučit naslouchat jim a projevovat jim lásku. Pokud to jsou základní kameny jakéhokoliv evangelizačního úsilí, o co více by se to mělo týkat evangelizace měst, kde se člověk může uprostřed velkého množství lidí velmi lehce cítit ztracený a osamělý.

Při evangelizaci velkých měst může být klíčovým prvkem i služba malých skupin, jež na sebe mohou vzít formu „domácích sborů“, které jsou zmíněny v Novém zákoně (Sk 2,46). Nebo může jít o malé skupinky, jež jsou součástí většího sborového společenství. V každé městské čtvrti, kde není místní sbor, ale žijí tam tři a více adventistů, by mohla být zorganizována malá skupinka, která bude ve svém okolí působit.

Při evangelizaci měst je tento přístup nezbytný z několika důvodů. Tím prvním je, že při evangelizaci ve městech sloužíme ve složité mozaice kulturních, etnických, jazykových a sociálních skupin, které jsou roztroušeny v mnoha čtvrtích a komunitách. Bylo by ideální, kdyby se o každou takovou skupinu lidí starala konkrétní skupinka věřících.

Existence malých skupin je však potřebná i proto, že pro věřícího ve městě může být těžké následovat Krista. Ve městech existují různé tlaky, pokušení, vlivy různých ideologií a světonázorů. Někteří věřící mohou podlehnout vnějšímu tlaku a odejdou z církve, zatímco jiní okolo sebe vystaví zdi, které mají chránit jejich pocity. Tak se mohou stát necitliví vůči lidem okolo sebe, kteří potřebují laskavé představení Krista. Proto je důležité, aby všichni byli zapojeni do malých skupinek věřících, kteří o sobě vědí a společně slouží.

Aplikace

Jak vnímáš lidi, kteří žijí ve tvém sousedství? Jak jim sloužíš? Jakým způsobem jim chceš představit Krista? V čem je to podle tebe „osobní záležitost“?

Oslovení měst

Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. (2Pt 3,9)

³To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, ⁴aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. ⁵Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, ⁶kteřý dal sám sebe jako výkupné za všechny, jako svědectví v určený čas. (1Tm 2,3–6)

¹³„Každý, kdo vyzývá jméno Páně, bude spasen.“ ¹⁴Ale jak mohou vyzvat toho, v něhož neuvěřili? A jak mohou uvěřit v toho, o kom neslyšeli? A jak mohou uslyšet, není-li tu nikdo, kdo by ho zvěstoval? ¹⁵A jak mohou zvěstovat, nejsou-li poslání? Je přece psáno: „Jak vítaný je příchod těch, kteří zvěstují dobré věci!“ (Ř 10,13–15)

Osobní studium

Nikdo netvrdí, že evangelizace a služba jsou jednoduché. Nejsou. Lidstvo je hříšné a zkažené. Duchovní otázky, které se týkají Boha, nejsou pro lidi přirozené. Apoštol Pavel napsal: „Víme, že zákon je svatý – já však jsem hříšný, hříchu zaprodán“ (Ř 7,14).

A jako by naše padlá přirozenost nestačila, města vždy byla neslavně známá svým špatným vlivem na lidi. Člověk je v nich vystaven mnohým pokušením, která nepřítel spasení používá, aby lidi spoutal v zajetí hříchu. A to je důvodem, proč je evangelizace ve městech složitá. Navzdory tomu jde o úkol, před nějž jsme jako církev postaveni. Potřebujeme zůstat věrní našemu povolání a pokračovat v díle, které nám Bůh svěřil.

Co říkají následující verše o evangelizaci?

2Pt 3,9

1Tm 2,4

Písmo říká, že Kristova smrt byla univerzální – Ježíš zemřel za všechny lidi. To se samozřejmě týká i nesčetných zástupů lidí, kteří žijí v ohromných světových metropolích. I oni potřebují slyšet pravdy, kterou jsou nám tak vzácné.

„Poselství, které Bůh svěřil svému lidu v minulosti, se nemění. Práce ve městech je neoddelitelnou součástí zvěstování evangelia. Pokud bychom ve městech pracovali tak, jak by to dělal Bůh, výsledkem by bylo mocné hnutí, které jsme ještě neviděli.“ (MM 304)

Povolání oslovit města je osobní. Je to povolání k prožívání hlubší zkušenosti s Kristem, povolání k modlitbám a komplexnímu plánování a uskutečňování. Celé toto povolání je postaveno na oživení a reformaci, protože toto dílo může být završeno jen mocí Ducha svatého.

Aplikace

V čem se vztahují slova z Ř 10,13–15 na tebe jako následovníka Ježíše Krista? V čem můžeš být v evangelizaci aktivnější – bez ohledu na to, jestli žiješ ve velkoměstě nebo na venkově?

Podněty k zamyšlení

Jeden odborník z církve adventistů, který se věnuje evangelizaci ve velkých městech, prostudoval texty Ellen Whiteové, které publikovala v různých periodikách a které se týkaly problematiky, zda se máme stěhovat do měst, anebo naopak, zda se máme z měst vystěhovat. Ze 107 článků se ve 24 nacházely rady, aby se církevní instituce vystěhovaly z měst nebo byly založeny mimo města. V 75 člancích však bylo zdůrazněno, že je potřeba přestěhovat se do měst a podílet se v nich na evangelizaci. Dalších osm článků bylo neutrálních. Výsledky tohoto výzkumu je možné shrnout tak, že Ellen Whiteová podporovala práci institucí z pracovišť, která jsou umístěna mimo města. Pokud však jde o práci místních sborů, přimlouvala se za to, aby sídlily a vyvíjely své aktivity přímo ve městech.

Jaké jsou plány vašeho sboru v souvislosti s evangelizací měst? Kde sídlí váš místní sbor a jak je propojený s městem? Žádný sbor by si neměl myslet, že se ho evangelizace netýká. Každý sbor církve adventistů by měl nějakým způsobem přispět k tomuto misijnímu cíli. Přehlížení měst a zaměřování se na oblasti, které jsou mimo velkoměsta, opomíjí důležitou oblast poslání, které nám Kristus svěřil.

„Proč by se rodiny, které poznají přítomnou pravdu, neměly usadit ve městech? ... Přijdou laici, kteří se přestěhují do měst... A světlo, které jim Bůh svěřil, bude prostřednictvím těchto lidí svítit ostatním.“ (RH 29. 9. 1891)

Otázky k rozhovoru

- 1. Uvažujte společně o úžasném poselství, které jsme obdrželi. Ale také o naději, kterou máme, o zaslíbení lepšího života již nyní a naději na život věčný. Které jsou vaše oblíbené biblické texty, jež mluví o naději, kterou máme v Kristu? Proč jsou pro vás tyto texty důležité? Podělte se o ně s ostatními ve třídě sobotní školy.*
- 2. Jaké to asi je, žít bez jakékoliv naděje a myslet si, že to, co nyní prožíváme, všechno utrpení a bolest, je vše, co čekáme – a poté zemřeme a bude z nás prach? Tak se dívá na život mnoho lidí – především ve velkých městech. Z čeho by měla pramenit naše touha, aby se i oni dozvěděli o zaslíbeních, která mluví o věčném životě? Z čeho by měla pramenit naše ochota přinést jim toto poselství – bez ohledu na to, kde se nacházejí a kde žijí?*

Jak máme čekat na Krista?

Texty na tento týden

Mt 25,34–40; 2Pt 3,9; 2K 5,17.18; Jk 2,14–16; J 4,35–38; 1K 3,4–9; Zj 21,1–4

Základní verš

„V horlivosti neochabujte, buďte vroucího ducha, služte Pánu. Z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí. Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství.“ (Ř 12,11–13)

V letech, která předcházela ničivému zemětřesení v San Franciscu (1906), to ve sborech církve adventistů v San Franciscu a Oaklandu „bzučelo“. Členové sborů navštěvovali nemocné a potřebné. Stavěli domy pro sirotky a pomáhali nezaměstnaným. Vyučovali biblické poselství po domech. Rozšiřovali křesťanskou literaturu, organizovali přednášky o zdravém životním stylu. Sbory dokonce v suterénu jedné modlitebny zorganizovaly školu. Provozovaly také obchod se zdravými potravinami a vegetariánskou restaurací. Členové sboru začali misijně pracovat i prostřednictvím lodě v místním přístavu. Kazatelé měli pravidelné přednášky ve velkých sálech ve městě.

Ellen Whiteová se o těchto městech vyjádřila, že jsou to „úly“, a byla nadšená jejich prací (RH 5. 7. 1906). Je to úžasný příklad toho, co bychom měli dělat při čekání na druhý příchod Ježíše Krista. Náš Pán přichází, to víme. Důležitou otázkou je: Co děláme během čekání na jeho příchod?

Zatímco čekáme na Ježíše

³⁴Tehdy řekne král těm po pravici: „Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa. ³⁵Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznul jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, ³⁶byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.“ ³⁷Tu mu ti spravedliví odpovědí: „Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a nasýtli jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít? ³⁸Kdy jsme tě viděli jako pocestného, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? ³⁹Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme za tebou?“ ⁴⁰Král odpoví a řekne jim: „Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ (Mt 25,34–40)

Osobní studium

Ježíš s učedníky vyšel z chrámu. A právě tehdy Kristus zaměřil jejich pozornost na to, čemu měla být křesťanská církev vystavena v blízké budoucnosti a na konci času. Ježíš jim poodhalil závoj tajemné budoucnosti: „Vidíte toto všechno? Amen, pravím vám, že tu nezustane kámen na kameni, všechno bude rozmetáno“ (Mt 24,2). Učedníci byli jeho slovy zaskočeni, a proto se ho zeptali: „Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku“ (Mt 24,3). Nato jim Ježíš sděluje to, co mají očekávat a co se na světě bude odehrávat před jeho příchodem (Mt 24,4–31).

Při popisování znamení však Ježíš učedníky varoval: „Ale to ještě není konec“ (Mt 24,6). Přímá odpověď na otázku učedníků však přichází později: „A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec“ (Mt 24,14).

V tomto rozhovoru, který je zaznamenán v Mt 24,1–35, jsme varováni, abychom brali znamení Kristova příchodu vážně. Ježíš však zároveň zdůrazňuje, jak máme čekat na jeho „příchod a skonání věku“ (Mt 24,3). Nemáme jen sedět a nečinně čekat – jako když čekáme na zastávce na autobus. Dostali jsme velké množství úkolů, které máme během našeho čekání na Kristův příchod plnit.

Přečti si text od Mt 24,35 do Mt 25,46. Každé zmíněné podobenství mluví o tom, co by měl Boží lid dělat během čekání na druhý Kristův příchod. V čem je podstata toho, o čem Ježíš mluví? Jak jako jednotlivci i sbory plníme pokyny, které Ježíš ukryl do těchto podobenství?

Ježíš představuje svým učedníkům, jak mají čekat na jeho druhý příchod. Mají projevat lásku a vzájemnou úctu. Mají být ostražití a připravení. Mají se starat o svůj duchovní stav. Budou také rozmnožovat to, co jim Bůh světil – budou investovat své hřívny a prostředky do Božího díla, budou projevat úctu Bohu a starat se o ty „nejmenší“.

Aplikace

Jak bys charakterizoval své čekání na druhý Kristův příchod? Které z uvedených podobenství k tobě nejvíce promlouvá? Proč?

Oživení a reformace

Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. (2Pt 3,9)

¹⁷Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pomínulo, hle, je tu nové! ¹⁸To všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. (2K 5,17.18)

Osobní studium

Jaké jsou hlavní myšlenky zaznamenané v 2Pt 3, které souvisejí s oživením a reformací?

Bůh nechce, aby lidé zahynuli, „ale chce, aby všichni dospěli k pokání“ (2Pt 3,9). Nemůžeme vykonávat dílo Ducha svatého, který jediný vede lidi k pokání, naším úkolem je však nést poselství o spasení, díky němuž lidé mohou po pokání zatoužit.

I jako věřící však musíme žít s vědomím, že potřebujeme pokání. To je součástí procesu oživení a reformace. Oživení znamená obnovu, uzdravení, přivedení k novému životu. Reformace je přebudování či přetvoření – člověk se stává novým stvořením (2K 5,17). „Oživení skutečné zbožnosti mezi námi je největší a nejnaléhavější ze všech našich potřeb. Naším prvořadým úkolem je usilovat o oživení.“ (1SM 121)

V podobnosti zaznamenaném v Mt 25,1–13 jsou ilustrovány podmínky a výsledky oživení a reformace. Všechny deset družiček potřebovalo oživení – probuzení ze spánku. Pošetilé družičky potřebovaly dát ve svém životě více prostoru Duchu svatému. Když se pokoříme a zaměříme sami sobě, když se budeme nesobecky modlit, studovat Boží slovo a laskavě se o něj dělit s ostatními, když budeme konat skutky lásky, vytvoříme prostor, abychom mohli být během pozdního deště naplněni mocí Ducha svatého. Je však pravdou, že se můžeme celé hodiny věnovat studiu Bible – a přitom zůstat sobectví. Můžeme se modlit o oživení a pozdní déšť, ale sobecky ho chcít pouze pro sebe. Oživení však vždy vedlo k nesobeckému zájmu o druhé! Pokud nás naplní Duch svatý, promění nás to (zreformuje) a staneme se zapálenými učedníky, kteří jsou zaměřeni na misi a službu.

Potřebujeme oživení a reformaci našich modliteb a našeho studia Písma. Potřebujeme prosit o vylití Ducha svatého. Jako církev potřebujeme oživení a reformaci i v našich postojích a způsobech služby. Potřebujeme také oživení a reformaci v našich přístupech a skutcích vůči „těm nejmenším“.

Aplikace

Jak se můžeme vyhnout tomu, abychom při čekání na Ježíše neusnuli? Co můžeme udělat, abychom navzdory ubíhajícímu času měli stále vědomí naléhavosti a reality Kristova příchodu?

Činnost církve během čekání

14Co je platné, moji bratří, když někdo říká, že má víru, ale přitom nemá skutky? Může ho snad ta víra spasit? 15Kdyby některý bratr nebo sestra byli bez šatů a neměli jídlo ani na den, 16a někdo z vás by jim řekl: „Budte s Bohem – ať vám není zima a nemáte hlad,“ ale nedali byste jim, co potřebují pro své tělo, co by to bylo platné? (Jk 2,14–16)

Osobní studium

Proč verše v Jk 2,14–16 ukazují, kým jsme a pro koho tu jsme?

V části na neděli bylo zmíněno, že učedníci byli uchváteni pohledem na majestátnost chrámu (Mt 24,1). Ježíš však upoutává jejich pozornost k vnitřnímu stavu církve a na její poslání na konci věků. Církev existuje, protože má naplnit poslání, které obdržela od Boha.

„Základním úkolem, právem a povinností církve je zvěstovat věčné evangelium našeho Pána a Spasitele, vybízet všechny lidi, aby přijali Ježíše Krista jako svého osobního Spasitele a připojili se k jeho církvi. Vést je, aby se připravovali na jeho brzký druhý příchod, jak je to symbolicky vyjádřeno v poselství tří andělů z knihy Zjevení 14. kapitoly. Církev usiluje zejména o zvěstování Božího slova a hlásání způsobu života vycházejícího z evangelia, naplňování náboženských potřeb věřících a konání křesťanské dobročinnosti a služeb v různých formách.“ (Ústava Církve adventistů sedmého dne, 3)

Na začátku tohoto čtvrtletí bylo zmíněno, že Ježíš chce v lidech obnovit svůj obraz. Také nás povolává, abychom byli jeho nástroji v celkové obnově našich komunit. „Svět dnes potřebuje totéž, co potřeboval už před dvěma tisíci lety. Potřebuje poznat Krista. Je zapotřebí velkého díla nápravy, a to v oblasti tělesné, duševní i duchovní. Tato reforma se může uskutečnit jen Kristovou milostí.“ (MH 143; ŽNP 67)

Jeden člověk, po absolvování semináře o Ježíšově službě, jež je modelem a posláním pro církve v poslední době, prohlásil: „V naší části světa nejsme příliš otevření pro nové nápady a nové způsoby práce. Ale to, co jsme se na semináři dozvěděli o Kristově metodě služby, není vlastně ničím novým. Je to stará myšlenka. Jen jsme na ni zapomněli.“

Aplikace

„Věra bez skutků je mrtvá.“ Jaké je propojení mezi vírou a skutky? Jakým způsobem mohou skutky posilnit tvou víru?

Příprava na závěrečnou sklizeň

³⁵Neříkáte snad: Ještě čtyři měsíce a budou žně? Hle, pravím vám, pozvedněte zraky a pohleďte na pole, že již zbělela ke žni. ³⁶Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromáždí úrodu k věčnému životu, aby se společně radovali rozséváč i žnec. ³⁷Přitom je pravdivé rčení, že jeden rozsévá a druhý žne. ³⁸Já jsem vás poslal, abyste žali tam, kde jste nepracovali. Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete.“ (J 4,35–38)

⁴Když se jeden z vás hlásí k Pavlovi a druhý k Apollovi, neznamená to, že jste lidé světa? ⁵Kdo je vlastně Apollos? A kdo je Pavel? Služebníci, kteří vás přivedli k víře, každý tak, jak mu dal Pán. ⁶Já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst; ⁷a tak nic neznamená ten, kdo sází, ani kdo zalévá, nýbrž Bůh, který dává vzrůst. ⁸Kdo sází a kdo zalévá, patří k sobě, ale každý podle vlastní práce obdrží svou odměnu. ⁹Jsmo spolupracovníci na Božím díle, a vy jste Boží pole, Boží stavba. (1K 3,4–9)

Osobní studium

Ježíš ve svém učení o království někdy používal jazyk ze zemědělského prostředí. V páté lekci bylo vzpomenu, že farmaření není ve své podstatě jednorázovou událostí, ale dlouhým, trpělivým procesem. Je to pravidelně se opakující cyklus různých etap a činností, které v různém čase vykonávají různí lidé. Podobné je to i s evangelizací. Potřebujeme být otevřeni pro působení Ducha svatého a Boží prozřetelnost, abychom poznali, kdy, kde a jak nás Bůh chce použít v jeho díle při přípravě půdy, sázení či sklizení úrody.

Jaký obraz použil Ježíš v J 4,35–38? Jaké je poselství jeho slov v souvislosti s naší prací pro druhé?

Je pravdou, že nevidíme do srdce člověka a nevíme, jaké dílo koná Duch svatý v jeho životě. Můžeme se dívat na různé lidi a myslet si, že před sebou mají ještě dlouhou cestu, než budou moci být sebráni jako „úroda“. Může to však být i tak, že jim možná chybí jen to, aby je někdo vyzval k následování Krista. Na zemi se odehrává zápas o srdce a mysl každého člověka. Bůh nás povolává, abychom lidem představili Krista, aby ho mohli poznat.

Jaké poselství se v souvislosti s evangelizací nachází v 1K 3,4–9?

Apoštol Pavel svými slovy shrnuje princip, o němž Ježíš mluvil u J 4,35–38. Dílo evangelizace je jako dílo zemědělce. Možná všichni neděláme stejnou činnost, přesto je každá z nich důležitou součástí evangelizace a zvaní lidí ke Kristu. Bůh si nás chce použít různým způsobem, v konečném důsledku je to však jen Bůh, kdo může způsobit obrácení člověka.

Aplikace

Jak tě Bůh používá v jeho díle záchrany druhých lidí? Proč je tato práce skutečnou předností?

Konec čekání

¹A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. ²A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. ³A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, ⁴a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.“ (Zj 21,1–4)

Osobní studium

Před mnoha lety napsal spisovatel Charles Dickens román s názvem Příběh dvou měst. Děj je založen na kontrastech dvou měst – Londýna a Paříže. V určitém smyslu je možné říci, že i Bible je příběhem dvou měst. V Písmu jsou tato města představena jako Jeruzalém a Babylon.

Ve Zj 14,8 a ve Zj 18 apoštol Jan popisuje Babylon, který se stal příbytkem démonů a skrýší nečistých duchů. Babylon přivedl ke smilstvu všechny národy světa. Byl nad ním vyhlášen rozsudek a bylo oznámeno, že „padl“ (Zj 18,2). Toto město, symbol zla, odpadnutí a vzpoury vůči Bohu, bude jednou poraženo a zničeno.

V čem všem je podle Zj 21,1–4 Jeruzalém protikladem Babylona?

Druhé město, které je popsáno ve Zj 21 a 22, je svaté – nový Jeruzalém. V tomto městě přebývají ti, kteří se rozhodli pro Ženicha a odmítli sobectví a duchovní smilstvo satana a jeho nohsledů. Vykoupení z Boží milosti žili podle jeho přikázání a odráželi Ježíšovu víru (Zj 14,12). Jejich trpělivá vytrvalost a nadšené přijetí Kristovy služby přinášely předchuť Božího království už zde na zemi. Byli zachráněni vírou v Ježíše. Jeho spravedlnost – a nic jiného – jim umožnila stát se obyvateli nebes. Jejich péče o ty „nejmenší“ (Mt 25,40) byla vnějším vyjádřením zachraňující víry.

Díky Beránkově krvi (Zj 5) se úloha církve a její podíl na soucitné obnově proměnily ve vítězoslavnou oslavu (Zj 5,13,14). V tomto šťastném svatém městě jim Bůh „setře každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo“ (Zj 21,4). Bude obnoven skutečný pokoj. Naplní se skutečná obnova spasených k Božímu obrazu – duševně, duchovně i tělesně.

„Velký spor mezi dobrem a zlem skončil. Není už hříchu ani hříšníků. Celý vesmír je čistý. V celém nezměrném stvoření vládne soulad a štěstí. Od Boha, který všechno stvořil, proudí život, světlo a štěstí do všech stran nekonečného prostoru. Od nejmenšího atomu až po největší vesmírná tělesa všechno živé i neživé v nezkalené kráse a dokonalé radosti hlásá, že Bůh je láska.“ (GC 678; VDV 437)

Aplikace

Jak poslední verš – Zj 22,21 – shrnuje všechno, čemu věříme? Co pro tebe osobně znamená tento verš?

Podněty k zamyšlení

Ježíš zmiňoval znamení, která budou předcházet jeho návratu. Tato znamení nejsou nijak příjemná – války, neštěstí, odpadnutí, nedostatek lásky... Pokud někteří lidé používají přítomnost zla jako důvod pro odmítnutí Boha, budou mít před koncem ještě mnohem více argumentů. Proto je velmi důležité, aby Boží lid – ti, kteří se hlásí k tomu, že jsou Kristovi následovníci – odrážel světu Boží charakter a pomáhal lidem vidět skutečnou podobu Boha. „Pokud bychom se pokořili před Bohem a byli laskaví, soucitní a milosrdní, pak by bylo sto obrácených k pravdě tam, kde je dnes jen jeden.“ (9T 189) Jak jednoduchý a zároveň silný výrok v souvislosti s evangelizací a službě druhým. Během čekání na druhý příchod nás Ježíš povolává k tomu, abychom kázali a žili evangelium, abychom vložili sebe i své prostředky do díla, abychom druhé milovali, respektovali a starali se o ně. Spoléhejme ve svých životech na Ducha svatého. Pak naše svědectví nebude moci zpochybnit žádný argument.

K tématu je možné přečíst si biblické texty zaznamenané v Mt 5,16; Ko 3,17; Žd 13,15.16 a kapitoly Proctví o budoucnosti a Ježíšův princip z knihy Touha věků.

Otázky k rozhovoru

- 1. Uvažujte společně o tom, jak se liší život v Jeruzalémě a Babylonu. Jaký je největší rozdíl mezi těmito městy?*
- 2. Největší otázkou pro křesťany není, zda mají skutky místo v křesťanství. Samozřejmě že mají. Otázka zní jinak: Pokud nás skutky nemohou zachránit, jaká je potom jejich úloha v křesťanství? Jak byste odpověděli na tuto otázku v kontextu evangelizace a služby?*
- 3. Jak čekáte na Kristův příchod? Co ve vašem životě ukazuje na skutečnost, že čekáte na jeho příchod? V čem by se měl náš život lišit od těch, kteří v druhý Ježíšův příchod nevěří?*

Použité zkratky

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad. Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena následující zkratka:

B21 Bible, překlad 21. století

ČSP Český studijní překlad

BK Bible kralická

Díla Ellen Whiteové

U českých překladů knih Ellen Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion.

Zkratka	Anglický název
COL	Christ's Object Lessons
ED	Education
EV	Evangelism
MH	The Ministry of Healing
MM	Medical Ministry
PK	Prophets and Kings
PP	Patriarchs and Prophets
SC	Steps to Christ
SM	Selected Messages
T	Testimonies

Zkratka	Český název
CVP	Cesta k vnitřnímu pokoji
NUD	Na úsvitu dějin
OSU	Od slávy k úpadku
PP	Patriarchové a proroci
PM	Perly moudrosti
VYCH	Výchova
ŽNP	Život naplněný pokojem

Další materiály

Zkratka	Anglický název
BC	The SDA Bible Commentary
RH	The Review and Herald

Sbírky v 3. čtvrtletí 2016

Církev adventistů sedmého dne financuje většinu svých projektů z vlastních zdrojů prostřednictvím různých sbírek, které mají určitý systém. Každou sobotu proběhnou v našich shromážděních sbírky dvě. Jedna je určena na provoz místního sboru a druhá na podporu různých celosvětových misijních projektů.

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2016 obsahuje témata jednotlivých sobot, která lze využít při plánování bohoslužeb v tomto roce. Každou sobotu, většinou v rámci sobotní školy, máme sbírku pro potřeby celosvětové misie a některé soboty mají pro danou sbírku speciální určení. Sbírkou každé 13. soboty ve čtvrtletí jsou určeny pro podporu misijních projektů v určité vybrané části světa.

Všechny vybrané dary jsou vždy odeslány prostřednictvím Interevropské divize pro potřeby naší celosvětové církve. Výjimkou je sbírka na stavební projekty, která zůstává vždy pro potřeby příslušného sdružení, a sbírka pro Adru, ze které je 50% určeno pro potřeby Adry v dané unii.

Určitou nezanedbatelnou část prostředků vybraných v misijních sbírkách dostáváme z Interevropské divize zpět jako podporu některých misijních projektů v naší unii.

Všem dárcům bych chtěl poděkovat za jejich ochotu podporovat práci církve nejen v naší zemi, ale i v prostoru světa kolem nás.

Marek Škrála, hospodář Česko-Slovenské unie

Informace pro pokladníky sborů – misijní sbírky jsou odeslány na účet příslušného sdružení a sbírky se zvláštním určením mají uvedenu první část variabilního symbolu ve sloupci VS, druhá část variabilního symbolu je číslo sboru.

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2016			
Termín	Téma soboty	Sbírka	VS
Červenec			
2. 7.	Den modlitby a půstu		
9. 7.			
16. 7.	Den evangelizace prostřednictvím médií		
23. 7.	Sobota dětí		
30. 7.			
Srpen			
6. 8.	Den evangelizace prostřednictvím projektů Globální misie		
13. 8.	Den zakládání sborů		
20. 8.	Den vzdělávání		
27. 8.	Den prevence zneužívání a domácího násilí		
Září			
3. 9.	Sbírka na stavební projekty sdružení	Stavební sbírka	36
10. 9.	Týden rodinné soudržnosti (3.–10. 9)		
17. 9.	Den Klubu Pathfinder		
24. 9.	Sbírka 13. soboty pro Středovýchodní africkou divizi	Sbírka 13. soboty	13